

TRENER

broj 114
januar 2023.
godina **XXVII**

magazin udruženja košarkaških trenera

Na svečanoj
ceremoniji
FIBA

Milan Ciga Vasojević primljen u Kuću slavnih

INTERVJU

Duško Ivanović

**Trener
mora da
veruje
igračima**

*Srećni Novogodišnji
i Božićni praznici*

U 2023. sa starim obavezama i novim ambicijama

Na početku smo još jedne nove godine. Naravno, u skladu sa već odavno usvojenom filozofijom rada Udruženja košarkaških trenera Srbije, možda najozbiljniji zadatak nam je svima, ali bukvalno svima u Udruženju održati dostignuti kvalitet rada i stečeni ugled u svetu. Svakako je uvek prisutna i decenijama stara obaveza - u novoj godini sveukupnu aktivnost i stečeni ugled podići na još viši nivo. Objektivno, izuzetno ozbiljan zadatak, ali to je prosto naš prepoznatljiv zaštitni znak.

E taj zadatak i tu obavezu, građenu decenijama, moramo ispuniti kvalitetnim inovacijama. To nas stavlja pred veliki ispit i iskušenja, na koje se jednostavno mora pozitivno odgovoriti. To, pre svega, znači pažljivo osmisliti kako unaprediti svrhu postojanja Udruženja - stručno usavršavanje trenera, članova udruženja. Gotovo da izgleda nemoguće, ali dodatnim trudom i inovacijama treba podići na još viši nivo naše stručne seminare: Kliniku „Dušan Duda Ivković“ i Trenerske dane „Borivoje Bora Cenić“. Recept za to gotovo da imamo: obezbediti kvalitetne predavače. Tu možemo nastaviti sa već započetim uvođenjem tehnoloških inovacija. Najveći prostor za unapređenje ovih vidova stručnog usavršavanja je podizanje svesti samih članova Udruženja o prisustvu ovim događajima. Nažalost, još ima onih koji dolazak na ove skupove gledaju kao na formalnost da bi se produžila licenca i podigao (istini za volju, sve bogatiji i kvalitetniji) trenerski paket.

Pored obaveznog prisustva ovim svetski priznatim trenerskim seminarima, upitajmo se kako dati doprinos njihovom kvalitetu, organizaciji itd. Pored dovođenja vrhunskih predavača, potrebno je sve to tehnički organizovati. Za ove velike seminare potrebne su desetine ljudi i desetine sati volonterskog rada, a na dobrobit svih članova i ispunjenje uslova unapređenja koje smo gore pomenuli.

Za unapređenje rada ima prostora i kada su, sem članova, u pitanju najviši organi našeg udruženja. Pre svega mislimo na Skupštinu i Upravni odbor kao najodgovornije. Sve te obaveze odnose se i na unapređenje već prilično dokazane izdavačke delatnosti (literatura, magazin Trener i sl). Poprilič-

no smo se oslonili na očigledno uspešnu agilnost kancelarije našeg Udruženja. Apsolutno se svi moramo smatrati odgovornim i tako i delovati na unapređenje rada UKTS.

Činjenica je da u novu godinu ulazimo sa kvalitetno inoviranim veb- sajtom, što nam je u eri digitalnog informisanja i poslovanja i te kako potrebno. Upravni odbor je pokrenuo inicijativu o izmeni Statuta s ciljem da dobijemo i počasnog predsednika UKTS, sa svim pravima i obavezama aktuelnog predsednika. Veliko trenersko ime koje bi na tu funkciju bilo imenovano na skupštini udruženja svakako bi doprinelo kako kvalitetu rada, tako i samom imidžu Udruženja.

Da bismo bili bolji, prirodno je govoriti o onome što bi trebalo popraviti i unaprediti. Međutim, bilo bi nekorektno ovde ne pomenuti da smo prošle godine upravo radili po onom principu da budemo bolji nego prethodne. Preimenovanjem našeg BCB-a u Košarkaška klinika „Dušan Duda Ivković“ dobili smo priznanja od brojnih svetski priznatih trenera. Primera radi, ugledni Ettore Mesina je iz poštovanja prema toj činjenici došao kao predavač na kliniku koja nosi Dudino ime, da bi se, zbog ranije ugovorene obaveze, već uveče vratio u Italiju. U uspehe možemo ubrojati i dodelu plakete „Slobodan Piva Ivković“, našim legendarnim stručnjacima: Dušku Vujoševiću i Zoranu Kovačiću Čiviji. Prvi put smo dodelili i plakete za izuzetan doprinos razvoju košarke u Srbiji, što će biti stalna praksa i tek malo vraćanje duga svima koji su to svojim trenerskim radom zaslužili. Uz to, do detalja smo uskladili svoj statut sa Zakonom o sportu i zaslužili priznanje da smo primer dobre primene Zakona o sportu u sveukupnom radu. Odnosi s našom krovnom organizacijom Košarkaškim savezom su zaista izvanredni, što nam objektivno mnogo znači.

Svakako bismo mogli pobrojati još neke uspehe i čak poduhvate, ali se, pre svega, ne smemo uljuljkavati u uspesima, već više posvetiti ozbiljnim zadacima koji su pred nama.

Srećna nam i uspešna nova 2023. godina, kojom Trener ulazi u svoju 27 godinu izlaženja, što je još jedan podatak za ponos svih onih koji su tome dali svoj doprinos, svakako i samog Udruženja. ●

Naši na polukorak do Mundijala

Naša košarkaška reprezentacija pobeđila je u obe novembarske utakmice, najpre u gostima Veliku Britaniju, a potom u Beogradu nacionalni tim Turske, i napravila ogroman korak ka učešću na Svetskom prvenstvu

Ruku na srce, istovremeno je među ljubiteljima košarke bilo strepnje i optimizma. Naravno, to je posledica gotovo nenormalnih uslova u kojima se već poznati prozori igraju i nemogućnosti svih selektora da igraju sa željenim sastavima, ali i ograničenih uslova za pripremu utakmica. Iskreno se nadamo da je i najupornijim moćnicima evropske košarke postalo jasno da se ova situacija mora menjati, i to pre svega u interesu košarke, pa i onih koji žive za nju i od nje žive.

Naša košarkaška reprezentacija pobeđila je u obe novembarske (prozor) utakmice, najpre u gostima Veliku Britaniju, a potom u Beogradu nacionalni tim Turske, i napravila ogroman korak ka učešću na predstojećem Svetskom prvenstvu, od kojeg je deli samo jedna pobeđa u februaru.

U pretposljednijim prozorima, odigranim u novembru, naša reprezentacija zabeležila je dve pobeđe i približila se plasmanu na naredno Svetsko prvenstvo, koje će se 2023. održati u Japanu, Indoneziji i na Filipinima. Od velike je važnosti učešće na ovom Mundijalu jer je on ujedno i filter za naredne Olimpijske igre u Parizu 2024. Sada nas od toga da se i teoretski kvalifikujemo za Mundijal deli jedan mali korak – pobeđa u jednom od dva preostala meča, protiv Grčke u gostima ili protiv Velike Britanije kod kuće. Oba meča igraju se krajem februara 2023. Nažalost, upravo zbog pomenutih uslova, doza strepnje ostaje. Tek posle zvanične potvrde o učešću na Svetskom prvenstvu može da nam padne kamen sa srca.

Važan korak ka igranju na predstojećem Svetskom prvenstvu napravljen je u Njukaslju. Naša reprezentaci-

SJAJNI BROJEVI U NJUKASLU

Samo reči hvale za svoje izabranike imao je selektor Svetislav Pešić posle pobeđe Srbije nad Velikom Britanijom u Njukaslju.

– Desilo se ono što smo očekivali od ove utakmice. Znali smo da će Britanci biti veoma motivisani i da igraju kao ekipa. Nama u prilog ne ide što smo s mladim i novim timom imali samo dva-tri dana da se pripremimo. Jako sam srećan zbog pobeđe, iako je ostvarena u kvalifikacionoj utakmici.

Nastavio je Pešić u istom tonu s pohvalama.

– Dobra koncentracija, sjajni statistički parametri, imam u vidu 16 ofanzivnih skokova, 18 asistencija i 10 ukradenih lopti. Brojevi su sjajni. Želim reći svojim igračima bravo. Mislim da je ovo je trenutak u kom ne možemo očekivati više, ali svesni smo važnosti ove utakmice ako hoćemo da igramo na Svetskom prvenstvu – istakao je naš selektor.

ja savladala je posle velike borbe Veliku Britaniju 68:74. Utkmica se igrala na veliki praznik koji se slavi širom Evrope – Dan primirja u Prvom svetskom ratu. Eto, naši košarkaši su dali svoj doprinos ovom prazniku, ali pravi ispit im je tek predstojao – protiv neugodne Turske u Beogradu. Tu je takođe bila neophodna pobeda.

Njukasl nije neka od košarkaških prestonica Evrope, ali je grad koji vrlo dobro poznaje našeg fudbalskog reprezentativca Aleksandra Mitrovića, koji je tu igrao tri sezone. Popularni Mitrogol nadavao se golova u dresu „svraka“, kako nazivaju fudbalere Njukasla, a baš takav jedan je trebao selektoru Pešiću i našoj košarkaškoj reprezentaciji u ovoj utakmici. Neko ko će da nokautira protivnika, da stavi tačku i, kako se to kaže – objasni. Nismo imali Mitrogola, pa su zato igrači Velike Britanije svih 40 minuta disali za vrat našima, nikako nismo mogli da se odvojimo i odahnemo. Strepeli smo do poslednjeg trenutka, tačnije do 20 sekundi pre kraja, kad je Ognjen Jaramaz položio za naše vođstvo 68:72. Tako je bar za neki procenat povećao broj onih optimista s početka našeg teksta.

Srpska startna petorka u sastavu Jović, Jeremić, Radanov, Jagodić-Kuridža i Ristić dobro je počela, zahvaljujući taktici dugih napada i dobrom skoku u ofanzivi povelili smo 2:7. Međutim, Britanci su prilično brzo shvatili da ispred sebe ipak nemaju takvu košarkašku silu kakva je Srbija na papiru, pa su preokrenuli na 14:12. Serija izmena u našem timu učinila je da se okrenemo individualnim akcijama, a rezultat toga je bilo novo vođstvo domaćina 31:29. Nekako smo do poluvremena napravili četiri poena suficita (34:38), a onda je klackalica nastavljen i u trećem periodu. Mi povedemo s pet poena razlike, Britanci ekspresno smanje na samo poen.

Posle naše serije 3:12 nekako smo se odlepili na dvocifrenu prednost (51:61) i kad smo na četiri minuta pre kraja imali vođstvo 61:70 – eto domaćina ponovo! Očas posla bilo je neizvesnih 68:70, da bi Jaramaz već pomenutom akcijom ipak odagnao sve sumnje u pobedu.

Svetislav Pešić je koristio 11 igrača, jedino nije ulazio u igru Nemanja Dangubić. Najefikasniji u našem timu bio je Dušan Ristić, koji je pružio više nego solidnu partiju (15 poena, 11 skokova, indeks 22). Njemu uz bok Danilo Anđušić (14 poena, pet skokova), dvocifreni su još bili Radanov i Jagodić-Kuridža (po deset). Dobre minute imali su Jaramaz u odbrani i Simanić u napadu, izostao je učinak Dobrića i Jovića.

UČINAK REPREZENTATIVACA

Na spisku selektora Pešića su bila 24 kandidata za dve novembarske utakmice. Među njima su bili i brojni igrači klubova koji se takmiče u Evroligi, dok je veliki povratak zabeležio Stefan Jović, trenutno bez kluba.

Posle razgovora sa srpskim klubovima, Pešić je odlučio da pozove četvoricu igrača Crvene zvezde (Mitrović, Topić, Dobrić i Nedović) i trojicu iz Partizana (Anđušić, Trifunović i Koprivica), dok od ranije najavljenih nije bilo samo Nikole Milutinova iz CSKA, ali je na spisku bio njegov saigrač iz moskovskog kluba Dejan Davidovac.

Pozvani su i Gudurić, Jaramaz, Lučić, Micić, Kalinić i Marinković, koji nastupaju za evroligaške timove.

Micić nije dobio dozvolu svog kluba Efesa da nastupi, kao ni Davidovac, a Balša Koprivica se teže povredio.

Na kraju, na prvoj utakmici protiv Velike Britanije tim Srbije sastojao se od ovih igrača: Nemanja Dangubić, Aleksa Radanov (10 poena), Ognjen Dobrić, Dušan Ristić (15), Luka Mitrović (5), Marko Jagodić-Kuridža (10), Stefan Jović, Ognjen Jaramaz (6), Boriša Simanić (8), Uroš Trifunović (3), Danilo Anđušić (14) i Marko Jeremić (3).

Protiv Turske sastav reprezentacije bio je sledeći:

Vladimir Lučić (8 poena), Aleksa Radanov (3), Ognjen Dobrić (11), Dušan Ristić (16), Luka Mitrović (10), Marko Jagodić-Kuridža, Marko Gudurić (18), Stefan Jović (6), Ognjen Jaramaz (5), Boriša Simanić, Uroš Trifunović, Danilo Anđušić.

● **Ristić izrastao u zvezdu**

A samo dva dana kasnije naša košarkaška reprezentacija našla se na korak od plasmana na Svetsko prvenstvo, koje će se dogodine održati u Japanu, Indoneziji i na Filipinima. U fantastičnoj atmosferi u dvorani „Aleksandar Nikolić“ bilo je drame i neizvesnosti u finišu utakmice s Turskom, moglo je sve i drukčije da se završi, ali na kraju je ispalo 77:76 za Srbiju.

Velike utakmice rađaju i velike asove, a te večeri je to postao Dušan Ristić. Dvadesetšestogodišnji centar španske Fuenlabrade otvorio je ovu utakmicu svojom trojkom i nagovestio zvezdano veče. U nastavku je postigao još tri trojke, šutirao ih je bez greške 4/4 i za samo 18 minuta na parketu postigao 16 poena. Posle sjajnog početka sedeo je na klupi više od 20 minuta, ušao je devet minuta pre kraja da donese preokret, pa onda opet otišao na klupu, prepustivši u finišu mesto Luki Mitroviću.

Dušan Ristić, taj skromni momak iz Novog Sada, posle meča nije bio raspoložen da mnogo priča o svojoj

partiji, jedino mu je na umu bila pobjeda Srbije. Tako razmišljaju veliki igrači i sjajni sportisti.

Turska se pokazala kao neuporedivo nezgodniji protivnik nego što se moglo pretpostaviti. Predvođena Skotijem Vilbekinom (22 poena) i Onuralpom Bitimom (18 poena), pulenom našeg trenera Dušana Alimpijevića, nikako nije dozvoljavala da se naši košarkaši opuste. Već na startu, posle opisane Ristićeve trojke, ekspresno su povelili 4:10, ali su naši serijom 10:0 anulirali tu prednost gostiju. Igralo se koš za koš, bilo je nerešeno (26:26), pa je Gudurić serijom koševa doneo Srbiji vođstvo 54:47, ali nakratko. Gosti prave 0:10 i početkom poslednje četvrtine vode 54:57. Tada Pešić vraća raspoloženog Ristića u igru, ovaj pogađa osam vezanih poena i rezultat je bio izjednačen 70:70.

Razloga za brigu bilo je i previše, pogotovo na minut i 47 sekundi pre kraja, kad je Turska povelila 75:76. Odličnom odbranom naši nekako uspevaju da u preostalom vremenu postignu pobjedonosne poene (Gudurić dva penala) i sačuvaju svoj koš. Možda su Turci pogrešili što su u tih

PEŠIĆ POSLE TURSKJE

Selektor je nasmejao sve kada je pričao o planu za odbranu poslednjeg napada turskog tima. – Najvažnije je da smo pobedili, to je za sve bitno, ali za nas nije samo to važno. Već i za budućnost, da pokažemo kako smo odbranili tih 12 sekundi. I da od toga podizemo samopouzdanje i da se vidi da sve može da se odbrani ako postoje i želja i znanje. Mi smo to maestralno odradili, otišao je Vilbekin u čošak, nije znao gde mu je glava, gde mu je du*e. Ostvarena je važna pobjeda – poručio je Pešić.

Pred poslednji napad Turske bio je tajm-aut, a Pešić je ispričao i o čemu se sve razmišljalo na toj pauzi. – Tih 12 sekundi do kraja bilo mi je u glavi da li da pravimo foul i da uzmemo sudbinu u svoje ruke. Razmišljao sam o tome. Mi smo na terenu imali nižu petorku, zato sam vratio Mitrovića umesto Ristića, da može da preuzme. To je urađeno. Uvek postoji rizik, šta sad, bez rizika nema pobjede ni uspeha. Ne smatram da je ovo bio veliki rizik, jer smo imali najbolje odbrambene igrače. Radanov je odigrao fantastično u prvom poluvremenu, pa je Lučić preuzeo Vilbekina i odigrao sjajno u defanzivi u poslednjim sekundama – kazao je Pešić.

Nije se selektor složio s konstatacijom novinara da „Turska nije znala da je Ristić dobar šuter“. – Svi danas znaju sve, Rile je to pokazao u Španiji, pre dolaska je dao 23 poena tamo u ligi, koja je najbolja posle NBA, ne računam Evroligu. Prija mu to igranje u Španiji, radujemo se kada je s nama. Znamo šta on može, on je jedan od igrača koji imaju veliku inteligenciju. Iako je centar, zna da istakne svoje prednosti i da sakrije nedostatke. Dolazi to sa iskustvom igranja u španskoj ligi. Ali 'ajde, da ga ne hvalimo mnogo – nasmejao se Pešić.

odlučujućih minut i po sve karte bacili na Vilbekina, koga su naši sjajno čuvali, ali to je njihova briga. Značaj utakmice je, pored igrača, svakako veliki izazov za selektore. Uz već dobro poznatu taktiku i način vođenja turske reprezentacije, malo je falilo da na terenu dođe i do ozbiljnijeg incidenta koji je turski selektor često inicirao. Utisak je da su to i sudije i svi prisutni shvatili kada je naš selektor Pešić morao da pokaže zube, što je očigledno imalo efekta.

Naša briga, ona u vezi sa plasmanom na Svetsko prvenstvo, skoro je rešena, i to pozitivno. U preostale dve utakmice (u februaru) treba jednom da pobedimo i eto nas na Mundijalu. ● **Aleksandar Ostojić**
Foto: FIBA

PLASMAN

➤ Grupa I

1. Letonija	8	7	1	667:576	+81	14
2. Srbija	8	5	3	632:623	+9	10
3. Grčka	8	5	3	621:605	+16	10
4. Turska	8	3	5	626:605	+21	6
5. Belgija	8	3	5	537:576	-88	6
6. V. Britanija	8	1	7	555:643	-88	2

Predstojeće utakmice reprezentacije Srbije: u gostima s Grčkom 24. februara 2023. i kod kuće s Velikom Britanijom 27. februara.

Značaj utakmice je, pored igrača, svakako veliki izazov za selektore. Malo je falilo da na terenu dođe i do ozbiljnijeg incidenta koji je turski selektor često inicirao. Utisak je da su to i sudije i svi prisutni shvatili kada je naš selektor Pešić morao da pokaže zube, što je očigledno imalo efekta

Tako se ponašaju šampionke

Srbija je meč s Bugarskom dočekala vrlo dobro raspoložena, s jakim motivom da se posle Svetskog prvenstva u Australiji, gde je stigla do četvrtfinala i kasnije u konačnom plasmanu završila kao šesta, beogradskoj publici prikaže u što boljem svetlu

Pobedom nad Bugarskom u drugom prozoru kvalifikacija za Evropsko prvenstvo naše najbolje košarkašice napravile su veliki korak ka završnici kontinentalnog takmičenja, koje će se od 15. do 25. juna 2023. održati u Sloveniji i Izraelu, a na kome će Srbija braniti zlato osvojeno 2021. u Valensiji.

Izabranice selektorke Marine Maljković posle prva dva prozora nemaju poraz – prethodno su na startu kvalifikacija, u novembru 2021, ubedljivo savladale Hrvatsku. Sada im ostaje da u trećem prozoru overe plasman na Evrobasket, što će im biti šesto uzastopno učešće u završnicama takmičenja.

Za razliku od prva dva prozora ovog kvalifikacionog ciklusa, kada su igrale samo po jedan meč, naše devojke će na poslednjem koraku morati da odigraju dve utakmice – Hrvatsku će 9. februara ugostiti u Beogradu, potom će tri dana kasnije gostovati u Bugarskoj. Međutim, plasman na Evropsko prvenstvo praktično je overen i ne može da im izmakne.

Podsećamo – za odlazak na Evrobasket u kvalifikacijama se bori 36 reprezentacija. Uz Sloveniju i Izrael, koji

su se kao domaćini direktno kvalifikovali, u završnicu će se plasirati prvaci kvalifikacionih grupa, kao i četiri najbolje drugoplasirane ekipe. Pošto u kvalifikacijama postoje grupe od tri ekipe – kakva je i ova u kojoj je naša reprezentacija – ekipama iz grupa od četiri tima neće se računati rezultati s poslednjeplasiranom ekipom.

Srbija je meč s Bugarskom dočekala vrlo dobro raspoložena, s jakim motivom da se posle Svetskog prvenstva u Australiji, gde je stigla do četvrtfinala i kasnije u konačnom plasmanu završila kao šesta, beogradskoj publici prikaže u što boljem svetlu. U odnosu na tim koji je učestvovao na Mundobasketu, selektorke Maljković je napravila dve izmene – u timu je ponovo bila Aleksandra Crvendakić, koja je zbog problema s povredom preskočila takmičenje u Australiji, a koja je sada došla na mesto povredene Maje Škorić. Takođe, ovog puta je Aleksandra Stanačev dobila prednost u odnosu na Ivanu Katanić. Stanačev je poslednji put za reprezentaciju igrala na Evropskom prvenstvu 2019. u Zrenjaninu i Beogradu. Obe pokrivaju, za naš tim, vrlo problematičnu poziciju plejmejкера.

Iako je selektorke Maljković posle svega više pričala o onome što joj se nije dopalo, činjenica je da su naše devoj-

ke sjajno odigrale prvo poluvreme, koje su završile sa čak 40 poena prednosti, da su za 20 minuta primile svega 16 poena, da su na terenu izgledale veoma moćno.

Međutim, u nastavku je došlo do pada u igri našeg tima, što se uopšte nije dopalo selektorki. Toliko da se publici koja je došla u Halu sportova „Ranko Žeravica“ izvinjavala. Možda i malo prestrogo, rekla je...

- Bilo je ružno gledati!

Podsećajući i da je tim koji je igrao protiv Bugarske bio drugačiji od onog sa Svetskog prvenstva, selektorka je priču počela od očiglednog. A to je...

- Odigrale smo dva različita poluvremena.

Prvim delom tog meča bila je zadovoljna. Ali kompletnu sliku je pokvarilo drugo poluvreme, koje je ocenila kao...

- Mnogo ružno, nedopustivo ružno.

I to ju je baš naljutilo. Jer, kako je i sama rekla, to njenom timu ne sme da se dešava.

- Pravi timovi, šampionski timovi, uvek igraju na istom nivou. Nismo smele da izgubimo treći period, da nam lopte tako ispadaju, da promašimo toliko zicera, da budemo toliko isključene glave.

Ponovila je...

- Tako se ne ponašaju pravi šampioni.

U svim ocenama Maljkovića uvek prvo polazi od sebe. I sada je iskoristila sličan primer.

- Kada u utakmicu protiv svakog rivala ne budem ulazila sa istim stavom, prestaću da se bavim ovim poslom. Svaka moja košarkašica mora to isto da oseća.

Iako je selektorka Maljković posle svega više pričala o onome što joj se nije dopalo, činjenica je da su naše devojke sjajno odigrale prvo poluvreme, koje su završile sa čak 40 poena prednosti, da su za 20 minuta primile svega 16 poena, da su na terenu izgledale veoma moćno. Međutim, u nastavku je došlo do pada u igri našeg tima, što se uopšte nije dopalo selektorki. Toliko da se publici koja je došla u Halu sportova „Ranko Žeravica“ izvinjavala. Možda i malo prestrogo, rekla je... - Bilo je ružno gledati!

- Sada nisu mogle da igraju neke devojke, ali bile su tu, uvek su uz tim. Recimo, Maja Škorić, Maša Janković... Znam koliko svim devojkama znači kada su u reprezentaciji. Koliko su one srećne kada su tu. I to me čini ponosnom i srećnom - ističe selektorka

Svesna da je možda ipak bila prestroga, jer konačni cilj je postignut, Srbija je pobedila Bugarsku, i to tako što je u prvom poluvremenu vodila 40 razlike, i napravila verovatno odlučujući korak ka Evropskom prvenstvu, selektorka je dodala...

- Sada pričamo kao da smo izgubili, a nismo.

Zato je priču završila u lepim tonovima.

- Sada nisu mogle da igraju neke devojke, ali bile su tu, uvek su uz tim. Recimo, Maja Škorić, Maša Janković... Znam koliko svim devojkama znači kada su u reprezentaciji. Koliko su one srećne kada su tu. I to me čini ponosnom i srećnom.

Ipak, postoje stvari koje je brinu, o čemu je pričala i tokom Svetskog prvenstva u Australiji, a što može da bude vrlo problematično - zgusnut kalendar takmičenja. Košarkašice su u sezoni ušle odmah po završetku Svetskog prvenstva. Po završetku sezone čeka ih Evropsko prvenstvo. Sve komplikovanijim čini novo pravilo VNBA, prema kome igračice moraju da budu 1. maja u svojim klubovima u SAD.

- Vrlo sam zabrinuta. Već imamo situaciju da igračice ne dolaze u klubove, da prestaju da igraju jer ne mogu da iznesu. Mnoge će birati VNBA ili reprezentacija... Volela bih da grešim, ali vrlo sam zabrinuta. Ovo što nas čeka ove sezone neuporedivo je s prethodnim godinama. Plan i program su prenaporni.

Kako je selektorka rekla, o tome je razgovarala i sa svojim asistentima u stručnom štabu odmah posle utakmice s Bugarskom.

- Pričala sam sa saradnicima vezano za naše planove. Zbog svega toga mi ćemo morati mesec dana kasnije da krenemo. Sve mi je to i tokom utakmice s Bugarskom prolazilo kroz glavu. Sve ono vezano za užasno tešku sezonu ove godine. Sa Svetskim prvenstvom, novim VNBA pravilom da sve igračice moraju u klubu da budu 1. maja, da se Evropsko prvenstvo igra od 15. juna. Verujte mi, u ženskoj košarci u Evropi, pa i svetu nije bila toliko teška situacija - zaključila je selektorka Marina Maljković. ●

Biljana Kostreš

E grupa

► Prvi prozor

Bugarska - Hrvatska	73:84
Hrvatska - Srbija	66:84

► Drugi prozor

Srbija - Bugarska	79:51
Hrvatska - Bugarska	93:74

► Treći prozor (9-12. februar)

Srbija - Hrvatska	
Bugarska - Srbija	

1. Hrvatska	3	2	1	243:231	5
2. Srbija	2	2	0	163:117	4
3. Bugarska	3	0	3	198:256	3

Milan Ciga Vasojević primljen u Kuću slavnih

Na svečanoj ceremoniji u Mijeu naš trofejni trener Milan Ciga Vasojević, dobitnik najvišeg priznanja UKTS – nagrade za životno delo „Slobodan-Piva Ivković“, posthumno je primljen u FIBA Kuću slavnih u klasi 2022. Predsednik Košarkaškog saveza Srbije Predrag Danilović i generalni sekretar Zlatko Bolić prisustvovali su ovoj svečanosti u Kući košarke „Patrik Bauman“ u društvu Borisa Vasojevića, sina Milana Cige Vasojevića, kome je predsednik FIBA Hamane Nijang uručio specijalnu plaketu za prijem u Kuću slavnih.

Boris Vasojević se obratio brojnim zvanicama prigodnim govorom.

– Pre svega, želim da zahvalim FIBA na pozivu da budem večeras na ovom fantastičnom događaju i što je ukazala mom ocu najveću čast i primila ga među velikaše koji su ostavili pečat u razvoju svetske košarke. Moj otac je živio za svoj posao, što se videlo tokom cele njegove karijere, kako klupskog trenera, tako i trenera reprezentacije Jugoslavije. Kao trener nacionalnog tima ostvarivao je velike pobeđe i ispisivao istoriju košarke. Imao je veliku energiju i ljubav prema svojim ekipama i košarka uopšte, a vodio je reprezentaciju do istorijskih pobeđa koje se pamte i poštuju i danas - zlatne, srebrne i bronzane medalje na Olimpijskim igrama, Svetskom i Evropskom prvenstvu i Univerzijadi... Njegova reprezentacija okupljala je velika imena ženske košarke tog vremena, poput Anđelije Arbutine, Razije Mujanović, Danire Nakić... Imao sam priliku da budem sa ocem na mnogim velikim internacionalnim takmičenjima i uvek sam bio ponosan na njegov rad. Verujem da on sam nikad nije bio svestan veličine uspeha koje je postigao, a još manje da će njegovo ime danas biti upisano u Kuću

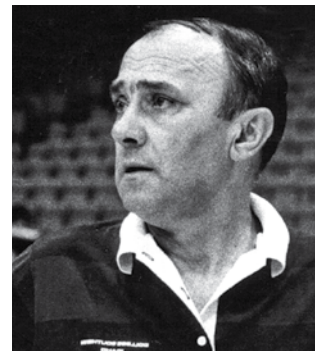
slavnih, gde će večno živeti sa ostalim legendama košarke. Veoma sam srećan što sam njegov sin i što mogu večeras da podelim ovu privilegiju s vama. Na kraju, želim da kažem da smo moja majka i ja izuzetno zahvalni za svu ljubav koju nam je otac davao dok je bio s nama. Velika zahvalnost menadžmentu FIBA na ukazanoj časti, želim vam svima sve najbolje – završio je Vasojević.

Milan Ciga Vasojević jedan je od naših najboljih trenera svih vremena. Sa ženskom reprezentacijom Jugoslavije osvajao je bronzanu medalju na Univerzitetkim igrama 1983. u Edmontonu i zlatnu medalju 1987. u Zagrebu, bronzanu i srebrnu medalju na evropskim prvenstvima u Banjaluci 1980. i Kadizu 1987, kao i bronzanu i srebrnu medalju na Olimpijskim igrama 1980. u Moskvi i 1988. godine u Seulu. Bio je selektor ženske reprezentacije od 1980. do 1989, a od 2006. godine naš ženski nacionalni kup nosi njegovo ime.

Milan Vasojević rođen je 27. decembra 1932. godine u Beogradu. U klupskoj trenerskoj karijeri vodio je ŽKK Crvena zvezda, BKK Radnički i italijanski Italmeco iz Barija. Po završetku trenerske karijere, 1995. je postao prvi direktor KK Hemofarm iz Vršca. Napustio nas je 24. decembra 1996. godine.

Vasojević je sedmi trener sa prostora bivše Jugoslavije u FIBA Kući slavnih. Pre njega su izabrani Aleksandar Nikolić i Ranko Žeravica (2007), Mirko Novosel (2010), Dušan Ivković (2017), Bogdan Tanjević (2019) i Svetislav Pešić (2020). Među besmrtnima su i petorica legendarnih igrača Radivoj Korać, Dražen Dalipagić (2007), Dragan Kićanović, Vlade Divac (2010) i Zoran Slavnić (2013), kao i trojica pionira naše košarke Borislav Stanković, Radomir Šaper i Nebojša Popović (2007). ●

Tekst i foto: KSS

Kao trener nacionalnog tima ostvarivao je velike pobeđe i ispisivao istoriju košarke. Vodio je reprezentaciju do istorijskih pobeđa koje se pamte i poštuju i danas - zlatne, srebrne i bronzane medalje na Olimpijadi, Svetskom i Evropskom prvenstvu i Univerzijadi...

Trener mora da veruje igračima

NOVI ŠEF STRUČNOG ŠTABA CRVENE ZVEZDE U EKSKLUZIVNOM RAZGOVORU ZA ČASOPIS TRENER ISTIČE DA JE U ŽIVOTU NAJBITNIJE DA SE RADI ONO ŠTO SE VOLI, A KAD JE TAKO, KAD JE ČOVEK SPREMAN NA SVE BORBE, POBEDE, ALI I PORAZE, ONDA JE USPEH ZAGARANTOVAN

Novo-staro ime na košarkaškom nebu Srbije. Posle pune 22 godine Duško Ivanović je vrlo rado pristao da ponovo govori za časopis *Trener*, na čijoj naslovnici je bio davne 2000. godine (*Trener* br. 12). Od tada je prošlo mnogo vremena, i on je prošao mnogo toga, a njegov nedavni dolazak za šefa stručnog štaba Crvene zvezde evropski mediji su prokomentarisali kao ogroman dobitak za beogradski klub. Duško prvi put u karijeri radi u Srbiji, ali Evropa dobro zna o kakvom treneru se radi.

Tada, u oktobru 2000. godine, s naslovne strane našeg časopisa Duško Ivanović je poručio: „Za trenera treba talenat.“ On ga je svakako imao, ima ga i dalje, a potvrdio se radom u brojnim klubovima širom kontinenta. Te 2000. godine tek je počinjao da radi u klubu kome će se s vremena na vreme vraćati – u Baskoniji („Da, 13 godina sam proveo u Vitoriji, tu sam napravio najveće uspehe u karijeri. Osvojili smo tri titule prvaka, nekoliko kupova, Superkup, jedino nismo Evroligu, mada smo bili dva puta na fajnal-foru. Verovatno je u pitanju taj neki njihov mentalitet koji mi je jako blizak, tako da se sve poklopilo. U Vitoriju sam došao 2000. iz Limoža, u kom sam osvojio trostruku krunu – prvenstvo, kup i Kup Radivoja Koraća. Dobio sam ponudu Baskonije i odlučio sam da je prihvatim. Sećam se da su me mnogi uveravali da ne idem tamo, da imaju čudnog predsednika, da stalno menjaju trenere, ali to mi je bio izazov i prihvatilo sam. Koju god ekipu da preuzmem, smatram da na temelju mog rada i rada čitave ekipe možemo da igramo protiv bilo koga na svetu. Taj mentalitet sam pronašao u Vitoriji i mislim da je to bila dobitna kombinacija. Baš smo kliknuli“, rekao je jednom Duško Ivanović.).

Trenerski posao počeo je u švajcarskom Friburgu („Tom klubu dugujem mnogo jer su mi još kao igraču dali šansu da treniram. Košarkom sam se počeo baviti iz ljubavi prema tom sportu i želeo sam da pobe-

đujem. Takav sam bio i kao igrač, takav sam i kao trener.“) Trenirao je i dva evropska velikana, Panatinaikos i Barselonu („Predivno iskustvo i velika čast. Samo mi je žao što u oba kluba nisam mogao da radim s pravim ljudima. Pritom mislim na ljude koji su tada bili na čelnim pozicijama u Panatinaikosu i Barseloni.“).

Jednom je na pitanje otkud ljubav prema košarci, odgovorio: „Počeo sam u Bijelom Polju, a imao sam sreću da sam živeo odmah do igrališta. Stariji brat je igrao košarku i dolazak u Jedinstvo je bio logičan put. Tada se igralo na otvorenom, a prava senzacija je bila kad su nam stavili staklene table. Takve table nismo nikad u životu videli.“

› Pre nego što ste došli u Crvenu zvezdu, pretpostavljam da ste proučili, na neki način skenirali klub. Šta ste to prvo promenili kad ste preuzeli Zvezdu?

– Nisam skenirao Crvenu zvezdu. Poziv je došao iznenada. Možda sam je jednom gledao, slučajno. Pratio sam sve utakmice Evrolige i Evrokupa koje sam mogao da gledam, pa i Crvenu zvezdu. A šta sam rekao kad sam došao? O tome sam već govorio: u početku za jednog trenera je najbitnije da ima igrače koji mu veruju. A isto tako trener mora da veruje igračima. To je nešto što je bezuslovno za dobro funkcionisanje tima. I, normalno, strpljenje. U životu je strpljenje veoma bitno. Ništa ne dolazi preko noći.

› Priča se da vaši treninzi traju satima. Koliko ima istine u tome?

– Moji treninzi traju onoliko koliko mislim da je potrebno da bismo postigli određenu formu i da bismo na svakom treningu bili bolji nego na prethodnom. E sad, da li će to biti sat, dva, tri ili koliko već, to uopšte nije bitno. Mi smo profesionalci, imamo jednu želju, imamo jedan cilj i svi na tome radimo. Mislim da ne radim više nego što rade ostali ozbiljni i pravi treneri.

KARIJERA I TROFEJI

Posle blistave igračke karijere, koja je trajala od 1980. do 1994, Duško Ivanović (65) krenuo je u trenerske vode. Kao igraču poslednji klub mu je bio švajcarski Friburg, a tu je počeo da se bavi i svojim novim poslom. Najpre kao igrač i istovremeno pomoćnik glavnog trenera, a potom je jednu sezonu bio pomoćnik u španskoj Đironi.

► Trenerska karijera:

- Friburg (1993–94, pomoćnik)
- Đirona (1994–95, pomoćnik)
- Friburg (1995–99)
- Limož (1999–2000)
- Baskonija (2000–05)
- Barselona (2005–08)
- Baskonija (2008–12)
- Panatinaikos (2014–15)
- Himki (2016–17)
- Beşiktaş (2018–19)
- Baskonija (2019–21)
- Crvena zvezda (2022–)

Osvojio je brojne trofeje. Kao igrač bio je dvaput pobednik Evrolige (1989, 1990), tri puta šampion Jugoslavije s Jugoplastikom Split (1988–90) i pobednik Kupa Jugoslavije 1990. Dok je nosio dres podgoričke Budućnosti, bio je najbolji strelac u prvenstvu 1983.

► Trenerski trofeji:

- pobednik FIBA Kupa Korac (2000);
- tri puta šampion Švajcarske (1997–99);
- šampion Francuske (2000);
- tri puta šampion Španije (2002, 2010, 2020);
- dva puta osvajač Kupa Švajcarske (1997, 1998);
- osvajač Kupa Francuske (2000);
- četiri puta osvajač Kupa kralja u Španiji (2002, 2004, 2007, 2009);
- osvajač Kupa u Grčkoj (2015);
- pobednik španskog Superkupa (2008);
- trener godine u Francuskoj (2000);
- dva puta trener godine u Španiji (2001, 2009).

IGRAČE JE TEŠKO PREVARITI

„Osetim i danas svaki put kad uđem u neku novu svlačionicu, kako me igrači pažljivo posmatraju, odmeravaju me, gledaju što sam obukao, naročito kad izađemo na parket. Igrači odmah shvataju zna li neki trener svoj posao ili ne. Njih je teško prevariti. Za Božu Maljkovića se odmah videlo da on zna svoj posao. Bio je fantastičan psiholog, znao je jako dobro na različite načine da pristupa različitim igračima kako bi od njih dobio maksimum. Iako Božo na početku nije imao ime, od prvog dana je bilo jasno da ima kvalitet.“

STVARNO DAJEM ŠANSU SVIM IGRAČIMA I NIJE MI BITNO DA LI JE NEKO DOMAĆI IGRAČ ILI STRANAC. VAŽNO MI JE DA JE DOBAR IGRAČ, DA MAKSIMALNO ODRADI SVAKI TRENING I DA VIDIM KOD NJEGA AMBICIJU, ŽELJU DA NAPREDUJE. TO JE ZA MENE PRVI I JEDINI USLOV DA BI NEKI IGRAČ DOBIO ŠANSU DA IGRA.

➤ Pročitao sam jednom da ste izjavili kako ste od profesora Ace Nikolića bukvalno preuzeli izreku da igrača posle treninga treba da boli glava, a ne noge?

– Istina je. Profesor Aca Nikolić je bio pre svega jedan sjajan čovek i stručnjak. Imao sam sreću da ga upoznam i radim s njim dok je bio u Splitu kao savetnik Boži Maljkoviću, i kasnije, kad sam postao trener u Đironi, imao sam veoma čestu komunikaciju s njim. Davao mi je savete i mnogo mi je pomogao u mom stasavanju kao trenera. Da, to je njegova izreka i ja sam to prihvatio. Ali sam i dodao: igrača treba da boli glava, ali i noge! Trener u prvom redu mora da edukuje svoje igrače. Jedan od mojih postulata je da umor ne postoji. Uvek sam svojim igračima govorio da mi ne pričaju o umoru, jer on postoji samo u njihovim glavama. Toga sam se držao i kao igrač i kao trener.

➤ Postoji i ona izreka da dobar trener pokušava da sakrije mane svog tima. Šta ste vi to sakrili u Crvenoj zvezdi, a šta pokušavate da isturite u prvi plan?

– To je istina, slažem se potpuno s tim, s tom definicijom. Svaki tim ima neke slabosti, a svaki trener pokušava da ih kamuflira, da se ne vide. Ali ne mogu vam reći šta je to na primeru Crvene zvezde. Ne bih bio dobar trener ako bih vam to rekao. A što se tiče onog što mi je u prvom planu? Meni su u prvom planu stabilnost i poverenje, kao i samopouzdanje igrača. Oni moraju da shvataju da je odbrana ta koja će dati smirenost i stabilnost napadu. Jer ne može odbrana bez napada. Kao što nema ni napada bez odbrane. To ide zajedno. Ali ono što je osnov, što će ti dati snagu, pravu snagu, to je odbrana. Nije napad. Možete biti super napadačka ekipa ali – to je moje mišljenje – u prvom planu kod mene je odbrana. Ali ta odbrana je samo faza za napad.

➤ Ako dozvoljavate da se malo i našalimo, kaže se da je Crvena zvezda s vama dobila i glavu i rep...

– Mislim da je Zvezda jedan veliki klub, ima i glavu i rep i bez mene i zna šta želi i šta radi.

REPREZENTACIJA

„Imao sam dva puta priliku da zaigram za jugoslovensku reprezentaciju, ali nije bilo suđeno. S reprezentacijom sam bio na Univerzijadi u Bukureštu 1981. Tada sam bio jedan od najboljih strelaca u ligi, a selektor je bio Boša Tanjević. Odmah na prvom treningu sam shvatio da sam mu tek 12. igrač. Rekao sam sebi da ću ostati, pokušati da se izborim za mesto u sastavu, ali nikad nisam dobio priliku. Danas sam s Bošom veliki prijatelj i ništa mu ne zameram. Svaki trener ima svoju viziju igre i ima pravo da računa na igrače za koje smatra da su mu potrebni. Ja mu nisam trebao. Pred Olimpijske igre u Seulu sam bio najbolji igrač lige i tadašnji selektor Dušan Ivković me je pozvao. Otvoreno sam mu u Beogradu rekao da nisam raspoložen da igram u reprezentaciji. Duda mi je dao 20 dana da razmislim i ako prihvatim, da dođem na pripreme na Roglu. Duda mi je rekao da ću 20 minuta igrati ja, a 20 minuta Dražen Petrović. Rekao sam mu da ću razmisliti, ali nisam se predomislio“, govorio je svojevremeno u intervjuu Duško Ivanović.

➤ Dajete obilato šansu domaćim igračima. Međutim, oni su uglavnom bliži veteranskim godinama, a i generalno je malo mladih igrača koji skreću pažnju na sebe. Gde je problem, gde su nestali talenti, ili bolje - gde su nestali treneri koji su ih stvarali?

– Stvarno dajem šansu svim igračima i nije mi bitno da li je neko domaći igrač ili stranac. Važno mi je da je dobar igrač, da maksimalno odradi svaki trening i da vidim kod njega ambiciju, želju da napreduje. To je za mene prvi i jedini uslov da bi neki igrač dobio šansu da igra. A što se tiče dela pitanja o trenerima, ja sam zaista toliko dugo van ovih naših prostora da bih mogao da ponudim neko argumentovano mišljenje. Možda ipak mogu nešto da kažem. Ranije je to bio rad u klubovima, a sada je to rad po školama. Ima mnogo košarkaških škola. Ima i mnogo trenera

koji otvaraju te škole i rade u njima. Mislim da je veliki problem rani odlazak tih talentovanih igrača u inostranstvo, sa željom da se ode u Ameriku. Ranije, kad sam ja igrao, nije moglo da se ide u inostranstvo do 28. godine. Znači, morao si da ostaneš ovde da radiš i da se koncentrišeš na to. A sad prvi mali talenat koji ima mogućnost vrlo brzo odlazi u inostranstvo. Mislim da u Srbiji i u Crnoj Gori, na ovim našim prostorima, ima izvanrednih trenera i da svi dobro rade, ali ubeđen sam da nije problem u trenerima.

➤ **Da, ali svedoci smo da su na svim ovim prostorima koje ste pomenuli, i u Srbiji, i Crnoj Gori, Bosni, Hrvatskoj i šire, mladi igrači dolazili iz malih sredina gde su s njima radili treneri entuzijasti. Šta se to promenilo pa više nema tog entuzijazma, a mali košarkaški centri nestaju jedan za drugim?**

– Već sam rekao da nemam argumentovano mišljenje jer nisam bio na ovim prostorima. Ali skrenuo bih pažnju na nešto drugo, a to je mentalitet mladih igrača. U tim malim sredinama, gde su se stvarali, oni su imali samo dve stvari na umu: voleli su košarku i želeli su da postanu igrači. I to im je bio prvi razlog zašto su se opredelili za košarku. Sada to mladim igračima nije prvi razlog i zato to može biti problem.

➤ **Svaki trener ima neki uzor. Da li je vama to bio Božo Maljković, koji vas je dugo trenirao u Splitu? Ako jeste, šta ste preuzeli od njega?**

– Jeste, sigurno. Godinama sam igrao u Budućnosti, ali kad sam otišao u Jugoplastiku, to je bio jedan drugi i

vo košarke. Zahvaljujući Boži postigao sam da igram na najvišem nivou i video sam jednu drugu košarku od one koju sam dotle igrao. U Split sam otišao sa 29-30 godina. Znači, čitavog života sam igrao jedno, a onda je došlo nešto drugo. Božo je bio nešto drugo. On je trener koji je znao da svakog igrača maksimalno iskoristi i da svakog stavi na svoje mesto. Veliki i pedagog i učitelj.

➤ **Prvi put radite u našoj zemlji. Mada je u pitanju kratak period, koja je razlika biti trener u Srbiji i, na primer, u Španiji, Grčkoj ili Francuskoj?**

– Moj stav je da nema razlike, jer ako si košarkaški trener, onda je košarka svuda ista. Počeo sam kao trener u švajcarskom klubu, pa sam bio u Španiji i svim tim zemljama, ali košarka je svuda ista. Za trenera je najbitnije struktura kluba i uslovi koje on u klubu može imati. To može praviti razliku. Ali to nije razlika zato jer je to Srbija, Španija ili neka druga zemlja. To je razlika od kluba do kluba, koja zavisi od ljudi u klubu, onih koji ga vode. Mislim da nije razlika u državama.

➤ **Za kraj, vaš savet nekome ko ima dvadesetak godina i želju da postane košarkaški trener.**

– Najteže je davati savete. Nisam vam ja baš za to, ali mislim da je najvažnije u životu da čovek radi ono što voli. A kad radiš ono što voliš, onda si spreman na sva odricanja, na borbe, na poraze, na pobeđe, na sve što ide uz to. I onda ćeš sigurno uspeti. ●

Aleksandar Ostojić

SVE JE LAKŠE S RAĐOM I KUKOČEM

„U Splitu sam doživeo igračku afirmaciju“, rekao je Ivanović u jednom intervjuu. „Ne znam da li znate, ali nije ni trebalo da dođem u Jugoplastiku. Sve je bilo skoro ugovoreno da pređem u Olimpiju iz Ljubljane, ali tada me nazvao Božo i pristao sam da dođem u Split iako su mi u Ljubljani davali dvostruko više novca. Presudan je bio sportski motiv. Iskreno, mnogo sam bolje igrao u Budućnosti nego u Splitu, ali problem je bio taj što je Budućnost tada bila mali klub, niko nas nije ni pratio ni gledao. Mnogo mi je lakše bilo da igram u Jugoplastici jer su Dino, Toni i ostali saigrači preuzeli na sebe ogroman deo posla koji sam uglavnom sam obavljao u Budućnosti. Pobjednički karakter sam imao i u Podgorici, ali sigurno da je on mnogo više došao do izražaja u Jugoplastici, koja je bila najbolja ekipa u Evropi.“

MOJ STAV JE DA NEMA RAZLIKE, JER AKO SI KOŠARKAŠKI TRENER, ONDA JE KOŠARKA SVUDA ISTA. POČEO SAM KAO TRENER U ŠVAJCARSKOM KLUBU, PA SAM BIO U ŠPANIJI I SVIM TIM ZEMLJAMA, ALI KOŠARKA JE SVUDA ISTA. ZA TRENERA JE NAJBITNIJE STRUKTURA KLUBA I USLOVI KOJE ON U KLUBU MOŽE IMATI

Klub s velikim zadacima i košarkaškom dušom

Po meni su dva košarkaška prelaza važna. To je iz pionira u kadete. Momci se tu umomčavaju, menja se osnovna u srednju školu. A posle toga, po meni, ide iz juniorske u seniorsku ekipu, što je veliki prelaz. Razni su putevi bili ranih igrača

ULOGA UDRUŽENJA TRENERA

– Udruženje trenera utiče na trenere i edukacijom i većom kontrolom dobijanja licenci. Nekada je bilo dosta nepovezanih stvari i svako je mogao da radi šta hoće, da uđe na teren i bude trener. Sada više toga nema. Edukacija trenera je jako bitna. Bude nekoliko stručnih predavanja godišnje i ta briga da imamo kvalitetne predavače i edukativne treninge ne samo u letnjem periodu već tokom cele sezone znače. I sam sam 2013. godine imao čast da predajem na jednoj od klinika i mislim da je to velika stvar za trenera. Sama činjenica da postoji udruženje već ukazuje na ozbiljnost trenerske profesije.

Odlučnost, odgovornost, posvećenost, znanje i veliki rad. Tako bi se u najkraćem mogao opisati put kojim bi jedan trener trebalo da korača do uspeha zajedno sa svojim klubom. Kako je teorija jedno, a realnost često nešto drugo, taj put je često pun prepreka i velikih izazova. Ipak, kada se sve barijere preskoče i prevaziđu, rezultati dolaze kao logičan sled.

Da je to zaista tako, potvrđuje i Saša Nikitović, jedan od trenera „mlađe generacije“, koji s velikim uspehom vodi svoj KK Dinamik. O tome koliko uživa u radu sa svojim igračima, koja je njegova košarkaška i trenerska filozofija, otkrio je za magazin Trener. Na samom početku razgovora Nikitović ističe način na koji je postavljen Dinamik, trenuo vodeći tim KLS-a.

– Klub je organizovan na vrhunskom nivou za taj nivo takmičenja. Pritom, ne mislim na KLS, već i na mlađe kategorije. Imamo i u juniorima i u kadetima i u pionirima najveće rangove takmičenja. Jedan mali klub u Beogradu poseduje sve što može u ovom trenutku.

– U Beogradu su Partizan i Zvezda evroligaši, tu su Mega i FMP, koji su u ABA ligi. Mi smo mali klub u odnosu na njih i njihovu infrastrukturu. To što smo prošlogodišnji šampioni u juniorskoj kategoriji jeste pokazatelj velikih stvari, jer smo igrali u rangu najvećih u Srbiji – počinje priču Nikitović.

U njegovoj biografiji nalaze se timovi poput Olimpije i Crvene zvezde, kao i bogato iskustvo u reprezentaciji Srbije. Bio je pomoćnik Dušanu Ivkoviću, a radio je i u reprezentaciji Bahreina kao selektor. Tokom karijere Nikitović je bio asistent Dušku Vujoševiću u Partizanu u sezoni 2004/2005. Njegovo ime često je sinonim za rad s mlađim košarkašima. Tako je i u Dinamiku.

– Mi sada u prvom timu imamo devet reprezentativaca Srbije. Pet od njih devet su noseći igrači u KLS ligi s preko 20 minuta u igri. Igrači mlađi od 20 i 18 godina dobijaju ogromnu šansu na velikoj sceni za njih.

– Mi nemamo nijednog stranca, a imamo nekoliko starijih i iskusnijih igrača u sastavu, ali oni ne nose igru. Kod nas su već treću godinu zaredom noseći igrači mlađi.

Kada je reč o KLS ligi, Dinamik je prvi na tabeli. Ipak, Nikitović je realan:

– Trenutno tabela govori tako. Mi smo krenuli 1. avgusta u pripreme. Mlađi smo, dobar je trening. Kasnije, tokom sezone, neke iskusnije ekipe će sigurno dizati formu. Pobili smo neke timove koji su bili kotirani da osvoje KLS ligu. Ipak, ta razlika će se smanjivati tokom godine i nećemo uspeti da dominiramo u toj meri tokom cele godine. I prošle sezone smo bili u vrhu lige u tom prvom krugu. Potom, s brojem utakmica, forma forma, malo iskusnije ekipe podignu formu i naša energija i mladost dođu do izražaja. Voleo bih da završimo kao prvaci. Ambicija svih nas je da pobedimo u svakoj utakmici. Ipak, mi sada pričamo za časopis Trener i to je realnost.

● Trenerska uloga

Saša opisuje svoj košarkaški put u Dinamiku, u koji je došao 2019. Njegova prednost je ta što je dobro upoznao igrače, a objašnjava i na koji način.

– Pre četiri godine došao sam iz Olimpije, iz ABA lige, da vodim kadete Dinamika. Imao sam neku viziju da taj klub poseduje infrastrukturu da možemo da pokupimo dobre klince iz Srbije i Beograda i da rastemo zajedno. Ideja je bila da taj kvalitet doguramo do seniorskog nivoa. U tome smo uspeli. Mogu da kažem da smo postigli željeni cilj, a to je da su svi igrači koji su ovde bili u kadetima Dinamika.

– Kada poznajete igrača, forsirate njegove kvalitete, a sakrivate njegove mane. Daleko od toga da su to perfektni igrači. To nije tako u ovom trenutku. A kada ih dobro poznajemo, možemo da korigujemo nedostatke, a njihove kvalitete unapređujemo maksimalno.

– Moja uloga je da ih postavljam na mesto u odnosu na ono što imaju, da nemaju praznih minuta i da pokušavaju da rade nešto što vrlo teško mogu da urade. Praktično im olakšavam posao u snalaženju dok su neiskusni. Kada budu iskusniji, znače šta poseduju od svojih oružja i šta im je potrebno da igraju košarku. Nama je zadatak da pripremamo igrače za sledeći nivo takmičenja. Svi ovi igrači su birani da mogu da igraju sledeće stepene košarke: ABA ligu, Evroligu... Sada je pitanje samo kojim će putem ići i da li će im taj put dozvoliti da odu tamo gde priželjkuju.

Dva su bitna momenta u razvoju košarkaša, smatra trener Nikitović.

– Po meni su dva košarkaška prelaza važna. To je iz pionira u kadete. Momci se tu umomčavaju, menja se osnovna u srednju školu. A posle toga, po meni, ide iz juniorske u seniorsku ekipu, što je veliki prelaz. Razni su putevi bili raznih igrača. Ne bih tu pravio paralele. Sreća igra bitnu ulogu. Ali malo je sistema, pričam s kolegama, koji su napravljeni upravo kao Dinamik, da se gaji i trpi i daje šansa igračima da se razviju iz tog juniorskog u seniorski pogon.

● Ciljevi Dinamika

Kada je reč o pravcu u kom Dinamik ide, slika je potpuno jasna.

– Kratkoročni cilj je dobiti svaku narednu utakmicu, odraditi svaki trening najbolje što se može i napredovati. Kada je reč o rezultatima, težimo da i u kadetima i u juniorima predstavljamo neki klub koji je u vrhu. Takođe, da pokušamo u našoj ligi da se što bolje plasiramo i da pokušamo da igramo Superligu i neku kvalitetnu utakmicu s nekim ekipama višeg ranga.

– Dinamik je igrao ABA 2 ligu. Mislim da je ABA liga 1 stvarno skupo takmičenje za jedan klub kao što je Dinamik. Vidite da jedan Zadar, Split, MZT jedva mogu da se skrpe, a grad je iza njih. Mi smo klub sa „starogradske

opštine". S druge strane, ABA 2 liga donosi neke dobre utakmice, ali i KLS je nama jako zanimljiv ove sezone.

● Generacije koje dolaze

Mnogi treneri ističu da nove generacije nemaju potencijal kao neke prethodne. Ipak, Nikitović ne deli to mišljenje.

- Slušam kolege o generacijama koje su ovakve i onakve. Kada sam bio selektor, sad već davne 2010. godine, kada sam imao i Micića i Milutinova i Gudurića sledeće godine, i tada su se žalili. Ja nikada nisam imao problema sa igračima, roditeljima. Ni u smislu rada, ni radne etike, ni odnosa prema treningu. Možda je to zato što smo postavljeni da prioritet nije novac, nego trening. Moji igrači su perfektni i nemam nijednu pritužbu na rad i odnos prema košarci.

Jedan od problema na koji ukazuje jeste razvoj košarkaških centara.

- Veoma rano odlaze mladi igrači iz manjih sredina. Imate punu Španiju, punu Italiju, pun Beograd tih klina. Oni gledaju da gravitiraju ka boljem treningu, ka novcu. Neke sredine, poput Čačka, uspeavaju da ih zadrže, ali ostali ne.

● Košarkaška filozofija

Saša objašnjava svoju košarkašku i trenersku filozofiju:

- Insistiram na dobrom radu i dobrom treningu. Da kroz trening i dobre navike igrači automatizuju stvari da bismo mogli da komuniciramo na razne košarkaške načine. Bitna je ta komunikacija sa ekipom, ne u priči, nego na terenu, a onda možemo da radimo šta hoćemo. Ako pričamo o taktici, filozofija mi je da brža košarka stvara više poseda, da igrači koji poseduju atletske sposobnosti mogu da rade bolje stvari. To iziskuje da se što bolje i čvršće igra odbrana da bismo mogli da imamo taj intenzitet brze igre.

● Duda i Dule kao uzori

Kada je reč o trenerskim uzorima, Nikitović posebno izdvaja Dudu Ivkovića i Duleta Vujoševića, s kojima je sa radio u reprezentaciji Srbije i Partizanu.

- Dugo sam radio s Dudom Ivkovićem. To je jedna opšta filozofija, ne samo košarke već i prilaska treningu, igraču, timu. To je neka vodilja. Igrač mora da bude igrač na terenu, u smislu donesi odluku, uradi dobru stvar. Ne čekaj trenera, ne čekaj saigrača, nađi rešenje. Tako je Duda Teodosiću našao žicu. On je bio igrač na terenu. Imao sam priliku da saradujem i s Duletom Vujoševićem 2004/2005. I tu sam, naravno, uzeo neke stvari, naročito u individualnom radu i prilasku igračima. U smislu posvećenosti, količine, detalja i mnogih stvari na kojima Vujošević i danas insistira.

Posle brojnih izazova s kojima se suočio kao trener Nikitović daje svoj pedlog mladim kolegama.

- Trebalo bi da insistiraju na stvarima u koje veruju. Konačne odluke moraju da donose sami. Koji će igrači igrati, kome će dati poverenje, s kim će raditi više, a s kim manje. Mislim da je to ključna stvar. U ovom trenutku imamo ljude koji nisu uključeni u sam teren, a donose dosta velike odluke u vezi sa igračima. Volim da kažem: „Ja sam trener koji voli da pogine svojom smrću.“ Trener na kraju uvek bude kriv. Ali kada si već ti taj koji ćeš prvi poginuti, treba da znaš zašto si to uradio i da stojiš iza svoje odluke. Uostalom, svaki trener je jednom dobio otkaz.

Saša Nikitović uživa u poslu kojim se bavi, a kada je reč o ambicijama, stoji s obe noge na zemlji i ide korak po korak.

- Da mi je neko pre četiri-pet godina rekao da ću voditi U16 reprezentaciju, da ću biti u ABA 1 ligi i da ću onda uzeti kadete i biti uspešan u tom radu u malom beogradskom klubu, da ću dići klub na veći nivo s velikim brojem reprezentativaca, ja mu ne bih verovao. U svakom igraču i treneru ambicije su najveće moguće. Šta će biti, vrlo je teško planirati. Ponuda i priča ima, ali sam siguran da ću ići samo tamo gde ću imati slobodu i mogućnost da napredujem kao trener. ●

Saša Grujić

OD SREBRA DO BERLINA I ITALIJANA

► *Kada je reč o Dudi Ivkoviću i reprezentaciji Srbije, Nikitović pamti Univerzijadu, kao i Evropsko prvenstvo 2009. godine, kada su osvojeni zlato i srebro.*

- *Duda je tada povukao mene i Duleta Gvozdića kao stručni štab. Bio je Mačvan, Raduljica, Bjelica, Paunić i Kešelj. Tu univerzitetsku reprezentaciju je vodio Kesar, osvojena je zlatna medalja. Mi smo kasnije bili priključeni stručnom štabu seniora za Evropsko prvenstvo 2009.*

godine. Imali smo jake pripreme, mladi momci, dobro su radili, svi željni afirmacije. Tu je bio i Krstić kao neka sigurnost, a s druge strane Teodosić, koji dolazi i koji je bio željan nadigravanja. Tu je i najfizikalniji igrač bio Bjelica, kao naš najbolji skakač koji se tek pojavio. Mačvan je izuzetno dobro igrao, svako je našao svoju ulogu. Bila je tu utakmica sa Velikom Britanijom koju smo morali da dobijemo ili bismo se vratili kući. Potom u polufinalu sa Slovenijom napeta utakmica, mislim da je Teodosić tada odigrao možda i najbolji meč u reprezentaciji.

► *Poslednje Evropsko prvenstvo pokazalo je da se košarka promenila u velikoj meri.*

- *Košarka se mnogo ubrzala. Mnogo igrača iz NBA je došlo na Evropsko prvenstvo i tu individualni kvalitet dolazi do izražaja. Ekipa nisu imale onaj način priprema kao što je, recimo, bilo 2009, kada je bio oko 40 dana priprema. Ovi timovi su izgledali „netimski“ u smislu taktike i pripremljenosti. Više su se tu oslanjali na individualne stvari i to ko je i šta upakovao brže. Mi smo imali utakmice u kvalifikacijama za Svetsko prvenstvo, ali nisu to one pripreme kada tim raste.*

- *Italija nas je razvukla. Pre toga smo bili jako kvalitetni i u odbrani i u napadu. Ne mogu da se setim, ali pobedili su nas na jedini mogući način. To je nokaut faza. To u ligaškom delu ili u plej-ofu ne bi prošlo. To bi bilo 3:1 za nas. I dalje mislim da smo mi daleko bolji od Italijana. Pogodio se taj dan i ta utakmica - ističe Nikitović.*

Želim da jednog dana vodim Partizan

Neretko je slučaj da igrač još tokom rane igračke karijere odluči da će jednog dana postati trener, a čini se da je taj poriv jači kod bekova, organizatora igre

IMAMO OD KOGA DA NAUČIMO

Naravno, Branislav Ratkovica nema dilemu kada priča o kvalitetu trenerske struke u KLS, a i inače o srpskim stručnjacima. – Raduje me što u KLS ima kvalitetnih, iskusnih kolega, vrednih, a ima i mladih. Izdvojio bih Vuleta Avdalovića, i on je bio u Megi kod Dekija Milojevića na kaljenju. I on razume košarku na pravi način, posvećen je poslu i trud mu se već isplati. Imamo veliku sreću da imamo od koga da naučimo. To je veoma dobro, na seminarima i gledajući utakmice naših najvećih stručnjaka ima šta da se vidi i usvoji. Koliko puta sam dolaskom na seminare, čitajući koje su teme predavanja, pomislio: „Pa ja to sve znam“, a ispostavi se da tamo naučim neke vrlo korisne stvari koje nisam znao. Uvek može da se nauči mnogo toga na seminarima i tokom predavanja i van toga, u razgovoru s kolegama – objašnjava Ratkovica.

Kada se dogodi neki neuspeh reprezentacije, mnogi nedobronamerni i nestručni požure s konstatacijom kako Srbija više nije zemlja košarka. Naravno, istina je potpuno drugačija. Mnoge činjenice govore u prilog tome da je Srbija jedna od najkošarkaških država na svetu, a u najjače dokaze te tvrdnje spada naša trenerska struka.

Decenijama naši stručnjaci pronose slavu širom planete. A koliko tek privilegiju imaju nadolazeće generacije mladih srpskih trenera, što stasavaju na nepresušnom izvoru znanja i saznanja.

Jedan od mladih trenera u punom zamahu Branislav Ratkovica upija znanje i vredno radi na sopstvenom usavršavanju i lansiranju talenata. Predan rad mu je dao veoma zapažene rezultate već prvih godina bitisanja u poslu zvanom hleb sa sedam kora...

Njegov talenat, pečat i trenerski rukopis bili su uočljivi još u debitantskoj sezoni u OKK Beogradu, a šta tek reći za ovosezonske vrhunske rezultate s valjevskim Metalcem, na čijem kormilu se nalazi od prošle godine. Valjevski tim važi za apsolutni hit aktuelne takmičarske godine.

Neretko je slučaj da igrač još tokom rane igračke karijere odluči da će jednog dana postati trener, a čini se da je taj poriv jači kod bekova, organizatora igre. Tako je Ratkovica kao plejmejker imao ulogu produžene ruke trenera na parketu.

– Uvek su mi se razmišljanja kretala u pravcu trenerskog poziva. Video sam sebe u tom delu posla. Poslednju igračku sezonu odigrao sam za Megu i u istom klubu sam se posle priključio stručnom štabu s Dejanom Milojevićem na čelu. Deki je stručnjak prva liga, divan čovek i kolega koji hoće svima da pomogne. S njim bih uvek ponovo radio i ako zatreba, stalno bih mu bio pomoćnik.

Logično, zbog sjajne saradnje s Dejanom Milojevićem nameće se pitanje ko je Ratkovici trenerski uzor, idol.

– Nemam trenerskog uzora, ima mnogo trenera čiji rad mi se sviđa i kako vode ekipu, ali ne gledam to na taj način, u smislu da bi neko konkretno trebalo da mi bude uzor. Naravno, pomenuo sam Dejana Milojevića, on je sjajan, zahvalan sam mu za sve, najviše mi je pomogao i mnogo ga cenim. Redovno se čujemo, pričamo o svemu i dobijem lep savet od njega. Ali nemam potrebu da imam uzora, želim da budem svoj. Trudim se da od mnogih starijih, iskusnijih kolega usvojim ono što je dobro i korisno. Kod Dejana mi se dopada i njegov odnos prema pomoćnicima. Mnogi treneri ne saslušaju i ne poslušaju pomoćnike, a Dejanu u svakom trenutku može da se kaže neko zapažanje. I nije mu problem da to usvoji i primeni kad god mu se predlog sviđi.

O privilegiji da je tokom igračke karijere imao priliku da uči od mnogo stratega u brojnim klubovima i u mladim reprezentativnim selekcijama Ratkovica ističe:

– Promenio sam mnogo klubova kod nas i u inostranstvu. Zaista je pravo bogatstvo učiti od naših poznatih stručnjaka, a upijao sam znanje i u stranim klubovima. Između ostalog, bio sam dugo u Nemačkoj, proveo sam tamo pet godina, igrao sam u ekipama širom Evrope, gledao kako rade i strani treneri, od svakog sam učio. Od 26. godine sam kao igrač počeo da gledam šta i kako treneri rade i da posle treninga zapisujem razne akcije, pogotovo pred kraj karijere sam se spremao za novo zanimanje.

Početna stanica na tom trenerskom putu bila je Korčeva avlija, a Ratkovica ovako opisuje kaljenje u toj, po mnogo čemu posebnoj sredini.

– OKK Beograd je specifičan klub, u kojem se mnogo vodi računa o mladim igračima, oni od 16-17 godina imaju punu podršku i ozbiljno ih spremaju za prvi tim. Posebno sam ponosan na talente koji su stasavali u OKK Beogradu dok sam tamo bio trener, a sada su u Megi, koja je odskočna daska za dalje napredovanje i vrhunske inostrane klubove. To su Nikola Đurišić, Mihailo Muškić i Petar Kovačević, koji je MVP lige. Potrebno je uvek podržati mlade igrače i istrpeti ih. Zatim, da pomenem i Luku Paunovića, on je malo u Megi, malo u OKK Beogradu.

Uglavnom, u radu s nadarenim igračima cilj je da se oni na prelazu iz mladih selekcija u seniorsku na najbolji način transformišu u prvotimce.

I ne samo to, „klonferi“ su pod dirigentskom palicom Branislava Ratkovića nadmašili zacrtane ambicije.

– U OKK Beogradu smo te sezone ispunili cilj, izborili smo opstanak, osvojili 10. mesto i lansirali pomenute perspektivne igrače. Sve u svemu, bio sam veoma zadovoljan urađenim u debitantskoj sezoni, imao sam odličnu saradnju s pomoćnikom Nenadom Stefanovićem, koji sada sa uspehom vodi FMP.

Lepo je sve to čuti, posebno kako mladi stručnjak objašnjava svoju trenersku filozofiju, ali i psihologiju, u komunikaciji sa igračima.

– Moja filozofija je rad i samo rad. Ništa bez rada. Nije dovoljan talenat. Sve dolazi s radom. Igrač stiče kvalitet individualnim radom, a ekipa kolektivnim, kada se sve to ukomponuje u celinu. Sve se bazira na radu i zalaganju, uz talenat. Da bi se ispravile greške, potrebno je mnogo da se trenira, da se ulaže u trening. I u OKK Beogradu i sada u Metalcu momci su disciplinovani i razumeju šta se od njih traži. Pravila su jasna, zna se ko je trener, a ko su igrači i šta je čiji deo posla. Pokušavam da imam dobar, prislan odnos sa igračima, da nađem balans, znam kako sve to funkcioniše, prošao sam sve to kao igrač. Želim da pričam sa igračima o svemu, bitno mi je da znam kako razmišljaju da bismo unapredili saradnju. Naravno, poslednja je trenerova, trener se pita, ali potreban je taj fidbek za dobru atmosferu i hemiju u svlačionici.

Mladi stručnjak vodi Metalac već drugu sezonu sa ogromnim uspehom, a uloženi trud i posvećenost se ogledaju u tome da posle 12. kola Košarkaške lige Srbije Valjevci imaju samo jedan poraz (od Dinamika).

– Prošle godine sam došao u Metalac, imam potpuno poverenje Jovana Teodosića, predsednika kluba, dao mi je određene ruke. Prve godine zacrtani cilj je bio opstanak i stabilizacija tima, ali smo ga nadmašili, bili smo šesti. Nismo imali jak budžet, a uspešli smo da ostvarimo vrlo dobre rezultate. I što je veoma važno, vratili smo publiku u halu.

Na pitanje u čemu je tajna uspeha, šta se dogodilo da se Metalac toliko podigne u relativno kratkom vremenskom roku, Ratkovića ovako odgovara:

– Ove godine smo ranije počeli sa sklapanjem tima u nameri da napravimo respektabilan sastav, za plasman u gornji deo tabele. Napravili smo dobar posao, odabrali dobre ljude i igrače, koji su izbili u prvi plan u konkurenciji. U početku su nas snašle povrede četvorice bitnih igrača, pa smo uspešli da dovedemo adekvatne zamene i sve se dobro uklopilo.

A osim sportskih i rezultatskih uspeha, košarkaško Valjevo je ove sezone odnelo još jednu veliku pobjedu. Bez sumnje, tiče se ponovne popularizacije košarke u gradu s bogatom tradicijom u igri pod obručima.

– Valjevska publika se digla, niko u KLS nema takvu posećenost utakmica, na svakoj utakmici hala je puna, to se ne pamti od učešća Metalca u ABA ligi. Sada je cilj plasman u ABA 2 i da u KLS doguramo što dalje. Ne može sve preko noći, ali imam odličnu komunikaciju s Jovanom i sa svima u klubu, prihvaćen sam u Valjevu odlično. Trudimo se da budemo ekipa za primer, vodimo računa kako se ponašamo i, zaista, igramo veoma dobro.

Svakako da se u tu lepu priču uklapa i uspon kvaliteta celokupne KLS, što daje dodatan značaj izvanrednim rezultatima Metalca.

– Iskreno, mislim da je bio loš kvalitet lige kada sam počeo da radim kao trener u OKK Beogradu, ali sada je prilično napredovala. Ima iskusnih i namazanih igrača, ali i mladih, talentovanih. Recimo, naša utakmica s Vojvodinom bila je na nivou ABA lige. Klubovi KLS se mnogo trude da pojačaju budžet, naprave što bolju ekipu i daju šansu mladima. Kada sam došao u Valjevo, i juniorski i kadetski tim su bili na niskom nivou, ali ljudi iz kluba pokušavaju da to poprave, da privuku što više dečaka da treniraju i svi će od toga imati benefit. Volim mlade igrače i uvek im dajem prednost. U Valjevu nemamo trenutno nekog supertalentovanog momka, što ne znači da ga nećemo imati, nadamo se uskoro.

Takođe, ima jasan recept za bolju budućnost srpske klupske košarke.

– Mislim da je pravi put forsiranje mladih igrača. To dobro radi Mega, koja godinama daje šansu talentima. Imaju ih i Partizan i Crvena zvezda i ostali klubovi, samo je poenta da ti momci dobiju što više prostora.

A najjasniji i najkonkretniji je kada su u pitanju njegove ambicije i želje u trenerskom poslu.

– Moj cilj je da jednog dana vodim Partizan! Trudim se da budem što bolji, a dokle će me to dovesti, videćemo. Potrebni su i sreća i splet okolnosti, uz rad i kvalitet.

Kao igrač je promenio mnogo domaćih i stranih klubova, a u dresu mlade reprezentacije Srbije i Crne Gore osvojio je bronzu na EP. Sa ove vremenske distance i u drugačijoj ulozi, ovako gleda na te dane:

– Moja igračka karijera je mogla da bude i bolja i gora. Ostvario sam san da igram za Partizan. Vrlo teško je igrati u inostranstvu i zadržati se u timu. Negde je bilo bolje, negde s manje uspeha, ali generalno sam zadovoljan što sam u tim klubovima ostavio dobar utisak. Recimo, bio sam najbolji asistent nemačke lige. Naravno, ostao je žal što nisam postao seniorski reprezentativac, ali u celini sam zadovoljan – poručio je Ratkovića.

Ispunila mu se želja da igra u Partizanu, a nema sumnje da će Branislav Ratkovića dati sve od sebe da ostvari i crno-beli trenerski san. ●

T. N. S.

BOGAT KOŠARKAŠKI PUT

Branislav Ratkovića rođen je 27. jula 1985. u Gradačcu, igrao je na mestu plejmejкера, visok je 193 cm. Košarku je počeo da trenira u Zemunu, a matični seniorski klub mu je Beopetrol, koji se kasnije zvao Atlas, gde je ostao do 2006. godine, s tim što je tokom sezone 2004/05. igrao na pozajmici u Avala Adi.

S mladom reprezentacijom SCG osvojio je bronзанu medalju na EP 2005. godine u Rusiji. Narednu godinu je proveo u Mega Vizuri, a nakon toga odlazi u inostranstvo. U Nemačkoj je nosio dres Oldenburga, a zatim tri sezone Tibingena, zatim je bio član turskih klubova Aljage i Olin Jedrena. Kasnije je igrao u nemačkom Artland dragonsu, pa u ukrajinskoj ekipi Politehnika-Galičina i ponovo u Tibingenu. U Tibingenu je ostao do kraja sezone 2014/15. i bio najbolji asistent nemačke Bundeslige, a potom je bio prvak Bugarske s Lukoil Akademikom. Po jednu sezonu je bio član Partizana, Cibone, Mega Bemaksa, da bi u aprilu 2019. godine pojačao OKK Beograd samo za Superligu KLSS. U julu 2019. je završio igračku karijeru i počeo da radi kao pomoćni trener u Mega Bemaksu. Prvi samostalni angažman je dobio u junu 2020. u OKK Beogradu, a naredne sezone je preuzeo valjevski Metalac.

Stefan Veljović

Napredak u odnosu na prethodnu verziju sajta jeste i taj što će sadržaj za trenere sada biti organizovan i sortiran

Novi sajt kao ogledalo rada

Ulazak u 2023. godinu biće u znaku novina kada je Udruženje košarkaških trenera u pitanju, jer smo navikli da iz kancelarije u Sazonovoj 83 uvek dolaze dobre i konstruktivne ideje. Ovaj put iz kuhinje UKTS stiže novi redizajnirani sajt, koji će trenerskoj struci biti dostupan na početku nove kalendarske godine.

Sama organizacija godinama unazad stremi inovacijama na svim poljima edukacije trenera, pa je na red došla i modernizacija sajta, gde će košarkaša struka dobiti još jednu platformu s lakim pristupom sadržaju. Kao i obično, inicijator svega bio je generalni sekretar UKTS Strahinja Vasiljević, koji svakodnevno radi na tome da organizacija ide u korak s vremenom u svakom segmentu.

Ideju prvog operativca u delo je sproveo Stevan Veljović, IT stručnjak, ali i košarkaški trener. Tandem Vasiljević-Veljović uhvatio se ukoštac sa izradom sajta, spajajući lepo i korisno, a sve u cilju da UKTS dobije i vizuelnu potvrdu odličnog rada.

Ideja je nastala u kancelariji Udruženja košarkaških trenera, u razgovoru sa generalnim sekretarom Strahinjom Vasiljevićem, kada su mene zanimala neke stručne stvari koje nisam mogao da pronađem na sajtu. Tako

se rodila ideja da pomognemo Udruženju i sve to osavremenimo – počinje priču Stevan Veljović.

Rad na projektu, koji je trajao skoro sedam meseci, ulazi u završnu fazu. Finiširaju se sitni detalji, a sve u cilju da bude lepo, funkcionalno i da novi sajt bude slika kvaliteta rada koji ljudi ulažu u Udruženje.

Zbog nove funkcionalnosti, UKTS je dobio mogućnost da dodaje sadržaj u neograničenim količinama i da za to nema dodatne troškove. Svaki deo sajta moći će da se uređuje po svom nahođenju. Strahinja i njegovi saradnici će imati direktan pristup ažuriranju sadržaja. Sve to će omogućiti jedan aktuelni sajt, gde će se teme dodavati veoma brzo, pa će treneri moći aktivnije da ga koriste i biće im zanimljivije da pogledaju šta ima novo – objašnjava Veljović.

Izazov je bio da se ceo sajt učini mnogo preglednijim jer je to bila inicijalna ideja.

Što se tiče preglednosti, cilj je bio da napravimo jedan meni u kom će treneri s maksimalno dva klika moći da dođu do željenog sadržaja. Da se odmah vidi gde treba da se ide i da se lako dođe do tog sadržaja. Boje sajta samo uskladili sa bojama UKTS, dominiraće tamnoplava, crvena i bela.

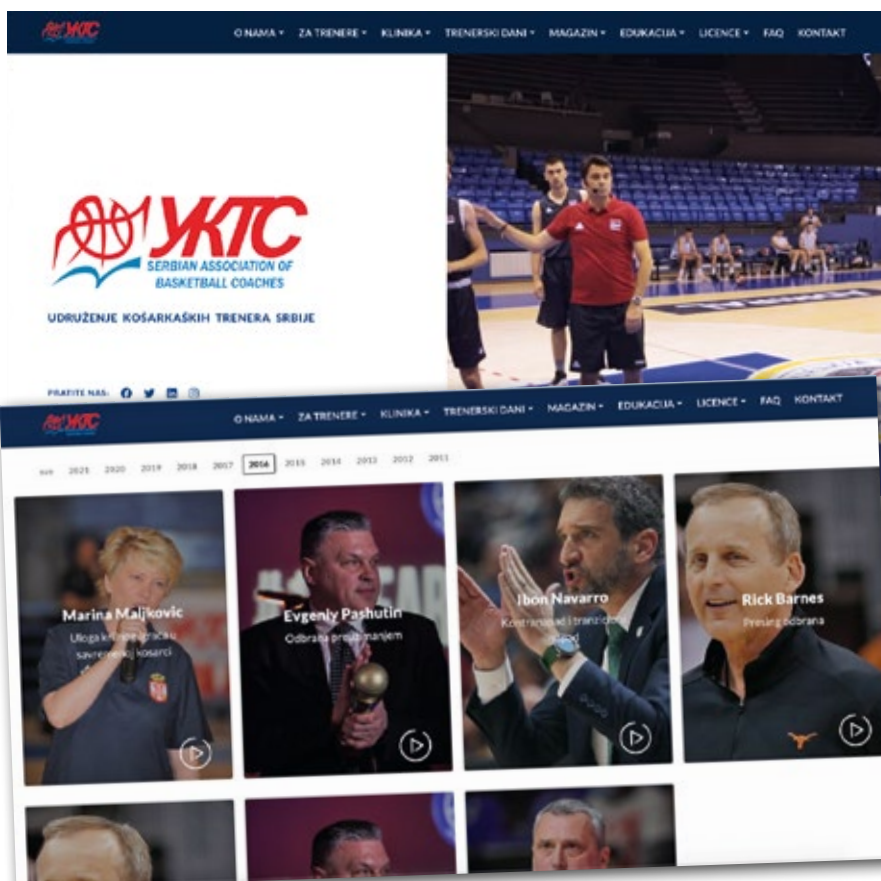
Napredak u odnosu na prethodnu verziju sajta jeste i taj što će sadržaj za trenere sada biti organizovan i sortiran.

Postojeće kontent organizacione prirode, gde će treneri moći da nađu planere, sve obrasce za lekarske preglede, kao i sve uplatnice koje su ažurirane. One će im biti dostupne u PDF i Vord formatu kako bi kasnije mogli da ih obrađuju prema svojim potrebama. Sve će biti sažeto na jednom mestu i to će biti lako uočljivo u meniju – ističe Veljović.

Kada je u pitanju stručni sadržaj, tu smo sve podveli u sekciju „edukacija“, gde će trenerima biti dostupne sve knjige kojima UKTS raspolaže. Tu je i odeljak „stručne teme“, u kom će biti radovi koje su saradnici Saveza, Udruženja i časopisa Trener pripremili. To će takođe biti dostupno na jednoj preglednoj listi, preko koje će biti moguće skidanje tog materijala. Uspeli smo da nabavimo sva izdanja magazina FIBA Assist, koji više ne može da se pronađe na internetu. Mislim da će UKTS biti jedno od dva udruženja gde će treneri biti u prilici da skinu taj magazin. Biće i linkova za strana udruženja košarkaških trenera, kao i za druge magazine, gde će treneri moći da se informišu na engleskom.

Posebna pažnja data je i edukaciji preko časopisa Trener, čiji će svi brojevi biti dostupni na sajtu.

Možda najvažnija sekcija za trenere je sekcija magazina Trener. Strahinja je uložio mnogo truda da sakupi sve stare brojeve da bismo ih postavili na sajt. Oni će biti sortirani po brojevima i u krupnom planu će moći da se vide naslovne stranice. Treneri će uz dva klika moći da dođu do željenog broja i da ga pročitaju onlajn. Sada

imamo svih 113 brojeva časopisa Trener, sve PDF brojeve časopisa FIBA Assist i drugih radova.

U cilju što boljeg obrazovanja, pristup sadržaju biće dostupan svim trenerima, bez korišćenja bilo kakve lozinke.

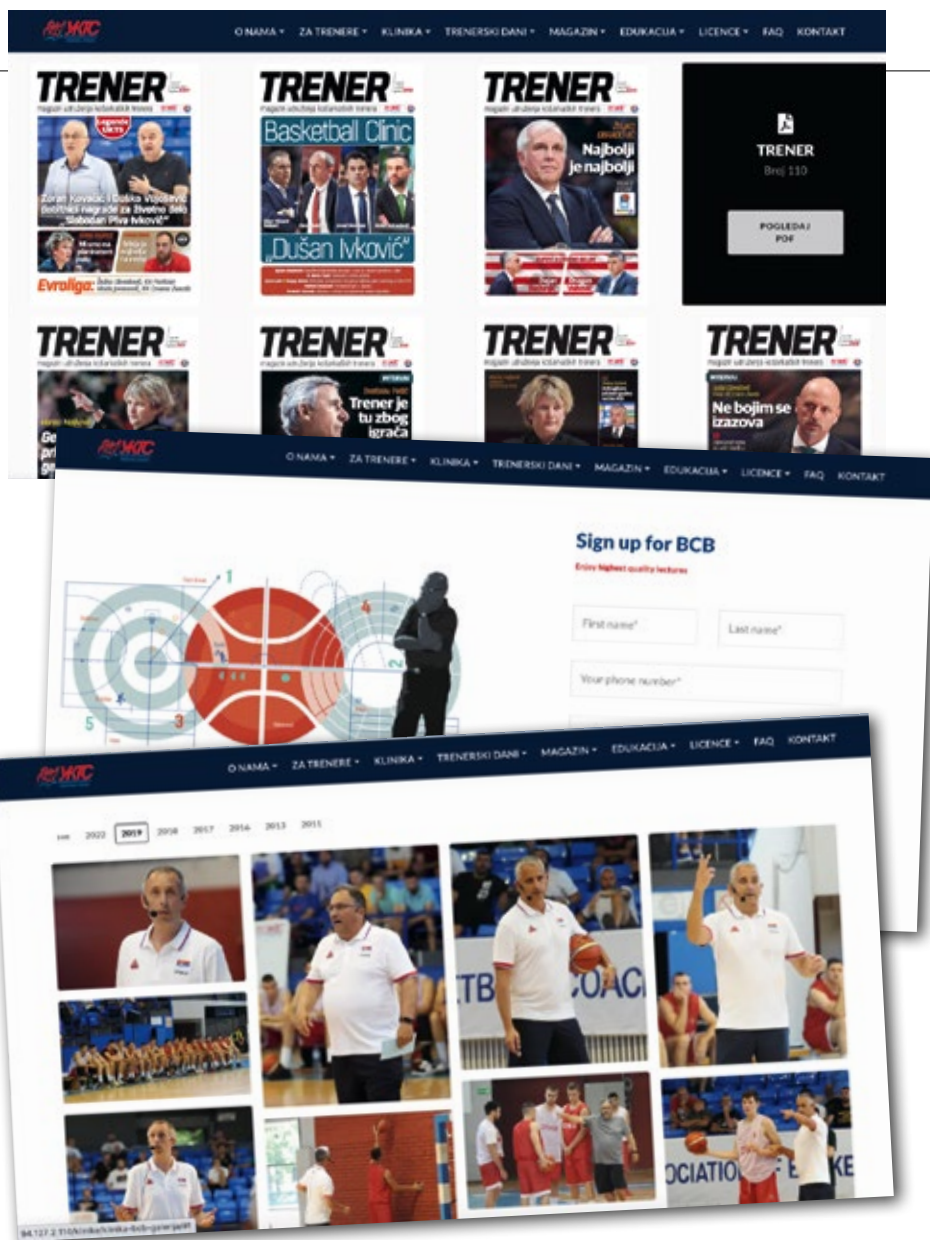
- Mislili smo da će ta lozinka biti prepreka u cilju obrazovanja trenera, a svrha Udruženja je da treneri budu edukovani i bolji i da im se to obrazovanje omogući na pristupačan način. Dodatni ekskluzivni sadržaj, na primer najnovije knjige UKTS, biće dostupan u određenoj meri, nekih 20-30 stranica, a ko želi celu knjigu, postojaće mogućnost da je poruči direktno preko sajta. To je zbog toga što su trud, vreme i dosta resursa potrebni za štampanje knjiga – kaže kreator sajta.

Od Nove godine na sajtu Udruženja biće omogućena i nova sekcija – pretraga trenera u bazi UKTS.

- Treneri će pod odeljkom „licence“ moći da pretraže sve trenere Udruženja i da odmah dobiju broj i boju licence. Moći će sami sebe da traže, a moći će i druge kolege. I za tu pretragu smo našli najsavremenije rešenje, pošto je baza od više od 1.600 trenera, a pretraga se obavlja u deliću sekunde. Što se tiče prijave na seminare i klinike, na sajtu će biti formular putem kog će to direktno biti moguće.

Pažnja je data i istorijskom elementu Udruženja, s ciljem da uočljiviji budu rad i doprinos velikana košarkaške struke koji su dali tokom višedecenijskog postojanja srpske trenerske organizacije.

- Kroz sajt smo hteli da provučemo i istorijsku komponentu Udruženja, jer je naše udruženje jedno od najstarijih. Toliko ljudi je doprinelo njegovom razvitku i hteli smo da ovekovečimo te ljude. Na svakoj stanici će biti i jedan istorijski deo, i kao podsetnik i kao podstrek za trenere da vide ko je sve davao doprinos razvoju košarke i struke. Kada otvorite bilo koji meni, pojavice se fotografija nekog našeg trenerskog velikana. Sajt će imati dosta fotografija i ideja je bila da bude to bude ilustrovana istorija s tekstom, umrežena s najnovijim sadržajem – dodaje Veljović.

Osim tekstualnog sadržaja, novi sajt će objediniti i video-materijale sa svih seminara koje UKTS organizuje.

- Na sajtu će biti i trenerski dani i klinike, dostupni u video-formatu, koji će moći da se izaberu po godini. Više neće biti potrebe da se za to ide na Jutjub. Takođe, omogućeno je i komentarisane sadržaja, kao što je slučaj na medijskim sajtovima, gde komentatori ostavljaju svoja mišljenja.

Veljović, svojevrmeno jedan od članova stručnog štaba kadetske reprezentacije Srbije, ističe da kreiranje novog sajta jeste bilo zahtevno, ali je istovremeno predstavljalo i veliko zadovoljstvo. Oduševljenje zbog uspešno obavljenog posla ne krije ni generalni sekretar Strahinja Vasiljević.

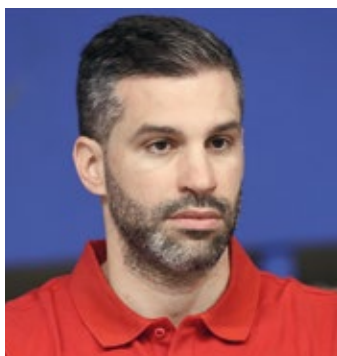
- Hteli smo da sajt bude ogledalo Udruženja, da napravimo najmoderniju verziju s najboljim funkcionalnostima. Bio je izazov da napravimo nešto čime Udruženje može da se ponosi, nešto što će trenerima olakšati posao, a ujedno im omogućiti da im bude prijatno i da se zadržavaju na sajtu. Komponenta dizajna, povezana s funkcionalnošću i preglednošću

u je bila izazov. Stvarno moram da pohvalim saradnju sa Stevanom, koja je bila veoma produktivna. Podržao me je u celom procesu, sve je bilo kao dupli pas u košarci. Dodavali smo se i na kraju smo loptu položili u koš – zaključio je Vasiljević. ● **D. Popović**

Na sajtu će biti i trenerski dani i klinike, dostupni u video-formatu, koji će moći da se izaberu po godini. Više neće biti potrebe da se za to ide na Jutjub. Takođe, omogućeno je i komentarisane sadržaja, kao što je slučaj na medijskim sajtovima, gde komentatori ostavljaju svoja mišljenja

Razvojni trening protiv različitih odbrana od pick and rolla

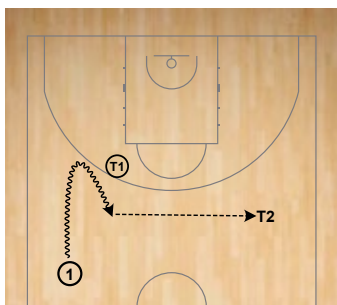
Kada pričamo o treningu pick and roll igre, jasno je da ćemo obratiti pažnju na tehniku šuta i driblinga, ali ne smemo zanemariti i tehniku dodavanja. Takođe je veoma važno naučiti igrače da čitaju situacije, posebno u ovom modernom svetu košarke, gde se ne treba osvrnuti samo na beka koji ima loptu već i spremni visokog igrača da prepozna situacije na terenu

Streninzima razvojnog tipa počeo sam još pre tri godine i danas ću vam predstaviti primer iz mog kluba Bursaspora. U zavisnosti od toga u kom delu sezone se nalazite (predsezona, usred sezone ili posle sezone) trening ovog tipa možete raditi kao uvodni deo ili kao kompletan trening.

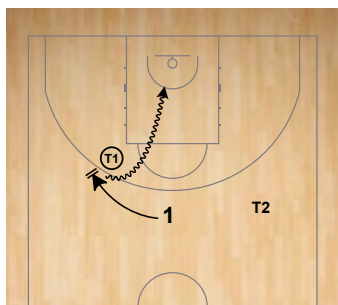
Ukoliko govorimo o radu u toku sezone, parametar od koga zavisi učestalost ovog tipa treninga je broj utakmica koje imate te nedelje. Ako je jedna utakmica, imaćemo više vremena za ovakvu vrstu treninga, ako su dve, onda to moramo svesti na minimum. Mišljenja sam da smo i mi kao treneri krivci što su igrači pomalo robotizovani. Došli smo do neke vrste automatizacije, gde oni bukvalno ne moraju da misle ni o čemu. Od organizatora dobijaju svaku vrstu informacije (kad treba da se probude, kad je doručak, sastanak, trening itd.). Imamo takav neki momenat gde je ubijena svaka mogućnost iznenađenja i sve to se odrazilo i na trening. Pokazalo se da kada seniorski igrač vidi da ima benefit od ovog tipa razvojnog treninga, tj. da može situacije koje je vežbao na treningu primenjivati na utakmicama, automatski njegova zainteresovanost za treninge postaje veća i uložiće više energije. Kada pričamo o treningu pick and roll igre, jasno je da ćemo obratiti pažnju na tehniku šuta i driblinga, ali ne smemo zanemariti i tehniku dodavanja. Takođe je veoma važno naučiti igrače da čitaju situacije, posebno u ovom modernom svetu košarke, gde se ne treba osvrnuti samo na beka koji ima loptu već i spremni visokog igrača da prepozna situacije na terenu. Da budem potpuno jasan, razdvajam treninge mlađih kategorija i seniorski trening. Lično ne volim treninge koji nisu direktno primenljivi na utakmici pa čak ni uvodni deo ne želim da bude statičan (s mnogo driblinga u mestu, s teniskim lopticama, žongliranjem itd.). Okrenuo bih onaj čuveni model akcija-reakcija i u ovom slučaju preformulisao u reakcija-akcija, i često kažem svojim igračima da je vreme reakcije u stvari visina njihovog ugovora. To vre-

me reakcije nekada je bilo dve ili tri sekunde, u modernoj košarci imamo rešenja koja se uzimaju brže od sekunde i merimo je u 0,3, 0,5 i 0,7 sekundi. Mi smo našim igračima u tom treningu ponudili više opcija da reše određene situacije. Naravno, uslovi u kojima radite, kao i broj asistenata koji pomažu, zavisi od uzrasta s kojim radite i nivoa znanja igrača. Konkretno u našem slučaju, tri dana pre utakmice odradili smo skauting i već znamo u kom odbrambenom sistemu će protivnička ekipa igrati i kako će braniti pick and roll 70-80 odsto vremena i u uvodnom delu treninga pripremamo svoje igrače za različita rešenja u napadu. Za ovaj pokazni trening izabrali smo četiri osnovna tipa odbrane koji se pojavljuju na svim nivoima, bez obzira na to da li se radi o Evrokupu, Evroligi ili domaćem takmičenju. Izdijeli smo: iskakanje (hedge), drop (flat), usmeravanje na strani (ice) i odbranu preuzimanjem (switch). Meni je bitno da vam pokažem najprostija, najjednostavnija i konkretna rešenja, a vi onda možete napraviti varijacije na temu. Imate 1.000 različitih vežbi dostupnih na internetu i u knjigama i možete razvijati trening po svojoj volji.

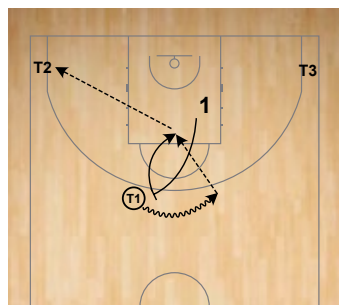
Svi mi seniorski treneri očekujemo da igrači koji dođu kod nas imaju razvijeno 90 odsto svojih mogućnosti. Međutim, lično ja sam imao situaciju da igrač koji napada pick and roll nema razvijenu asistenciju na kontrastranu od pick and rolla. Kada govorimo o nivou Evrolige i Evrokupa, najčešća asistencija je direktno za centra, koji se otvara iz bloka, druga najčešća je direktno dodavanje na jaku stranu, a treća varijanta je za beka kad napadne na prodor i uvidi da ne može da da koš, pa se odlučuje za izlazno (kick-out) dodavanje. Mišljenja sam da ne postoji idealna odbrana. Postoje odbrane koje daju manje ili više i mi treba da procenimo gde ćemo i kako napasti, kojim će to promenama i pomeranjima u odbrani rezultirati. Naš glavni cilj je da naučimo igrače kako da iskoriste te nedostatke u protivničkoj odbrani. Za svaku od četiri situacije odbrane od pick and rolla daćemo dve vežbe u sklopu kojih imamo po dva rešenja.

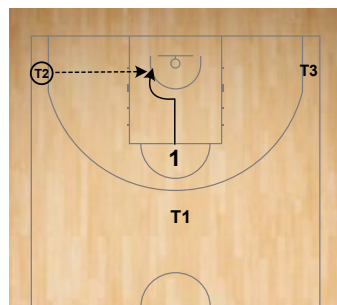
DIJAGRAM 1a

DIJAGRAM 1b

DIJAGRAM 2a

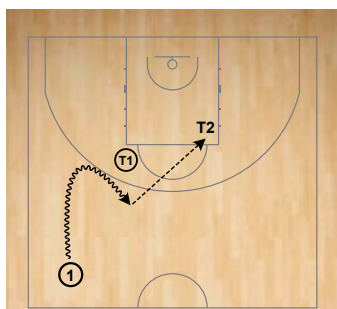
DIJAGRAM 2b

VEŽBA 1, bekovi: Uvek naglašavam igračima da je bitno da pre nego što iskoriste blok, pročitaju odbranu i ako odbrana kasni ili se nije dobro postavila, mi treba da napadnemo odmah ka košu. Kada ta opcija nije uspešla i odbrana je postavljena za iskakanje, bek navlači odbrambenog igrača na blok i agresivno napadamo visokog koji izlazi. Prvo rešenje je mirror dodavanje, koje mora biti pravovremeno i agresivno kako bismo njime kaznili iskakanje i došli u kasniju prednost (**dijagram 1a**). Posle dodavanja igrač odlazi na uručenje, ponovo koristi blokadu i ovaj put razdvaja driblingom (split screen) jer je visoki loše iskočio i ostavio jдовoljno prostora u kom naš bek može napasti (**dijagram 1b**).

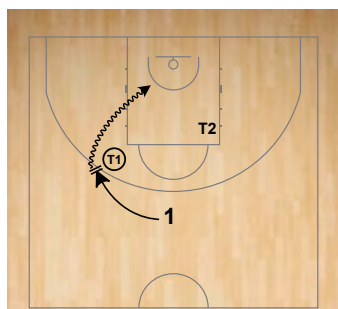
VEŽBA 1, visoki: Veoma je važno i visokom objasniti detalje pod kojim uglom treba postaviti blokadu, kako su postavljene noge i kako se posle toga otvara. Ovde imamo situaciju da visoki igrač posle blokade pravi kratko otvaranje (short roll) i prijem lopte je na slobodnom bacanju. Već u prijemu želimo da on vidi koš, ali i oba ugla, i bira u koji će dodati loptu (**dijagram 2a**). Odmah posle dodavanja spušta se agresivno u kontakt u srce reketa kako bi probao da kazni odbranu koja kasni sa strane pomoći. Odmah po prijemu pokušava da završi na koš bez driblinga, a ukoliko to nije moguće, iz jednog do dva driblinga i finte pokušava da reši situaciju (**dijagram 2b**).

VEŽBA 2, bekovi: Sada će bek pri iskakanju pokušati da baci loptu između dva igrača dodavanjem iz džepa (pocket pass) ili preko (lob pass), u zavisnosti od kvaliteta visokog igrača i njegove visine (**dijagram 3a**). Posle dodavanja, odlazi na uručenje i koristi fintu prodora u sredinu (jab step), a zatim direktnim iskorakom napada po dubini (**dijagram 3b**).

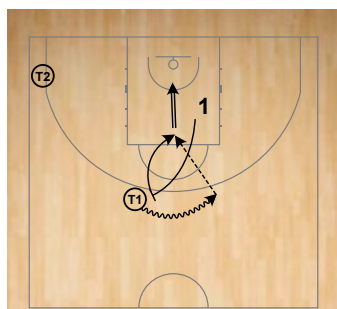
VEŽBA 2, visoki: Visoki igrač postavlja slip screen, tj. samo će skliznuti na kratko otvaranje. Odmah po prijemu lopte se diže u šut, jer je odbrana to potcenila (**dijagram 4a**). Posle šuta ne ide na skok i ne zanima ga lopta. Odmah ulazi u kretnju, prijem lopte na niskom postu i završnicu ispod koša (**dijagram 4b**).

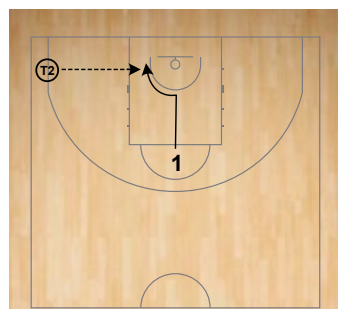
DIJAGRAM 3a

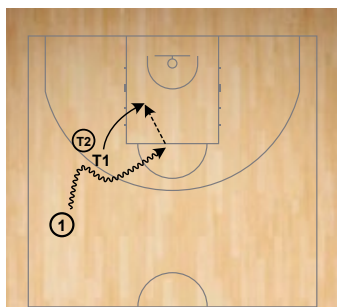
DIJAGRAM 3b

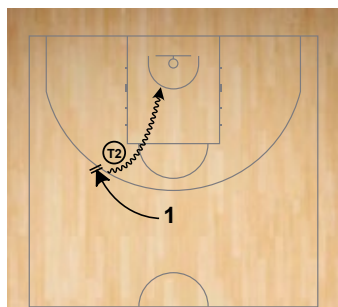
DIJAGRAM 4a

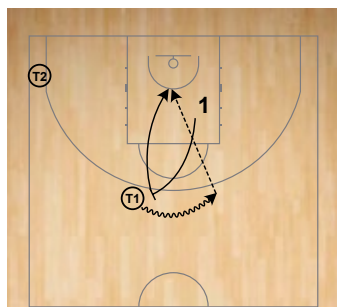
DIJAGRAM 4b

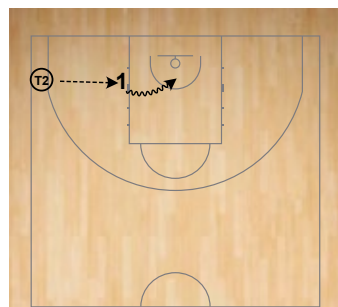
DIJAGRAM 5a

DIJAGRAM 5b

DIJAGRAM 6a

DIJAGRAM 6b

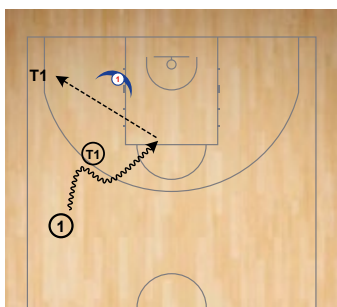
Kod drop odbrane najvažnije je da napadnemo agresivno visokog igrača koji igra pasivnu odbranu i onda u odnosu na njegovu reakciju da čitamo situaciju i da napravimo dobro rešenje.

VEŽBA 3, bekovi: Bek koristi blok koji je postavio visoki igrač, čeka odbrambenog beka na leđima i štiti loptu. Pravi fintu, kupujući vreme da se visoki igrač spusti ka košu i u pravom trenutku daje asistenciju (**dijagram 5a**). Zatim se vraća na uručenje, agresivno napada liniju slobodnog bacanja i insistira na šutu iz driblinga, pogotovu ako u timu ima igrača s dobrim procentima te vrste šuta (**dijagram 5b**). Na taj način želimo da kaznimo pasivnu odbranu visokog igrača.

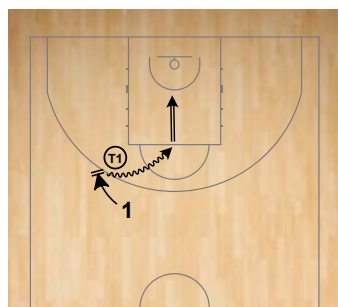
VEŽBA 3, visoki: Za visokog igrača je veoma bitno da napravi dobar blok, sa širokim stavom i da bude čvrst u kontaktu. Ako treba, ostati čak i pola sekunde ili sekundu duže u tom bloku da bi njegov saigrač na bekovskoj poziciji napravio prednost. Posle bloka otvara se ka košu i dobija dodavanje o zemlju ili lob pas i zakucava (**dijagram 6a**). Posle toga se otvara ka treneru, ulazi u prijem na niskom postu i igra za koš sa što manje driblinga (**dijagram 6b**).

VEŽBA 4, bekovi: Napada drop odbranu na isti način, agresivno u dubinu, ali ovaj put stiže pomoć i rotacija odbrambenog igrača iz ugla. Tada treba da prepozna situaciju i doda u kontraugao. Ovo je vrlo retko dodavanje i vide ga uglavnom igrači koji igraju na najvišem nivou. Važno je da se napravi prednost kako bi inicirali rotaciju u odbrani i povukli igrača u što dublju pomoć. To će prouzrokovati otvorenim dodavanjem u ugao (**dijagram 7a**). Vraća se po loptu, koristi blok, drži igrača na leđima i pravi korak u stranu da bi napravio određeno rastojanje između njega i odbrane (stepside) i iskoristio taj momenat za šut (**dijagram 7b**).

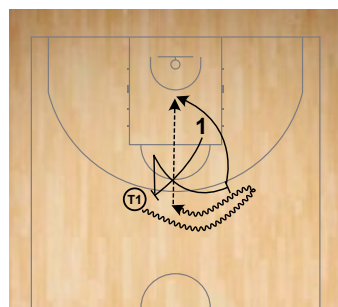
VEŽBA 4, visoki: Visoki dolazi u blok, pravi ga malo blaže, fintira da će se spustiti ka košu i vraća se da napravi još jedan blok (re-screen), posle kog se otvara duboko ka košu za zakucavanje (**dijagram 8a**). Sledeća opcija je da se posle bloka otvori na stranu zato što pretpostavljamo da je reket popunjen odbrambenim igračima i uzima šut iz skraćenog kornera (**dijagram 8b**).

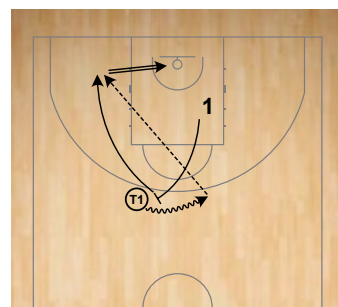
DIJAGRAM 7a

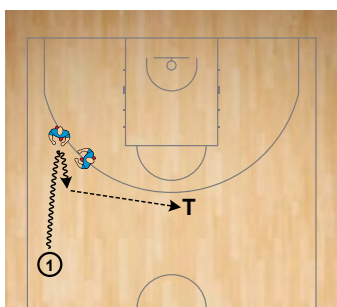
DIJAGRAM 7b

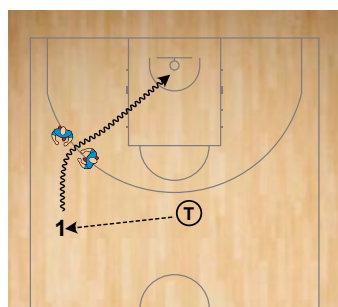
DIJAGRAM 8a

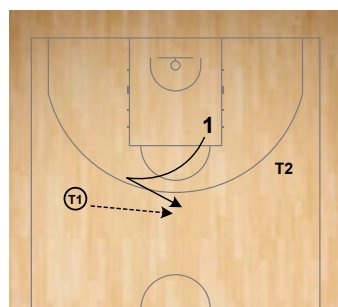
DIJAGRAM 8b

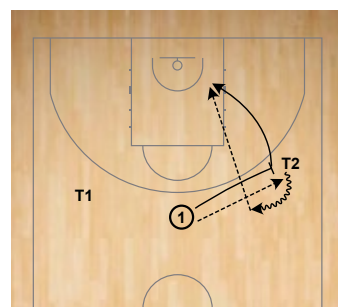
DIJAGRAM 9a

DIJAGRAM 9b

DIJAGRAM 10a

DIJAGRAM 10b

Pre nego što krenemo s vežbama, definisaćemo odbranu usmeravanja na strani. Imamo visokog igrača koji treba da zatvori dubinu i beka koji na znak reaguje i zatvara prodor kroz sredinu. Po meni, slaba tačka je ovaj ugao između visokog i niskog, jer u mnogim timovima nije definisano ko uzima odgovornost ako se desi da napadač prođe između njih. Druga stvar koja je takođe važna je da nekada visoki pokušava da uđe u odbranu usmeravanjem bez obzira na to da li igrač koga on čuva dolazi s vrha kapice ili kreće u blok iz reketa. Učimo igrače da svaki detalj prepoznaju i svaku grešku kazne.

VEŽBA 5, bekovi: Protiv ekipe koje igra agresivno usmeravanje bek napada samo jednim driblingom u dubinu, vraća se nazad i odmah izbacuje dodavanje na centra, koji je prepoznao situaciju i otvorio se na vrh kapice (**dijagram 9a**). Zatim dobija loptu od drugog trenera i napada usmeravanje upravo na onom uglu između dva igrača o kome smo malopre pričali (**dijagram 9b**).

VEŽBA 5, visoki: Visoki dolazi iz dubine, pravi mekani kratki dodir na blokadi i otvara se na vrh kapice. Dobija loptu, prebacuje je na drugu stranu dodavanjem, odlazi da napravi blokadu i posle otvaranja ka košu dobija dodavanje za snažnu završnicu (**dijagram 10a, dijagram 10b**). Kada smo rešili tu situaciju, vraća se u blok i opet zbog tog malog prostora u uglu koji se javlja između visokog i niskog dobija loptu prilikom otvaranja na ivicu penala i šutira (**dijagram 10c**).

VEŽBA 6, bekovi: Bek napada za nijansu dublje ka tom usmeravanju, pravi jedan dribling oklevanja i dodavanje iz džepa (pocket pass) ka treneru koji se nalazi na ivici penala (**dijagram 11a**). Vraća se u početnu poziciju, ponovo napada pokušaj usmeravanja i ovaj put primećuje da je visoki igrač, čiji je osnovni cilj zatvaranje dubine, loše postavljen. Napada ga uz čeonu liniju na prodor ili šut iz driblinga (**dijagram 11b**).

VEŽBA 6, visoki: Kod visokog igrača radimo i na toj dodavačkoj inteligenciji, gde on po dobijanju lopte na vrhu kapice treba da promeni stranu dodavanjem.

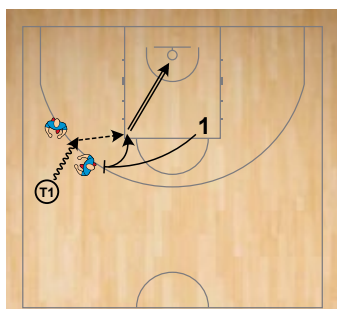
Međutim, uviđa da u tom trenutku odbrana agresivno čuva tog igrača i ne dozvoljava prijem lopte. On reaguje i dodavanjem iz driblinga ka igraču koji je utrčao, kažnjava tu vrstu odbrane (**dijagram 12a, dijagram 12b**). Zatim se vraća na blokadu, fintira postavljanje iste i pravi kratko otvaranje na ivicu penala. Po prijemu lopte fintira šut i iz jednog driblinga agresivno napada koš (**dijagram 12c**).

Kada pričamo o protivničkoj odbrani, koja dominantno koristi preuzimanje u situacijama pick and roll igre, gledaćemo da iskoristimo tu činjenicu na sledeći način. U skautingu smo već odredili čoveka kojeg želimo da napadnemo, obično je to igrač na poziciji centra sa sporim nogama ili slabijim fizikalijama. Posle određenih kretnji u našoj akciji doći ćemo do situacije 1 na 1 s tim visokim čovekom. Tu situaciju mi zovemo linija (line) i četiri naša preostala igrača će se raširiti po čeonj liniji (**dijagram 13a**). Time ostavljamo prostor našem beku i dajemo mu punu slobodu da proba da reši situaciju uz nekoliko driblinga i finti. Kada naš igrač ostvari prednost, on će dalje proceniti da li dolazi pomoć iz ugla ili s visokog i treba da pronađe slobodnog igrača. Naravno, mi mu pomažemo, imamo određene kretnje i blokade i time pokušavamo da sprečimo veliku pomoć ostalih odbrambenih igrača. Odbrana preuzimanjem nam takođe daje i prednost u reketu kada niski odrambeni igrač ostane s našim visokim. Tada se naš visoki spušta agresivno u srce reketa, pokušava da napravi poziciju za prijem lopte i igru jedan na jedan (**dijagram 13b**).

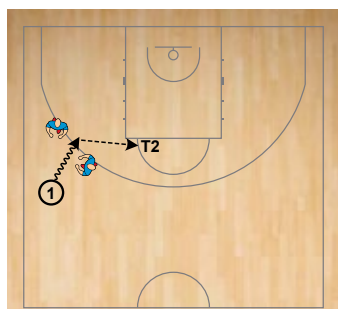
Kada smo prošli sve varijante u situacijama 1 na 0 za bekove i za visoke igrače, onda možemo ući u situacije 2 na 0, 2 na 2, kao i 3 na 0 i 3 na 3. Poenta je da u toj nedelji pred utakmicu mi igračima damo ideju, da ih pripremimo za ono što će biti na utakmici. Iskustvo mi je pokazalo da ćemo boljom pripremom doći i do bolje reakcije na samoj utakmici. Ovom vrstom treninga radimo na individualnom napretku tokom cele sezone i duboko sam ubeđen da tim neće napredovati ukoliko nije ostvaren individualni napredak. ●

Priredio: Nemanja Lambergar

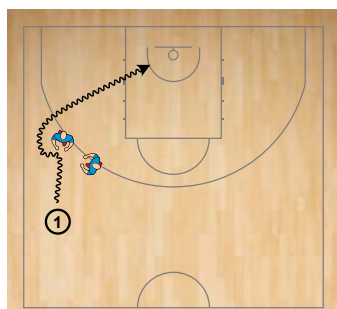
Odbrana preuzimanjem nam takođe daje i prednost u reketu kada niski odrambeni igrač ostane s našim visokim. Tada se naš visoki spušta agresivno u srce reketa, pokušava da napravi poziciju za prijem lopte i igru jedan na jedan

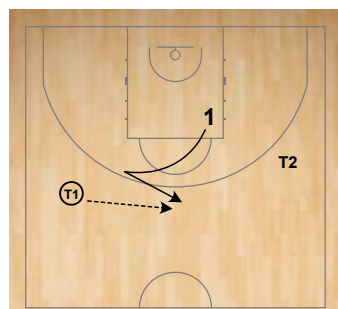
DIJAGRAM 10c

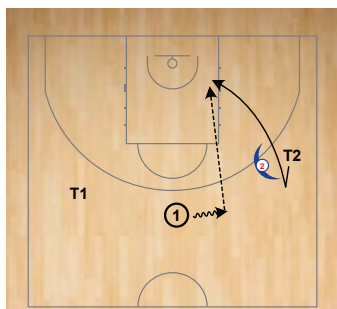
DIJAGRAM 11a

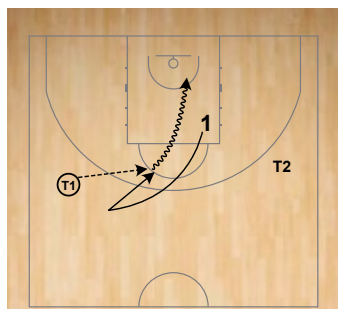
DIJAGRAM 11b

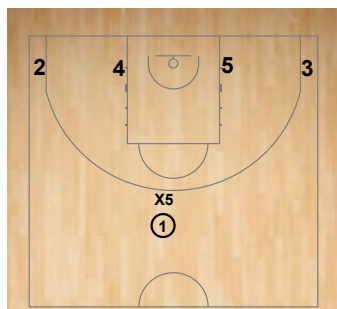
DIJAGRAM 12a

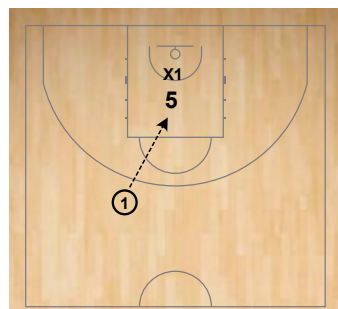
DIJAGRAM 12b

DIJAGRAM 12c

DIJAGRAM 13a

DIJAGRAM 13b

Akcentovanje igre 1 na 1 u mlađim kategorijama

Kao treneri mlađih kategorija moramo da se bavimo individualnim i grupnim radom, koji ima zadatak da razvije individualni kvalitet igrača. Igra mora biti bazirana na tome, da ima dosta igre 1 na 1, gde su određene kretnje predigra za tu igru da bi ona mogla da se obavi i u kretnji. Igrači počinju rano da igraju s blokadama, pre nego što su naučili dobro da igraju 1 na 1

Najvažnija funkcija u košarci je igrač. Košarka je igra u kojoj jedan igrač pravi razliku. Pokreti koji se razvijaju i postaju tehnika određenog igrača su automatizovani, to jest stečeni refleksi koji se stiču i usavršavaju ponavljanjem. Onog momenta kad prestanemo da ih ponavljamo gubimo deo te automatizacije. Svaki trening, za zadatak u uvodnom delu, mora da ima usavršavanje individualne tehnike, taktike i igre 1 na 1. Cilj nam je da kad se trening završi, igrač bude bolji nego kad je trening počeo.

Kao treneri mlađih kategorija moramo da se bavimo individualnim i grupnim radom, koji ima zadatak da razvije individualni kvalitet igrača. Igra mora biti bazirana na tome, da ima dosta igre 1 na 1, gde su određene kretnje predigra za tu igru da bi ona mogla da se obavi i u kretnji. Igrači počinju rano da igraju s blokadama, pre nego što su naučili dobro da igraju 1 na 1.

Takođe, rezultat u mlađim kategorijama je bitan, ne možemo da napravimo igrača ako on gubi utakmicu, ali ne po cenu iskorišćavanja bioloških prednosti i mana. Stajući u zonu, možemo da postignemo timski rezultat, međutim, ne ostvarujemo onaj glavni cilj, a to je da razvijamo igrača, njihovu agresivnost i znanje, jer koliko je jedan na jedan bitno naučiti napadački, isto tako je bitno naučiti i braniti jedan na jedan. Utakmice moramo da dobijamo sa igračima koji imaju perspektivu i načinom igre koji razvija kvalitet tih igrača. Svaka utakmica može da zameni i najbolji trening.

● POLAZAK U DRIBLING

Polazak u dribling, povezan s kretanjem bez lopte najjače je oružje u igri jedan na jedan. Posle kretnje bez lopte dolazimo do prijema lopte i zaustavljanja. U ovom slučaju ćemo pričati o dva tipa zaustavljanja.

Kad igrač prima loptu na spoljnu nogu i onda se u primanju lopte okreće licem ka košu savijenih kolena, spuštenih kukova i u stavu kao odbrambeni igrač da može da reaguje;

Zaustavljanje u dva kontakta: sa jedne noge skok, u fazi leta igrač prima loptu i samo doskače s loptom. Kad

druga noga dotakne pod, tog momenta igrač mora biti nisko dole, savijenih kolena, lopta u visini grudi, iznad zgloba, da je spreman za šut.

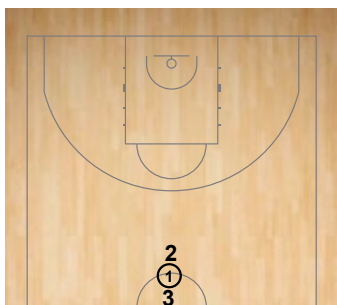
Nakon toga dolazimo do polaska u dribling, zbog načina suđenja sveden je na ukršteni korak, što je loše jer igrač postaje predvidljiv. Pre polaska u dribling ubacićemo fintu polaska u stranu jednom nogom, u ovom slučaju desnom. Fintu uvek radimo ka košu, ne u stranu. Kratak korak desnom nogom, težina je na levoj nozi, ne smemo da prebacujemo težinu na nogu kojom radimo fintu jer onda igrač blokira i polazak udesno i šut, sve dok ne vrati težište na levu nogu. Igrača moramo da naučimo da sve finte treba da radi sporo, da ako odbrana reaguje, radi drugu stvar, ako ne reaguje da radi onu stvar koju fintira, a ako se odbrambeni igrač povukao i prebacio težinu na pete, da se diže na šut.

► Kako doći do dobrog polaska u dribling?

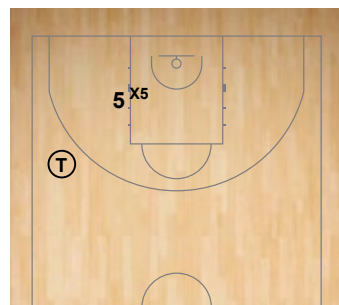
Igrač sme da pomera levu nogu čim ispusti loptu s prstiju, ne kad pipne pod. Težina je na levoj nozi, igrač baca loptu ispred sebe, saginje se, pravi dugačak korak desnom nogom prema košu, odgurane se s leve noge, loptu ispušta sa strane i ide napred. Dok je lopta u jednom momentu van njegove ruke i putuje ka podu i nazad, igrač pravi brz, kratak međukorak levom nogom i posle toga hvata dvokorak.

● IGRA JEDAN NA JEDAN DRIBLINGOM

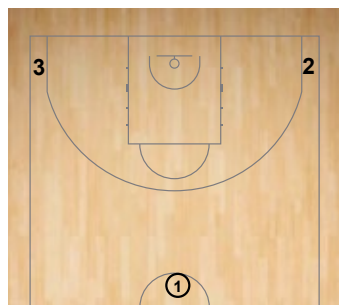
Kada igrač nema odbranu ispred sebe, treba visokim driblingom (ne iznad kuka), najbrže što je moguće da gura loptu sa strane i ispred sebe, da tehnika driblinga bude slična tehnici šuta, da gura iz zgloba napred loptu. U slučaju igre jedan na jedan igrač isto visokim driblingom gura loptu, kako prilazi odbrambenom igraču, sitni korak, spušta dribling i mora da bude u niskom stavu kao za polazak u dribling. Kako je prišao igraču ukrštenim korakom tokom driblinga ubacuje rame ispod njegovog kuka, ulazi u kontakt, ako odbrana ne reaguje menja ritam i ide na polaganje. Ako odbrambeni igrač ipak odreaguje i povuče se, samim tim prebacuje težinu na pete, igrač se zaustavlja i šutira. Taj šut nije iz naskoka, već posle tog ukrštenog koraka tokom driblinga i ubače-

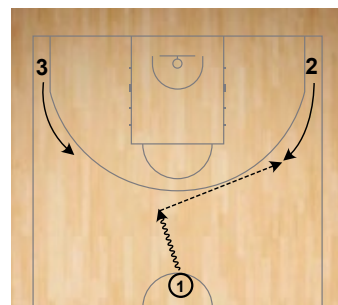
DIJAGRAM 01

DIJAGRAM 02

DIJAGRAM 03

DIJAGRAM 04

nog ramena igrač lupa jak dribling, privlači drugu nogu i šutira. Ako odbrana nije odskočila, već dobro zatvorila tu stranu, igrač radi međukorak i srednjom promenom ubacuje drugo rame i nogu ispod njegovog kuka, menja ritam i ide na polaganje.

> VEŽBA 1

Spoljni igrači: Trebaju nam tri igrača, igrači stoje kako je prikazano na **dijagramu 1**. Igrač s loptom je prvi napad i cilj vežbe je da sa što manje driblinga, po principu poštovanja momenta i promenama ritma postigne koš, a cilj odbrane je da odigra maksimalno agresivno. Nakon šuta, igrač koji je bio u napadu postaje odbrana, a igrač koji je igrao odbranu hvata loptu i dodaje je igraču koji stoji na pola terena, s tim što taj igrač ima zadatak da po liniji polovine terena prati kretnju igrača koji je bio u napadu i da uvek bude na najdaljoj udaljenosti od njega kako bi imao što veću prednost u napadu. Igrač koji je posle napada postao odbrana može da preseče taj pas, a ako uspe u tome, samo spušta loptu i nastavljaju igru 1 na 1, a igrač koji baca pas igraču na polovini terena nakon pasa u punom sprintu trči na suprotnu stranu linije polovine terena od igrača koji postaje napad. Vežbu radimo 60 sekundi u punom intezitetu.

Visoki igrači: Trebaju nam dva igrača i trener, napadač se spušta na niski post, ulazi u kontakt, ubacuje nogu između nogu odbrambenog igrača i bori se za poziciju, cilj je da mu jedna noga bude u reketu, dok je zadatak odbrambenog igrača da pokuša da ga s leđa izbaci što više iz reketa (**Dijagram 2**). Odbrana je agresivna do šuta, nakon šuta napadač brzo kupi loptu i skače visoko i polaže loptu/zakucava, zatim opet uzima loptu i brzo je izvodi treneru i opet staje u napad i borbu za poziciju. Igrači se menjaju nakon tri napada.

> VEŽBA 2

Za vežbu nam trebaju tri igrača, igrač sa loptom stoji na sredini polovine terena, druga dva igrača su u kornerima (**Dijagram 3**). Priprema za igru 1 na 1 je da igrač primi loptu u kretanju, zato kad igrač sa loptom krene da nadriblava ka trojci, igrači iz kornera se u sprintu dižu gore da budu u ravni s penalom (u produžetak penala). Igrač s loptom se na početku odlučuje u koju stranu će da baci pas i nadriblava na stranu suprotno od nje (**Dijagram 4**). Nakon prijema lopte, igrač driblingom napada suprotnu stranu od pravca kretanja bez lopte, dok druga dva igrača to prate i popunjavaju pozicije (**Dijagram 5**). Igrač s loptom posle dva driblinga pravi korak u stranu, ka čeonj liniji, i ubacuje pas u korner, za to vreme drugi igrač koji je pratio u punom sprintu popunjava poziciju bliže lopti (**Dijagram 6**). Ja-

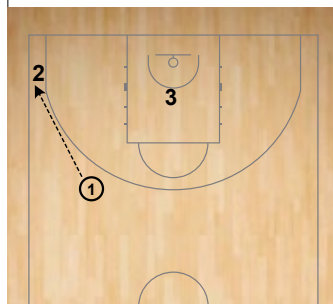
ko je bitno da igrač posle pasa u korner nastavi kretnju, a ne da stoji u mestu. Igrač s loptom u korneru izbacuje pas spolja i radi prednja vrata, dok drugi igrač menja ritam, popunjava njegovu poziciju, prima loptu i diže se na šut (**Dijagrami 7 i 8**).

> VEŽBA 2.1.

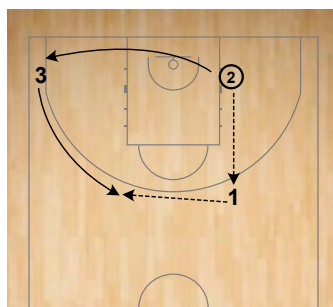
U slučaju jače odbrane, igrač koji je primio loptu u ravni penala nakon dva driblinga se zaustavlja u dva kontakta (**Dijagram 5**) i nakon pivota izbacuje pas spolja igraču koji je pratio i popunio poziciju. Čim je pas otišao spolja, u sprintu produžava u korner, a igrač iz kornera se podiže gore da popuni poziciju, prima loptu i dodaje je igraču u korneru koji se diže na šut. (**Dijagrami 9 i 10**).

> VEŽBA 2.2.

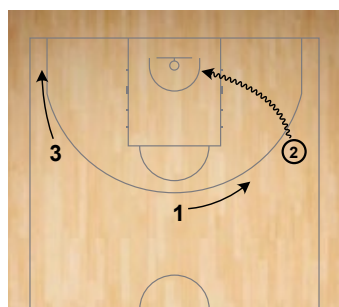
U trećem slučaju, ako je reket pun, igrač iz kornera koji se podiže i driblingom napada suprotnu stranu od pravca kretanja bez lopte (**Dijagram 5**), dolazi do reketa i niskim driblingom prolazi kroz reket, čim izađe iz reketa, igrač iz kornera se podiže u produžetak penala i prima loptu, a

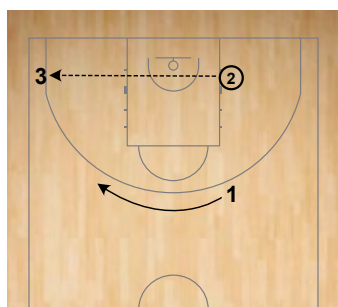
DIJAGRAM 08

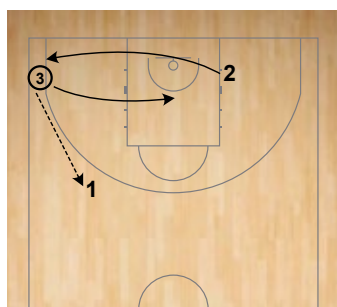
DIJAGRAM 09

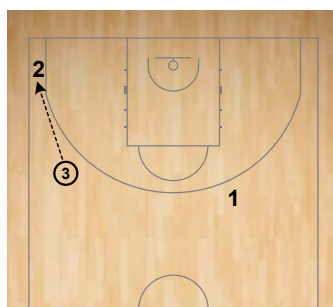
DIJAGRAM 05

DIJAGRAM 06

DIJAGRAM 07

DIJAGRAM 10

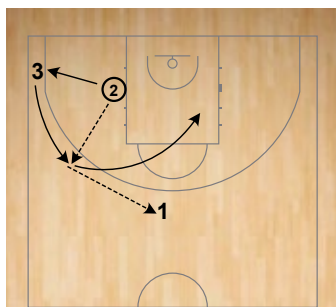
igrač koji dodao loptu istrčava u korner. Nakon prijema odmah izbacuje pas igraču na vrhu kapice i radi prednja vrata (**Dijagram 11**), a igrač iz kornera popunjava njegovu poziciju, prima loptu i diže se na šut. Takođe je bitno da igrač koji radi prednja vrata ima rezonsku kretnju, to jest ili da ide na skok ili da brani kontru (**Dijagram 12**).

> VEŽBA 3

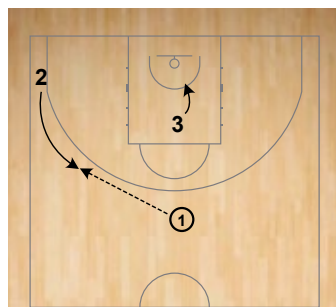
Vežbu radimo s dve trojke, tri igrača su u napadu i tri igrača u odbrani. Igrač koji prvi prima loptu stoji u produžetku penala, druga dva igrača stoje na suprotnoj strani (jedan u korneru i jedan na 45 stepeni). U odbrani igrač s loptom stoji sa obe noge u polukrugu i zadužen je za igrača koji je sam na strani, druga dva defanzivna igrača stoje na strani pomoći (**Dijagram 13**).

Igrač s loptom izbacuje oštar pas igraču koji je u napadu i sprintom kreće ka njemu, tokom sprinta razmjenjuju još dva dodavanja (ukupno tri) i počinju da igraju jedan na jedan. Odbrana izaziva close out, a napadač treba da iskoristi prednost i da sa dva driblinga izazove duboku pomoć. Igrači bez lopte treba da drže maksimalno rastojanje od svog igrača koji je otišao da pomogne i da mu svojom kretnjom otežaju vraćanje. Nakon što strana pomoći odreaguje, igrač bira gde će da izbaci ekstra pas i odmah nakon toga širi u korner. Pas mora da bude precizan kako bismo zadržali ostvarenu prednost. Igrači po prijemu lopte imaju pola sekunde da odluče da li će da šutnu ili da dodaju dalje loptu. Igrač koji prvi primi ekstra pas retko kad treba da napada driblingom. Ako se odluči za pas, sledeći igrač koji primi loptu može driblingom da napadne i da opet izazove pomoć odbrane, a ako se odluči za šut, taj šut po automatizmu mora da bude brz.

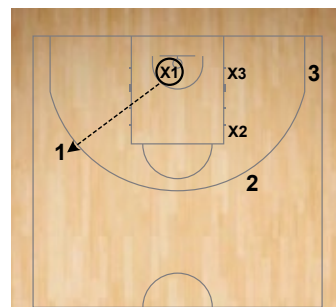
Odbrana izaziva close out, a napadač treba da iskoristi prednost i da sa dva driblinga izazove duboku pomoć. Igrači bez lopte treba da drže maksimalno rastojanje od svog igrača koji je otišao da pomogne i da mu svojom kretnjom otežaju vraćanje.

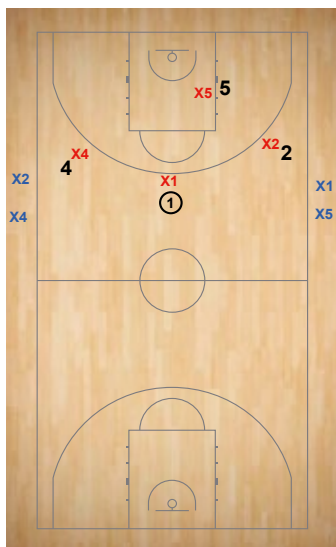
DIJAGRAM 11

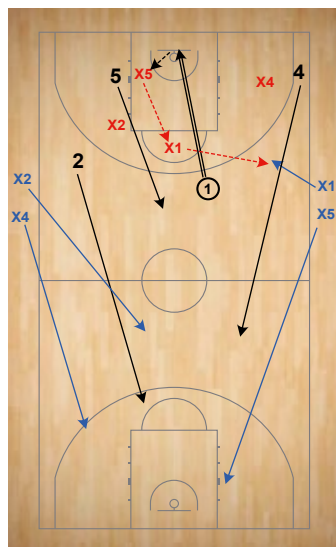
DIJAGRAM 12

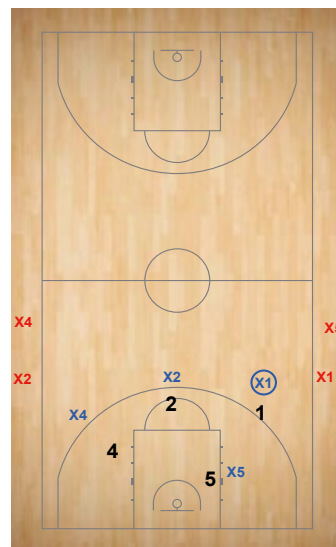
DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

DIJAGRAM 15

DIJAGRAM 16

› VEŽBA 4

Za ovu vežbu nam trebaju tri ekipe od po četiri igrača, cilj vežbe je odbraniti kontranapad.

Postavljamo jednu ekipu u napad, jednu u odbranu i jednu sa strane. Ekipe koje su sa strane stoje na istoj polovini na kojoj trenutno igraju druge dve ekipe, s tim što su dva igrača s jedne strane, dva igrača s druge strane prekoputa njih, tačnije dva visoka igrača su na metar i po od linije polovine terena, a dva niža igrača metar od njih (Dijagram 14).

Igra se 4 na 4 bez pika, sa što više kretanja i sa što manje driblinga izazvati close out i sa dva driblinga napasti koš. U slučaju duboke pomoći igrač izbacuje ekstra pas i zadatak je da se što pre postigne koš. Nakon šuta odbrambena ekipa hvata loptu i uradi jedno dodavanje između sebe, napad postaje odbrana, a ekipa sa strane otvara kontranapad tako što se niski igrač otvara i prima loptu pre polovine od ekipe koja je bila odbrana. Centar ekipe koja je stajala sa strane ima zadatak da se brzo otvara na zicer, a druga dva igrača da zauzmu svoje pozicije. Ekipe koje su bile napad i postala odbrana, za vreme pasa između ekipe koja je prva igrala odbranu, ima zadatak da u punom sprintu istrči do pola i podeli igrače. Jako je bitna komunikacija, igrači neka pričaju i pokazuju koga će da čuvaju, igrač koji poslednji dotičava do pola terena spušta se da čuva centra, makar i po cenu mismeča (Dijagram 15). Ekipe koje su bile odbrana, nakon otvaranja kontre ekipi sa strane u punom sprintu se postavljaju sa strane i čeka svoj red (Dijagram 16).

› VEŽBA 5

Organizovani napad koji se svodi na igru 1 na 1.

Lopta je na početku u rukama plejmejker, koji prenosi loptu kroz vertikalnu četvrtinu terena, igrači na pozicijama 2 i 3 su u kornerima, četvorka je u produžetku penala suprotno od plejmejker, a centar napada obruč kontra od lopte, tačnije drugi obruč.

Plejmejker nadriblava do trojke, u tom trenutku igrač iz kornera radi clear out, samim tim i ostali igrači se dižu za poziciju (igrač iz drugog kornera se diže u ravnu pena-

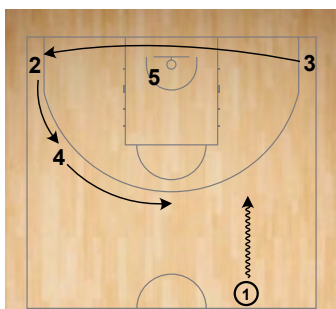
la, a četvorka se pomera na vrh kapice) i na trenutak plejmejker ima 1 na 1, s obzirom na to da je centar na drugom obruču (Dijagram 17). Ako plejmejker nije odigrao 1 na 1, prebacuje loptu na drugu stranu, a igrač koji je u ravni penala bira da li će da uradi prednja ili zadnja vrata i istrčava u suprotni korner. Nakon njegovog protrčavanja, igrač iz kornera popunjava njegovu poziciju i prima loptu. Po njegovom prijemu lopte centar se diže na visoki post i opet igrač u ravni penala ima na trenutak 1 na 1 (Dijagram 18). U slučaju da igrač nema mogućnost da odigra 1 na 1, igrač s vrha kapice, u ovom slučaju četvorka, spušta se na niski post i traži poziciju tako da mu jedna noga bude u reketu. Ako može da primi loptu, spuštamo mu pas i odatle igra 1 na 1, ako dođe strana pomoći, izbacuje spolja pas (Dijagram 19a). Ako ne može da primi loptu na niski post, prebacujemo loptu na visoki post centru (Dijagram 19b) i pokušavamo da odigramo high-low, gde se četvorka iz niskog posta zadnjim pivotom otvara i traži loptu (Dijagram 20a). Nema mogućnosti da se odigra taj pas, u trenutku kada centar pogleda igrača u produžetku penala, tada taj igrač protrčava na backdoor, a igrač iz kornera popunjava njegovu poziciju, prima loptu i na trenutak ima 1 na 1 (Dijagram 20b). Ako igrač ne može da odigra 1 na 1, nastavljamo dalje kretanju (Dijagram 21).

***

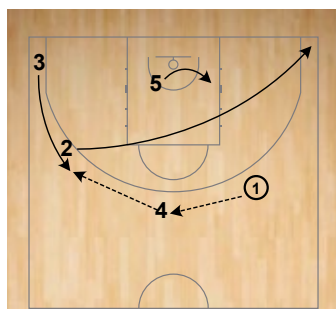
Jedan na jedan je bitan koliko i pet na pet. Jedan na jedan mora mnogo da se igra, pogotovo u mlađim kategorijama, ali ne divlja igra jedan na jedan, već igra koja ima svoju predigru kao kolektivna igra jedan na jedan, ali takođe da i to ne pretvaramo u šablon, već da čitamo odbranu i da igrači prepoznaju situacije. Moramo da gledamo da se jedan na jedan igra kako bi drugi igrač ostao sam, cilj igre jedan na jedan je da se kreira višak iz kog ostali igrači dobijaju na kvalitetu jer primaju loptu s prednošću. Takođe ne smemo da zanemarimo ni odbranu u jedan na jedan, da bismo razvijali napad mora i odbrana da bude dobra ili, što bi rekao legendarni Aca Nikolić: „Koliko je neki napad dobar u igri jedan na jedan, to se meri kvalitetom odbrane protiv koje taj napad igra.“ ●

Priradio Stevan Jovanović

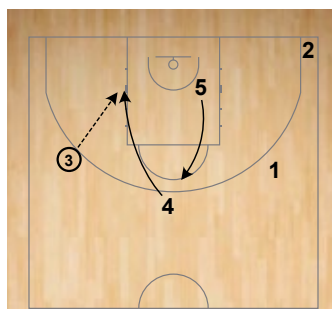
Jedan na jedan je bitan koliko i pet na pet. Jedan na jedan mora mnogo da se igra, pogotovo u mlađim kategorijama, ali ne divlja igra jedan na jedan, već igra koja ima svoju predigru kao kolektivna igra jedan na jedan, ali takođe da i to ne pretvaramo u šablon, već da čitamo odbranu i da igrači prepoznaju situacije. Moramo da gledamo da se jedan na jedan igra kako bi drugi igrač ostao sam, cilj igre jedan na jedan je da se kreira višak iz kog ostali igrači dobijaju na kvalitetu jer primaju loptu s prednošću

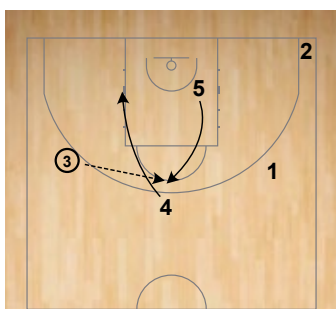
DIJAGRAM 17

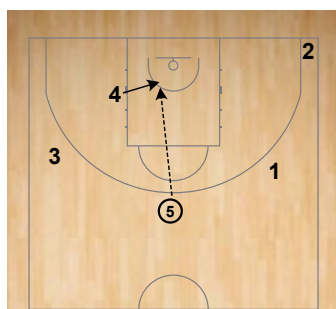
DIJAGRAM 18

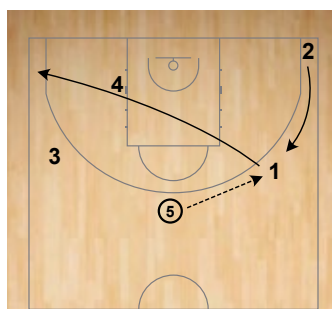
DIJAGRAM 19a

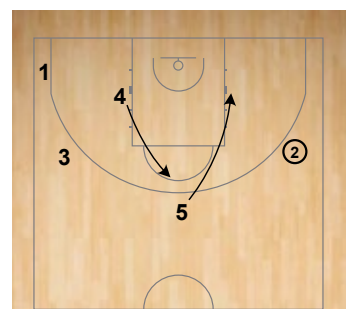
DIJAGRAM 19b

DIJAGRAM 20a

DIJAGRAM 20b

DIJAGRAM 21

Odbrana u tranziciji na polovini terena bez pravljenja faulova

Kada igrač koji je trebalo da trči u odbranu umesto toga ode na ofanzivni skok, to takođe nije velika greška. Ali ako igrač nije uradio ni jedno ni drugo, već stoji u mestu, on ide na klupu

U Albi pokušavamo da igramo tako da izbegavamo da pravimo taktičke faulove. Pre svega želimo da naučimo igrače da igraju s velikom energijom i želimo da se trude u svim situacijama, a ne samo onda kada je to lako za njih. Na kraju krajeva, kada napravimo dobre navike kod igrača, napredovaćemo više. Ako ih naučimo da se trude više, to će nam doneti benefite i u drugim situacijama, kao što su kretanja bez lopte, odlazak na skok u napadu, brže trčanje u linijama otvaranja kontranapada...

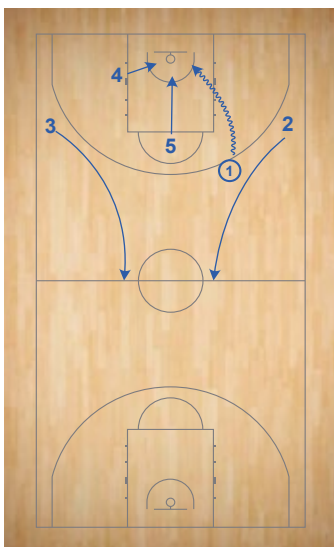
Upravo zato navodim primer mog kluba, gde nemamo igrača koji igra više od pet ili šest minuta po četvrtini i trudimo se da održimo visok ritam utakmice. Takođe, vodimo se pretpostavkom da timovi sada manje vežbaju otvaranje kontranapada nego u prošlosti. Jedan od razloga zašto treneri ne rade previše na trčanju u kontranapad jeste činjenica da će najverovatnije biti zaustavljeni faulom. Isto tako, mišljenja sam da timovi sve lošije rešavaju hendikep situacije (2 na 1, 3 na 1, 3 na 2...). Ne želimo da rizikujemo da napravimo nespportske faulove, kao ni da prebrzo uđemo u bonus. Proizvod toga je podatak da smo u poslednjih pet godina tim s najmanje napravljenih faulova u celoj Bundesligi (Nemačka), dok smo u Evroligi pretposlednji prema tim kriterijumima. I poslednja, ali ne i najmanje važna stvar je da pokušavamo da zadržimo taj romantičarski pristup košarci, jer je upravo to ono što privlači gledaoce i televizijske kuće da budu zainteresovani za naš sport. On je zabavniji kada timovi igraju brzo i dinamično, bez mnogo zaustavljanja

igre. Iskreno se nadam i da će pravila ići u tom pravcu da se u potpunosti iskorene ružni, nespportski faulovi.

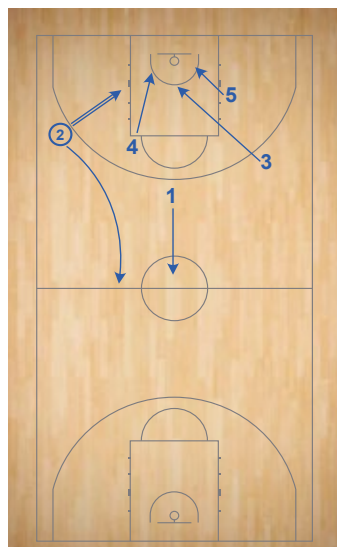
Kada pričamo o odbrani u tranziciji, ona je usko povezana sa ofanzivnim skokom. Tada imamo protivnički tim koji je zabrinut zbog našeg odlaska na skok, zbog zgrađivanja, i njima će biti teže da brzo istrče u kontranapad. Imamo pravilo da tri igrača moraju otići na ofanzivni skok, a preostala dva se vraćaju u odbranu. Igrači koji se nalaze na slaboj strani obavezni su da odu na skok. Igrač koji šutira mora da se vrati u odbranu. Njemu će se pridružiti drugi igrač koji je najbliži središnjoj zoni (vrh kاپice). Mi to možemo vežbati i u 5-0, kada posle odigrane akcije radimo na defanzivnoj tranziciji. Pravilo je da tri igrača moraju otići na ofanzivni skok, a preostala dvojica se vraćaju do sredine terena.

Pokazaćemo neka osnovna pravila, ali je najvažnije da raščistimo ovo: kada igrač koji je trebalo da ode na ofanzivni skok napravi grešku i krene da trči u odbranu, nije toliko problem. Kada igrač koji je trebalo da trči u odbranu umesto toga ode na ofanzivni skok, to takođe nije velika greška. Ali ako igrač nije uradio ni jedno ni drugo, već stoji u mestu, on ide na klupu.

U prvoj situaciji imamo plejmejкера koji odlazi na prodor i polaganje. Tada je dužnost oba igrača koja su se u tom trenutku našla na krilnim pozicijama da krenu sprint nazad u defanzivnu tranziciju, tako što će prvo ući u centralne linije trčanja i na taj način pokušati da iskontrolišu eventualni protivnički kontranapad. Svi ostali će otići na skok, uključujući i igrača koji je bio na prodoru (**dijagram 1a**).

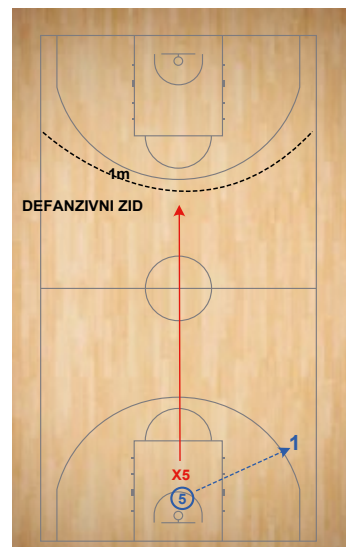
DIJAGRAM 1a

DIJAGRAM 1b

DIJAGRAM 1c

DIJAGRAM 2a

Druga, mnogo češće situacija je kada imamo šut s pozicije krila. Igrač koji je na slaboj strani je obavezan da ode na ofanzivni skok, kao i visoki igrači koji su se u tom trenutku našli u reketu. Šuter i igrač koji se u tom trenutku nalazi na vrhu kapice vraćaju se nazad u odbranu (dijagram 1b).

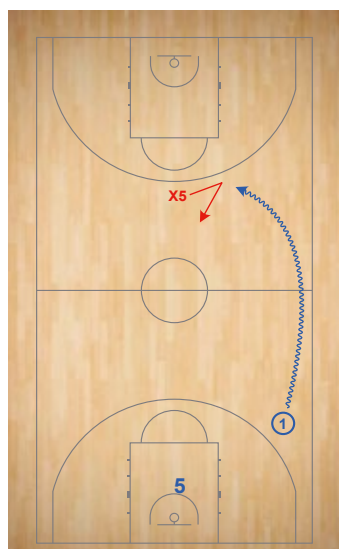
Objasnićemo i posebnu situaciju kada imamo šut s pozicije krila, dok se na suprotnoj, slaboj strani nalazi plejmejker. Pravilo je isto – šuter i igrač koji se u tom trenutku nalaze na vrhu kapice se vraćaju u odbranu dok oba visoka pokušavaju da se izbore za što bolju poziciju za skok u napadu. Međutim, zbog toga što naš plejmejker ne može parirati visinom u borbi za loptu u vazduhu, on će probati da pokupi svaki odbitak koji će eventualno pasti u zoni linije slobodnog bacanja (dijagram 1c).

Objasnićemo nekoliko pravila koja se tiču defanzivne tranzicije i koja stupaju na snagu čim smo videli da je odbrana uhvatila loptu na skoku. Nećemo se zadržavati blizu skakača, niti ćemo pritiskati to prvo dodavanje, jer su nam iskustva pokazala da je to igrač manje u odbrani. Prvi igrač koji se vrati u odbranu treba da stigne negde oko metar od linije za tri poena i odatle organizuje odbranu u tranziciji. Prvi zadatak je da izbegnemo dodavanje preko celog terena i lagano polaganje. Druga stvar za koju je odgovoran je da komunicira sa igračima koji pristižu kasnije i da ih navodi koga će oni čuvati. Glavno pravilo za našu ekipu je da ne ulazimo u kontakt, niti pokušavamo da zaustavimo loptu do pozicije od jednog metra izvan linije za tri poena i mi to zovemo linija kontakta. Takođe ga možemo nazvati i odbrambeni zid. Karakteristična stvar za ovu odbranu je da ne želimo da ostavimo mnogo prostora za igru 1 na 1, u kojoj će igrač s loptom lako proći do koša. Zadatak je da se pomerimo agresivnije ka lopti i tako ostvarimo psihološki momenat u kom će napadač s loptom uvideti da nema mnogo mesta za prodor. Veoma smo striktni i bez obzira na to kakav je status igrača u ekipi, svi se moraju sprintom vratiti u taj naš odbrambeni zid. Kada radimo video-analizu, trudimo se da ne posvećujemo pažnju lošim stvarima, već se fokusiramo na one stvari koje su bile dobre. Posebno se to odnosi na dobre reakcije u odbrani i uvek ćemo istaći dobre primere i igrače koji su uradili odlične stvari za našu ekipu.

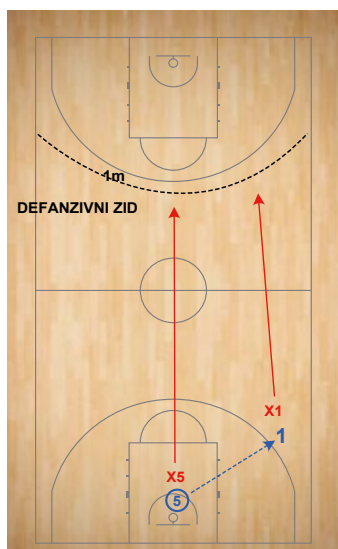

U prvoj vežbi fokus je na tome da kod našeg visokog igrača stvorimo naviku da kada shvati da nije došao do skoka u napadu, mora da se okrene i sprinta nazad do defanzivnog zida (dijagram 2a). Zamišljamo situaciju u kojoj protivnički bek pokušava da napadne odmah u tranziciji jedan na jedan. Odrambeni visoki igrač će se namerno pomeriti malo više ka lopti da bi sprečio lagani prodor. Kada vidi da je napadač zaustavio svoju kretanju ka košu, tada se i odbrambeni visoki igrači vraća na svog igrača (dijagram 2b).

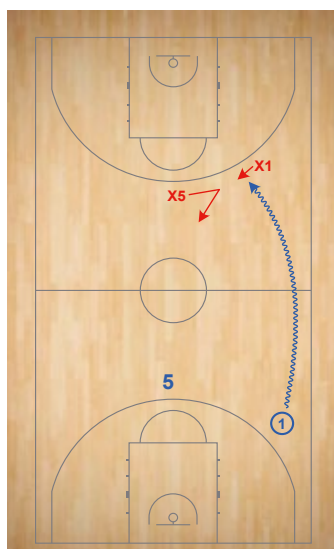
U drugoj vežbi ćemo pokazati kako treba da reaguje odbrambeni bek koji čuva igrača s loptom. On neće pokušati da zatvori dodavanje ka protivničkom beku, već će sprintati do linije defanzivnog zida (dijagram 3a). Odrambeni bek će pokušati da igra odbranu jedan na jedan s blagim usmeravanjem ka čeonj liniji kako bi bio pripremljen za reakciju. Ako napadač odluči da napadne kroz sredinu, visoki odbrambeni igrač će biti spreman da pomogne i zatvori liniju prodora (dijagram 3b).

DIJAGRAM 2b

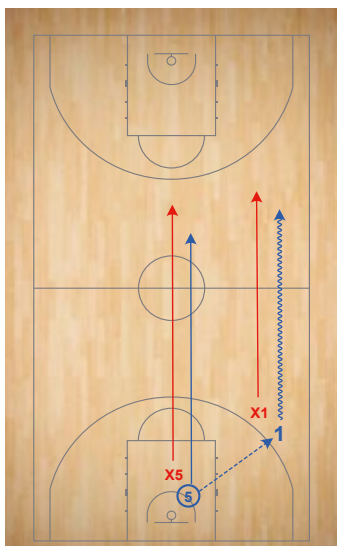
DIJAGRAM 3a

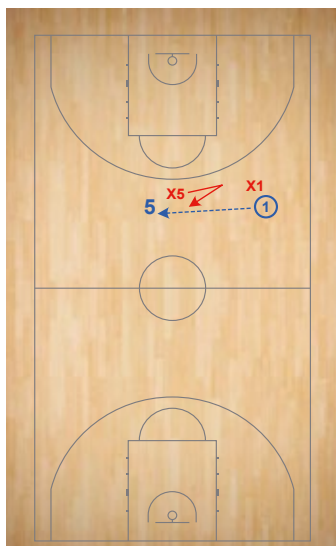
DIJAGRAM 3b

Zadatak je da se pomerimo agresivnije ka lopti i tako ostvarimo psihološki momenat u kom će napadač s loptom uvideti da nema mnogo mesta za prodor. Veoma smo striktni i bez obzira na to kakav je status igrača u ekipi, svi se moraju sprintom vratiti u taj naš odbrambeni zid. Kada radimo video-analizu, trudimo se da ne posvećujemo pažnju lošim stvarima, već se fokusiramo na one stvari koje su bile dobre. Posebno se to odnosi na dobre reakcije u odbrani i uvek ćemo istaći dobre primere i igrače koji su uradili odlične stvari za našu ekipu

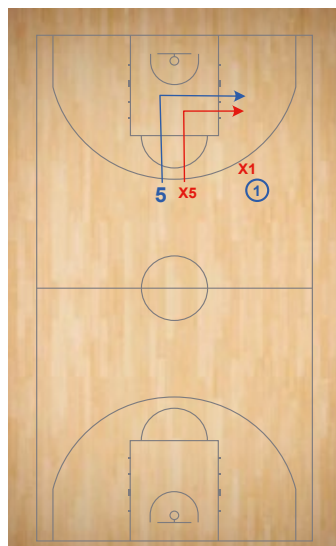

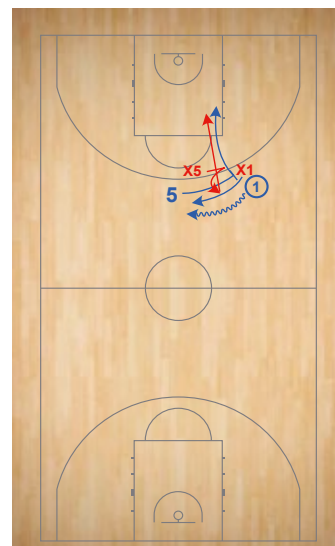
DIJAGRAM 4a

DIJAGRAM 4b

DIJAGRAM 4c

DIJAGRAM 4d

U narednim vežbama proći ćemo kroz neke osnovne situacije koje se dešavaju u fazi napada i probati da naučimo odbrambene igrače kako da reaguju na njih. Simuliramo igru 2 na 2 u tranziciji, gde će bek posle pokušaja prodora zaustaviti dribling i pokušati da doda visokom koji dotrčava (**dijagram 4a**). Zadatak odbrambenog visokog igrača je da posle pomeranja ka lopti i zaustavljanja prodora pokuša da zatvori dodavanje i ukrade loptu spoljašnjom rukom, otvorenim dlanom ka lopti (**dijagram 4b**). Sledeća vežba nam donosi malo veću slobodu u kretanju u napadu, pa će tako visoki igrač koji dotrčava imati pravo da utrči ka lopti ili od nje, da traži loptu na niskom postu, ali bez prava na pick and roll igru. Odbrambeni visoki igrač treba uvek da bude u takozvanom defanzivnom trouglu, između lopte i napadača kojeg čuva, a opet da bude spreman da pomogne da se zatvori prodor (**dijagram 4c**). Kada pričamo o pick and roll igri, zadaci odbrane su sledeći: visoki igrač će se pojaviti nakratko kako bi usporio igrača s loptom i potom se vraća na svog igrača, dok odbrambeni bek pokušava da prati igrača s loptom preko bloka (**dijagram 4d**). U slučaju da ekipa protiv koje igramo ima igra-

če koji vole da šutnu za tri poena iz driblinga u tranziciji, mi ćemo u pripremi za tu utakmicu naglasiti da se naš defanzivni zid pomera još dalje od koša (dva metra od linije za tri poena). Time ćemo naterati protivničke igrače na još teže šuteve.

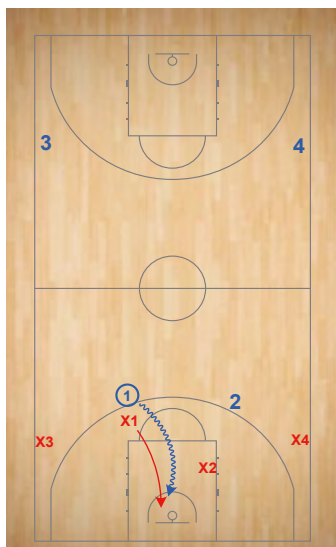
Kada smo prošli sve ove situacije pojedinačno, možemo ući u komplikovaniju vežbu. To je kontinuirana igra 2 na 2 preko celog terena uz pomoć dva dodavača u napadu. Ukoliko imamo 15 ili više igrača na treningu, možemo igrati i 3 na 3. Zahvaljujući ovoj vežbi bićemo u prilici da ubrzamo reakcije igrača u tranzicionoj igri u visokom ritmu sa čestom promenom poseda. Unapredićemo komunikaciju između igrača i organizaciju odbrane u tranziciji. Takođe, podići ćemo nivo kondicije jer vežba zahteva aerobnu izdržljivost. Igrači B1 i B2 su u napadu, dok igrači A1 i A2 igraju odbranu. Napad ima pravo da iskoristi dodavače A3 i A4, ali oni nemaju pravo na šut, niti da se kreću po terenu (**dijagram 5a**). U trenutku kada dođe do promene poseda (ekipa B postigla koš, izgubila posed lošim dodavanjem ili promašenim šutem posle koga je ekipa A došla do skoka), igrači A3 i A4 pokušavaju da prime loptu i brzo se transformišu

u napad. Oni imaju zadatak da barem jednom dodaju loptu nekom od dodavača (B3 ili B4) na drugoj strani pre nego što napadnu koš. Igrači B1 i B2 treba brzo da reaguju i vraćaju se nazad u defanzivni zid (**dijagram 5b**). Dakle, igra se po sistemu napad pa odbrana, a zatim odmor.

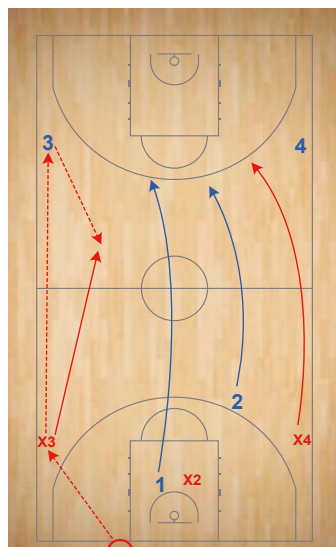
Još jedna specifična vežba koju povremeno ponavljamo u trenažnom procesu jeste pravilno vraćanje u odbranu i postavljanje u reketu u situaciji kada napad već ima određenu prednost i otvoren put ka košu za polaganje. Dok napadač hvata dvokorak s desne strane (desna-leva), odbrambeni igrač će pokušati da proceni koji je to trenutak kada će on napraviti suprotno (leva-desna) i probati da dođe u situaciju da bude ispred igrača (ne sa strane ili iza njega). Dok su oba igrača u vazduhu, gde će ostvariti kontakt, moramo da probamo da ne idemo telom napred ili u stranu, već da probamo da blago padamo nazad (**dijagram 6a**). U većini slučajeva sudije neće svirati faul odbrambenom igraču. Kada smo uradili sve neophodne detalje vezane za ovu situaciju, znatno je umanjena šansa da napad postigne koš. ●

Priredio: Nemanja Lambergar

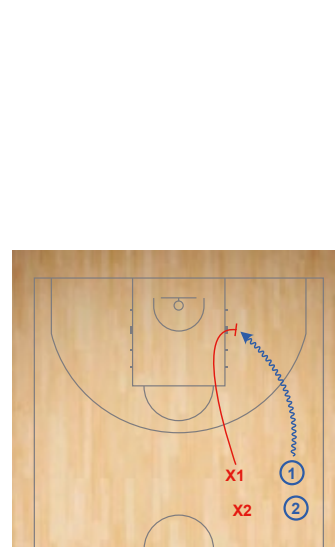
Dok su oba igrača u vazduhu, gde će ostvariti kontakt, moramo da probamo da ne idemo telom napred ili u stranu, već da probamo da blago padamo nazad. U većini slučajeva sudije neće svirati faul odbrambenom igraču

DIJAGRAM 5a

DIJAGRAM 5b

DIJAGRAM 6a

Vežbe šuta u takmičarskom mikrociklusu

Kako se preciznim šutiranjem na koš dolazi do osnovnog cilja košarkaške igre, postizanja koša, jasno je da je šut najznačajniji elemenat košarkaške tehnike. Istovremeno šut je i najzahtevniji elemenat košarkaške tehnike, i zavisi od mnogo faktora. Pravilno izvođenje šuta (mekanika šuta), kao veoma kompleksan motorički zadatak, ne garantuje preciznost u promenljivim uslovima igre. U okviru taktike, za precizno izvođenje šuta, neophodno je i kreiranje optimalnih uslova za njegovo izvođenje, a to podrazumeva pravilno i pravovremeno izvođenje ostalih elemenata košarkaške tehnike, ne samo šutera (kretanja bez lopte, prijem lopte, naskok, ravnoteža itd.), već svih igrača uključenih u akciju (dribling, dodavanje, eventualno postavljanje blokade itd.). Metodika šutiranja je skup znanja o metodama, pomoću kojih se dolazi do cilja kome težimo: preciznosti. Metodika šutiranja se grubo deli na obuku, stabilizaciju, i usavršavanje šuta ili preciznost.

Obuka šutiranja se sprovodi u svim uzrasnim kategorijama mladih igrača, u skladu sa promenama fizičkih karakteristika igrača. Kako igrač napreduje u fizičkom razvoju, jača muskulaturu, dobija na visini i težini, raste raspon ruku itd, spreman je na usvajanje i usavršavanje novih tehnika. Obuka tehnike šutiranja mora se sprovoditi po principu od lakšeg ka težem,

od jednostavnijeg ka složenijem. Od izuzetne važnosti je pravilna demonstracija tehnike šutiranja, kao i upornost u ukazivanju i ispravljanju grešaka. Ukoliko dođe do stabilizacije nepotrebnih ili nepravilnih pokreta tokom izvođenja šuta, koji očigledno utiču na smanjenu preciznost, proces razbijanja stereotipa i usvajanja pravilne tehnike je dugotrajan i težak. Nakon usvojene pravilne tehnike šutiranja prelazi se na fazu stabilizacije pokreta.

Stabilizacija pokreta (mekanike) šutiranja se postiže upornim ponavljanjem pokreta u jednakim uslovima. To znači rad u velikim serijama sa stalnom korekcijom, eliminacijom viška pokreta koji utiče na nepreciznost. Odstupanja, koja su u okvirima ispravne osnovne tehnike šutiranja, koja se javljaju usled individualnih motoričkih i anatomske-morfoloških karakteristika igrača, treba tolerisati i usredsrediti se na stabilizaciju mehanike šuta. Takođe, zbog izuzetnog značaja pravilnog izvođenja tehnike šutiranja, u mlađim uzrasnim kategorijama je neophodno vratiti se na nivo elementarne obuke kad god se ukaže potreba.

Usavršavanje preciznosti šuta je najteža faza u treningu šutiranja. Na preciznost utiču razni faktori kao što su promenljive situacije u igri, funkcionalno i psihološko stanje igrača pre i za vreme igre i dr. Šutiranje na koš se trenira stalno. U zavisnosti od faze u trenažnom procesu vrši se izbor metoda i vežbi za usavršavanje

Obuka šutiranja se sprovodi u svim uzrasnim kategorijama mladih igrača, u skladu sa promenama fizičkih karakteristika igrača. Kako igrač napreduje u fizičkom razvoju, jača muskulaturu, dobija na visini i težini, raste raspon ruku itd, spreman je na usvajanje i usavršavanje novih tehnika. Obuka tehnike šutiranja mora se sprovoditi po principu od lakšeg ka težem, od jednostavnijeg ka složenijem.

DIJAGRAM 1-1

DIJAGRAM 1-2

DIJAGRAM 2

DIJAGRAM 3-1

DIJAGRAM 3-2

DIJAGRAM 4

DIJAGRAM 5

mu ometaju preciznost. Tokom treninga, neophodan je svestan i analitički pristup šutiranju i uvežbavanju preciznosti. Zato je izuzetno važno pravilno usmeriti igrača i motivisati ga, iako izgleda da motivacija za treniranje šuta kao omiljenog dela igre kod igrača nije potrebna.

U takmičarskom mikrociklusu se koriste vežbe za usavršavanje preciznosti, koje se primenjuju po ranije navedenim principima. Najčešće su to kombinacije nekoliko metoda u zavisnosti od mesta primene vežbi na pojedinačnom treningu, tokom zagrevanja, tokom glavnog dela treninga, ili na kraju treninga. Uglavnom su to principi usavršavanja određenog nervnomišićnog naprezanja i delovanja na psihomotoriku igrača odnosno metode promene emocionalnih stanja.

Trening, u toku takmičarske sezone, najčešće počinje vežbama individualne košarkaške tehnike. Vežbe se izvode sa loptom, trčanje je promenljivog intenziteta, sa promenama pravca i ritma kretanja. Zagrevaju se stopala i kompletan lokomotorni sistem za napore u daljem treningu. Postepeno se pojačava intenzitet i amplituda pokreta. Vežbe se izvode od najjednostavnijih, slabog intenziteta, do koordinaciono složenih sa naglaskom na brzom i preciznom izvođenju.

Na primer:

1. šutiranje na koš iz mesta ispod samog koša (levom i desnom rukom, horog, polu-horog... pravilan izbacaj, položaj ruku, šake, prstiju...) (**Dijagram 1-1**)
2. šutiranje iz reketa, sa skakačkih pozicija (**Dijagram 1-2**)
3. istrčavanje ispod koša do sredine terena, povratak do linije tri poena, prijem lopte, naskok, polazak u dribling, prodor, šut iz prodora (u paru, naizmenično, sve vrste prodora i šuteva iz prodora levom i desnom rukom) (**Dijagram 2**)
4. isto sa istrčavanjem do sredine i povratkom, prijem lopte u visini penala naskok, skok-šut (**Dijagram 3-1**)
5. ista vežba, zaustavljanje i prijem lopte u visini linije tri poena, finta šuta, polazak u dribling, nakon jednog do dva driblinga zaustavljanje iz dva kontakta (1-2 stop) i skok-šut... u toku vežbe obratiti pažnju na sugestivnu fintu, pravilan polazak u dribling ukrštenim ili direktnim korakom, snažan dribling i sl. (**Dijagram 3-2**)
6. dupli pas na 1/2 terena promena pravca i ritma kretanja, prijem lopte, zaustavljanje (naskok) i skok-šut (**Dijagram 4**)
7. dribling po celom terenu, promena ritma i pravca kretanja, naskok, skok-šut
8. razne varijante kontranapada 2:0 sa šutiranjem na koš, itd.

DIJAGRAM 6-1

preciznosti. U zavisnosti od uzrasta igrača, i njihovog trenutnog funkcionalnog statusa, primenjujemo različite kombinacije metodskih postupaka za usavršavanje preciznosti. Posebno treba obratiti pažnju na mesto i obim vežbi za sticanje preciznosti, na pojedinačnom treningu u okviru mikrociklusa. Na primer, u posttakmičarskom periodu radi se na korekciji pokreta pri izvođenju šuta. U zavisnosti od uzrasne kategorije i potreba, vrši se obuka tehnike šutiranja. U pripremnom periodu određeno vreme se koristi za šutiranje u velikim serijama gde se radi na stabilizaciji pokreta i sticanju preciznosti. U takmičarskom periodu radi se na sticanju šuterske forme, vežbe su kraće a intenzivnije, osmišljene tako da povezuju usavršavanje preciznosti sa ostalim delovima igre. Koriste se metode koje koriste principe usavršavanja određenog nervno-mišićnog naprezanja (metod tačaka, metod približavanja i udaljavanja itd.), i metode koje koriste principe usavršavanja psihomotornih funkcija igrača (metod promene emocionalnih stanja ili situacioni metod).

Kod vežbanja preciznosti, kada se šut izvodi u celini, radi sticanja šuterske forme, igrač mora biti skoncentrisan pri svakom šutu na pojedine delove šuta koji

DIJAGRAM 6-2

DIJAGRAM 7

DIJAGRAM 8

DIJAGRAM 9

DIJAGRAM 10

U glavnom delu treninga vežbe se izvode maksimalnim intenzitetom, traju kratko i ponavljaju se više puta. Između vežbi se prave pauze, šutiranjem penala po dva u seriji (uslovi igre), kao vrsta aktivnog odmora. Šutira se iz kretnje sa unapred određenih pozicija. Igrači šutiraju sa mesta koja su karakteristična za njihove pozicije u timu, posle demarkiranja, pravilnog prijema blokade, pravilnog postavljanja blokade i otvaranja iz blokade itd.

Na primer:

9. šutiranje sa dve pozicije naizмениčno, u seriji 10 šutnutih lopti (posle šuta igrač sačeka da dodavač uhvati loptu, onda u punoj brzini kreće ka drugoj poziciji, prima loptu u kretnji, naskok, skok-šut) (**Dijagram 5**)
10. šutiranje posle kraćeg sprints, (ili kretnje u stavu) sa promenom pravca i ritma, u seriji 10 šutnutih (**Dijagram 6-1, # 6-2**)
11. šutiranje posle demarkiranja na krilnim pozicijama (**Dijagram 7, # 8**)
12. šut posle postavljanja horizontalne i korišćenja vertikalne blokade (rekvizit: stolica ili sl.) (**Dijagram 9**)
13. skok-šut iz mesta sa dva dodavača i dve lopte u seriji 10-20 šutnutih
14. naizмениčno šut sa ugla penala i prodor, na vreme, broje se ubačene (**Dijagram 10**)
15. timska vežba u trojkama, tim ima zadatak da u vremenskom intervalu ubaci određeni broj šuteva (vežba je pogodna za kondicioniranje igrača) (**Dijagram 11-1**)
16. timska vežba, varijacija prethodne vežbe, (tri tima po četiri igrača), takmičenje ko ubaci više u zadatom vremenskom intervalu, izvode se tri serije (**Dijagram 11-2**)
17. ista vežba kao prethodna ali u većem intenzitetu, četiri tima po tri igrača, zadatak može biti broj ubačenih šuteva ili ko ubaci više u zadatom vremenskom intervalu, vežba je takođe pogodna za kondicioniranje, izvode se četiri serije (**Dijagram 11-3**)
18. kombinacija usavršavanja tehnike driblinga i šuta, simulacija P&R situacija i razne završnice: šut iz driblinga posle korišćenja blokade, šut nakon otvaranja posle postavljanja blokade itd. (**Dijagram 12**)

19. kombinacija usavršavanja tehnike driblinga, dodavanja i šuta (**Dijagram 13**)

20. timska vežba šuta na polovini terena, sa centralne pozicije nakon demarkiranja ili na krilnim pozicijama nakon korišćenja blokade (**Dijagram 14-1, # 14-2**)

Naravno broj vežbi i varijante izvođenja su ograničene trenerovom maštom i znanjem. U odnosu na mesto treninga u dnevnom i nedeljnom rasporedu vrši se izbor vežbi i određuje njihovo trajanje.

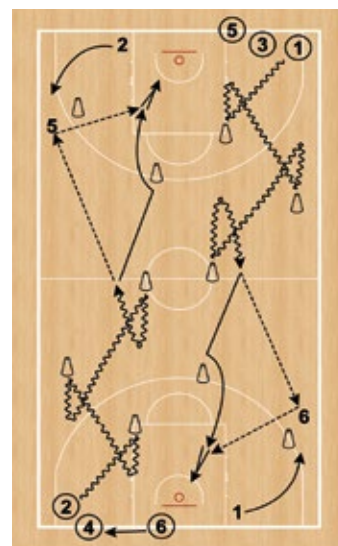
Pri kraju treninga, kada postepeno smanjujemo opterećenje i igrače "izvodimo" iz treninga, može se šutirati u većim serijama iz mesta ili lagano istrčavanje nekoliko koraka od pozicije sa koje se šutira. Sa većih rastojanja, iza linije za tri poena, broj šutnutih lopti u seriji se smanjuje. Slobodna bacanja se vežbaju u većim serijama, napr. 10 ubačenih šuteva. Ponekad, slobodna bacanja mogu da se vežbaju timski, na primer: svi zajedno u timu imaju zadatak da postignu određeni broj slobodnih bacanja izvodeći po jedno ili dva slobodna bacanja u seriji.

U cilju sistematskog planiranja treninga usavršavanja preciznosti, potrebno je statistički analizirati nivo preciznosti na treningu i utakmicama tokom sezone klupskih takmičenja. Preciznost šuta je potrebno stalno kontrolisati. Postoje razni pokazatelji za različite uzrasne kategorije. Na primer broj ubačenih koševa za određeno vreme, broj ubačenih koševa u odnosu na broj pokušaja sa određenim procentom kao referencom itd. Redovnim praćenjem preciznosti u toku nekoliko uzastopnih mikrociklusa dobijamo pokazatelje o usponu ili padu šuterske forme. Za kontrolu preciznosti koristimo bateriju testova koja se sastoji od šutiranja u paru po 10 naizмениčnih šuteva. Tempo treba prilagoditi uslovima igre, puls u granicama od 175-190 otkucaja u minutu. Posle 10 naizмениčnih šuteva šutiraju se penali kao vrsta aktivnog odmora. Posle svake serije broj ubačenih šuteva i penala prijavljuje se treneru. Nakon određenog broja šutnutih lopti izračunava se procent uspešnosti.

Preciznost se stiče upornim radom i zalaganjem. Pravilno odabrane vežbe njihov obim i intenzitet u procesu treniranja šuta značajno utiču na usavršavanje šuta i sticanje preciznosti. ●

DIJAGRAM 12

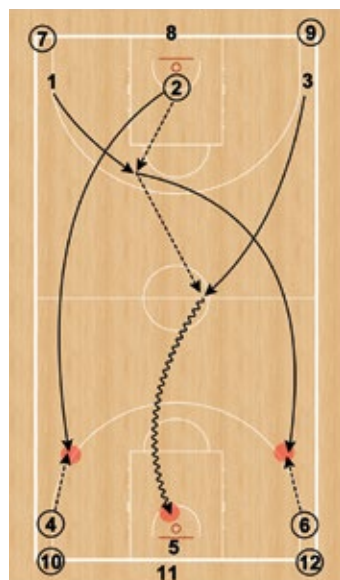
DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14-1

DIJAGRAM 14-2

DIJAGRAM 11-1

DIJAGRAM 11-2

DIJAGRAM 11-3

Opcije u tranzicionom napadu (II DEO)

U nastavku izlaganja na temu „Opcije tranzicionog napada“ trener Igor Kokoškov je posebnu pažnju obratio na SEKUNDARNI KONTRANAPAD. Obilje informacija, ideja i minijatura obeležili su ovo predavanje. Aktualnost iznetog sadržaja na Klinici nije umanjio ni protok vremena. Uostalom, pogledajte izložene primere:

Drag opcija je u suštini brz **Pick and Roll** sa prvim „velikom“. Na dijagramu 1a trejler igrač 5 postavlja blokadu igraču s loptom 1 i roluje. Ako napad ne može da završi na ovaj način, igrač 1 prebacuje loptu igraču 4. Igrač 4 dodaje loptu krilnom igraču 3 i s njim kreira **PnR**. Dijagram 1b prikazuje **Drag** opciju sa drugim „velikom“ (prvi „veliki“ je već istrčao u reket), gde se igrač 4 otvara na **pop** poziciju kao dobar šuter. Takođe je moguća varijanta igranj, kada igrač 4 dodaje svom saigraču 5 na niskom postu (**High Low**) ili prebacuje loptu krilnom igraču 3.

Dijagram 2a prikazuje izlazak visokog igrača 5 i postavljanje blokade pod drugim uglom (**Step Up Screen**) igraču 1. Ovako postavljanje blokade je veoma teško za odbranu, a nakon toga igrač 5 roluje ka košu. Igrač sa loptom 1 ima izbor: da doda igraču u rolu ili da doda loptu šuteru 4. U slučaju da ne može da se doda lopta role-ru, igrač 4 postavlja blokadu igraču s loptom 1 (**dijagram 2b**) i otvara se kao dobar šuter u **pop**. Ovaj manevar,

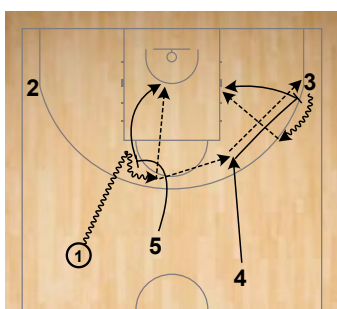
tzv. **TWIST**, takođe omogućava da se prebacivanjem lopte igrač 3 dovede u dobru poziciju za šut.

Situacija **Step Up Small (dijagram 3)** nastaje kada krilni igrač 2 na strani lopte iskoči i napravi blokadu igraču s loptom 1. Posle blokade igrač 2 roluje i kažnjava eventualno preuzimanje od strane odbrane.

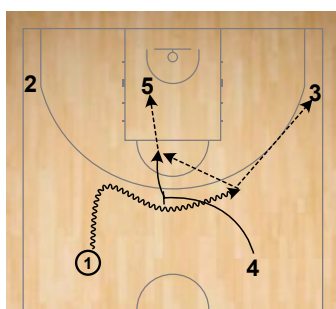
Double Drag opcija (dvostruki **PnR**) prikazana je na **dijagramu 4a**. Blokadu prvo postavlja igrač 4 (otvara se u **pop**) pa onda igrač 5 (roluje). U slučaju da blokadu prvo postavi igrač 5, on opet roluje na koš, a igrač 4 ide na **pop**. Kada se **Double Drag** postavlja na strani (**dijagram 4b**), igrač 2 odlazi na suprotnu stranu i otvara prostor za **Pick and Roll**.

Rogovi na strani (**dijagram 5**) teško se brane. Igrač 2 prebacivanjem na suprotnu stranu stvara prostor za igrača 5 da roluje. Igrač 4 se posle postavljanja blokade otvara na **pop**.

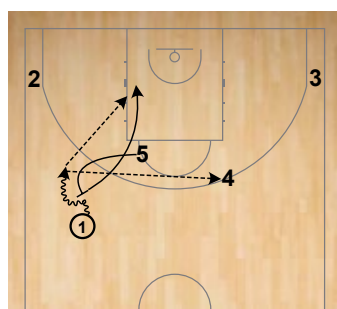
Kokoškov ističe probleme svog tima kad su igrali protiv Minesote. Protivnik je u tranziciji koristio **Double Drag** na strani (**dijagram 6**). Kada je njegov tim pokušao da usmeri napad ka čeonj liniji (na opterećeni korner), protivnik je koristio dobrog šutera igrača 4 na **pop** poziciji (posle rolovanja igrača 5 Pekovića). Protivnik je kažnjavao pomoć na rol igraču brzim davanjem šuteru.

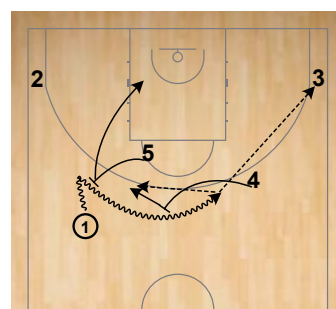
DIJAGRAM 1a

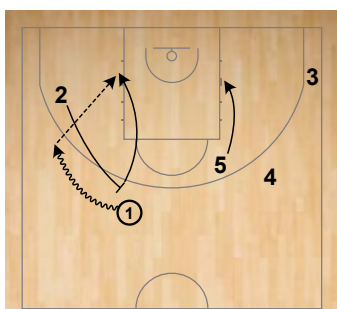
DIJAGRAM 1b

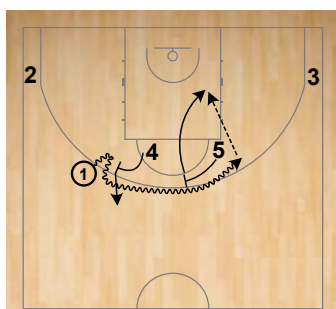
DIJAGRAM 2a

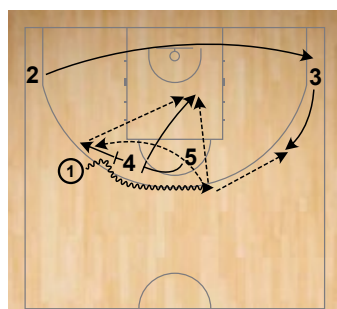
DIJAGRAM 2b

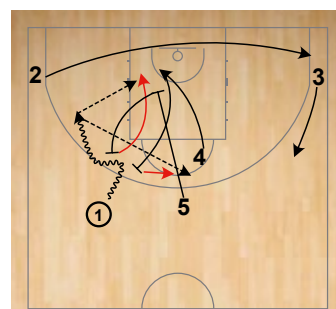
DIJAGRAM 3

DIJAGRAM 4a

DIJAGRAM 4b

DIJAGRAM 5

Šarlot Hornets su igrali **Double Drag** na veoma specifičan način (**dijagram 7**), jer menjaju ugao. Kretanje visokih igrača je slično kao **Double Step Up**. Posle blokade igrač 4 se otvara po širini a igrač 5 roluje.

Dribble Drag situacija (**dijagram 8**) nastaje kada igrač 1 uruči loptu igraču 2, koji igra **PnR** sa igračem 5. U nastavku igrač 2 ima varijante za dodavanje lopte igraču 5 (u rolu), igraču 4 ili igraču 3.

Ako igrač 2 fintira uručenje lopte od igrača 1 (**dijagram 9**), ima mogućnost pri agresivnoj odbrani da upotrebi **back door cut**.

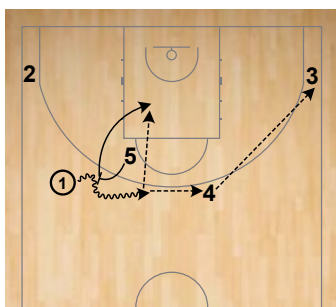
Igrač 1 iz driblinga uručuje loptu igraču 2 (**dijagram 10a**), koji kreira **Dribble Double Drag** sa igračima 5 i 4. Igrač 5 roluje, a igrač 4 se otvara na **pop**.

Igrač 1 dodaje loptu krilnom igraču 2 i fintira uručenje od istog igrača (**dijagram 10b**), odlazeći u ugao terena. Igrač 2 produžava driblingom svoje kretanje i sa igračima 5 i 4 kreira **Double Drag**. Igrač 5 roluje ka košu, a igrač 4 se otvara u **pop** tako da igrač s loptom 2 ima izbor za dodavanja igraču 5, igraču 4 i krilnom igraču 3.

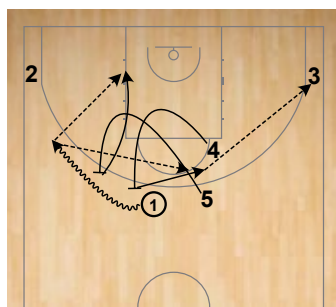
Oklahoma je igrala **Double Drag** za šutera Djuranta (**dijagrami 11a i 11b**). Redosled igranja je takav da prvi visoki igrač 4, koji pravi blokadu, roluje posle prolaska igrača 1, a to isto posle radi igrač 5. Igrač 5 se spušta u reket i postavlja donju blokadu igraču 4, koji se otvara u **pop**, prima loptu od igrača 1 i šutira.

Oklahoma small (**dijagrami 12 a i 12b**) je **Double Drag** za najboljeg šutera krilnog igrača 2. Igrač koji pravi prvu blokadu je šuter, a akcija se kontinuirano odvija kao u prethodnom primeru (razlika je samo u tome što igrač 4 popunjava poziciju u uglu). Na kraju, posle donje blokade od igrača 5, igrač 2 izlazi u poziciju za tri poena, prima loptu od igrača 1 i šutira.

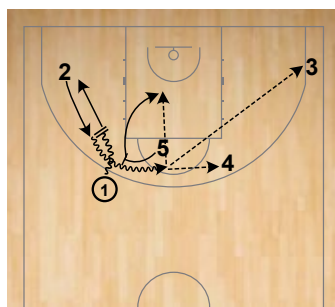
Isti napad **Double Drag**, ali na strain, koristio je **Dallas**, a Dirk Novicki ga je završavao s pozicije 4 (**dijagram 13a**). Pošto se igra na strain, krilni igrač 2 odlazi na suprotnu stranu. Prvu blokadu igraču 1 postavlja igrač 4, a drugu postavlja igrač 5. Igrač 5 zatim postavlja donju blokadu igraču 4 (**dijagram 13b**), koji izlazi na šut sa po-

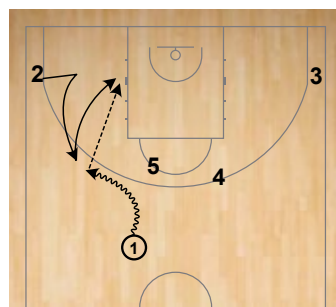
DIJAGRAM 6

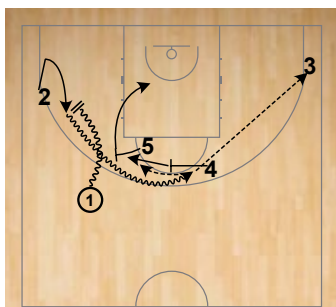
DIJAGRAM 7

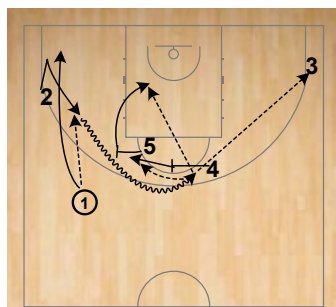
DIJAGRAM 8

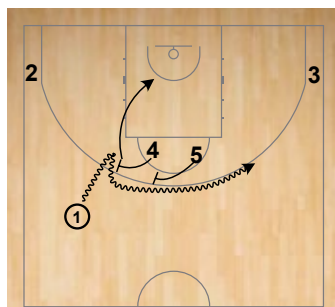
DIJAGRAM 9

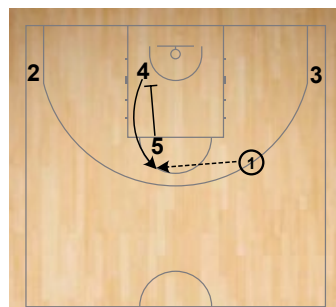
DIJAGRAM 10a

DIJAGRAM 10b

DIJAGRAM 11a

DIJAGRAM 11b

zicije tri poena. Veoma bitno je da igrači poštuju prostor i da igraju široko (posebno na slabijoj strani).

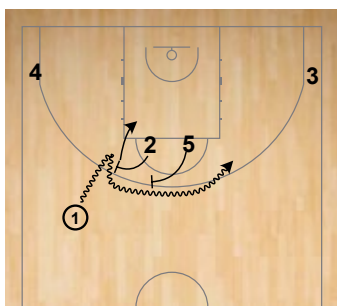
U primeru **Sijetla** (dijagrami 14a i 14b) igrači 3 i 5 kreiraju dupli **PnR sa** igračem 1, dok su igrači 2 i 4 u suprotnim kornerima. Prolaskom igrača 1, igrač 3 (Rej Alen) koristi blokadu igrača 5 otvarajući se u **pop** a igrač 5 ide u rol.

Dalas je organizovao **Double Step Up** (dijagram 15a) **PnR sa** igračima 2 i 5. Igrač 1 s loptom prodire ka košu dok se igrači 2 i 5 otvaraju u **pop**. Igrač 2 se otvorio po širini, tako da mu igrač 5 postavlja **flare** blokadu (dijagram 15b), pa se nakon toga spušta ka košu. Igrači 4 i 3 strogo vode računa o širini napada, spremni da se uključe u završnicu.

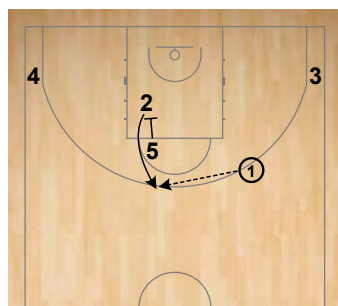
Napad se zove **21 chase** zbog povezanosti igrača 1 i 2 (dijagram 16a). Igrač 1 dodaje loptu igraču 2, a zatim mu brzo pritrčava na uručjenje lopte. U međuvremenu, igrač 5 utrčava i igra **PnR sa** igračem 1 i završava rolovanjem. Igrač 2 se posle uručjenja otvara na **pop**.

Opcija s fintom uručjenja (dijagram 16b) počinje kad igrač 1 dodaje loptu igraču 2, a zatim protrči pored njega fintirajući uručjenje. Igrač 2 igra **PnR sa** igračem 5, koji roluje i završava napad.

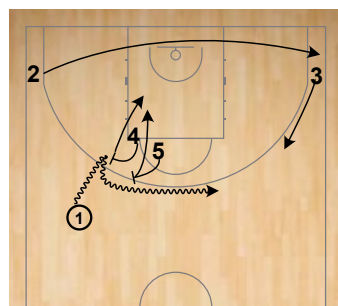
Opcija sa **Flare Step Up** blokadom (dijagram 16c) radi se za šutera igrača 2 i visokog rolera igrača 5. Igrač 2 pravi **step up**, igrač 1 produžava s driblingom (fintira uručjenje), igrač 4 utrčava u reket (prazan prostor), a igrač 5 postavlja **Flare** blokadu igraču 2 šuteru.

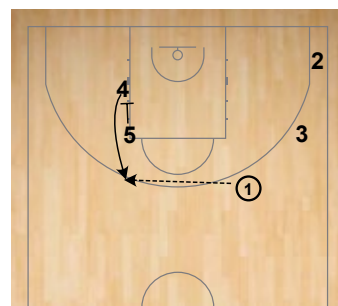
DIJAGRAM 12a

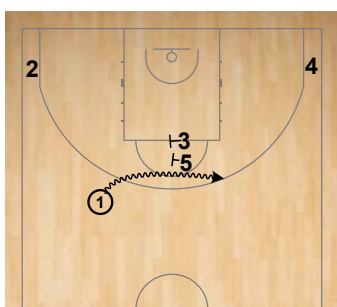
DIJAGRAM 12b

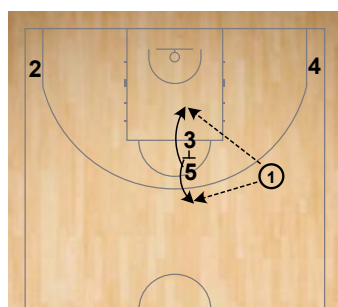
DIJAGRAM 13a

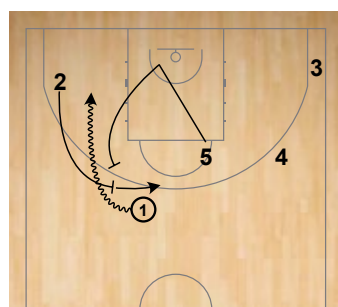
DIJAGRAM 13b

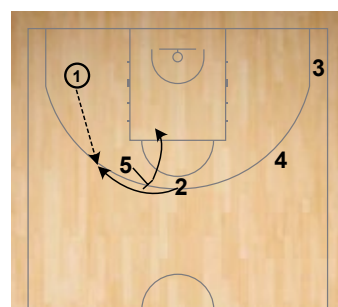
DIJAGRAM 14a

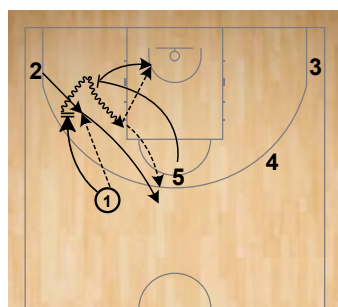
DIJAGRAM 14b

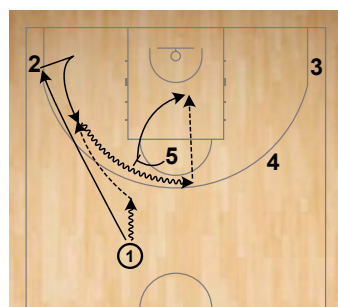
DIJAGRAM 15a

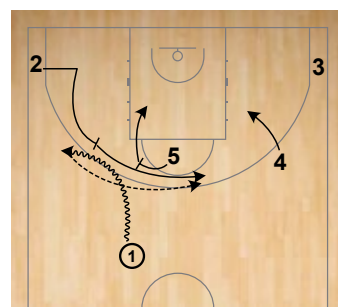
DIJAGRAM 15b

DIJAGRAM 16a

DIJAGRAM 16b

DIJAGRAM 16c

U sledećem primeru (**dijagram 17**) napad se organizuje za igrača 4. Igrač 1 dodaje loptu igraču 2 i nakon finte uručena odlazi u ugao. Igrač 2 iz driblinga uručuje loptu igraču 4, koji ide na prodor.

Poznati **Hammer** napad je prikazan na **dijagramu 18**. Igrači 1 dodaje loptu igraču 2, odlazi na uručenje i nakon toga driblingom prodire ka čeonju liniji. U međuvremenu na slabijoj strani igrač 3 je postavio leđnu blokadu igraču 4, koji prima loptu sa suprotne strane u otvorenoj poziciji za šut.

U napadu **Washington 21** (**dijagram 19**) nakon finte uručena igrač 2 igra **PnR** sa igračem 5, koji roluje koristeći dijagonalnu blokadu od igrača 3. Dodavanjem lopte igraču 4 ostvaruje se bolji ugao za prijem lopte rolera 5.

U tranzicijskom napadu se koristi **Double Drag** (**dijagram 20**) i nakon finta uručena (igrača 1 i 2) igra se PnR igrača 2 i 5. Igrač 5 roluje koristeći leđnu blokadu igrača 3 (**Spain PnR**). Igrač 1 prolaskom blokade od igrača 4 ima izbor da šutira ili doda loptu igračima 4 i 5.

San Antonio 41 (**dijagram 21a**) je često u tranziciji koristio **UCLA cut** za Dankanov prodor do koša. U slučaju da je odbrana igrala ispod (igrač 2 je postavljao dijagonalnu blokadu) kreirao se PnR sa Parkerom (**dijagram 21b**). U završnici napada (**dijagram 21c**) igrač 5 roluje, igrač 2 se otvara po širini a igrač 1 kreira dodavanje slobodnom igraču.

Kipka **San Antonio** je primenivala blokade od strane spoljnih igrača visokim igračima. Tako je (**dijagram**

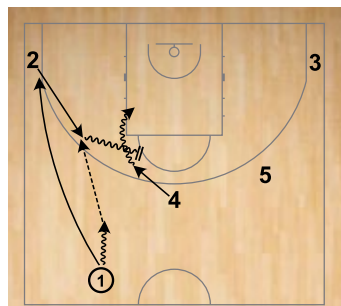

22a) Ginobili pravio **RAM** blokadu Dankanu, nakon čega bi se otvarao po širini u suprotni ugao terena. Parker i Dankan bi igrali PnR sa njegovim rolovanjem. Ako se ne završi napad onda (**dijagram 22b**) igrač 1 (Parker) dodaje loptu igraču 3 a zatim postavlja donju blokadu Dankanu.

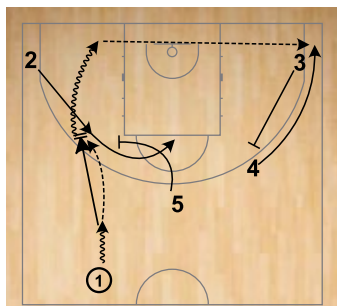
Cleveland je takođe koristio blokade bekova igračima na poziciji centra (**dijagram 23a**). Igrač 2 postavlja leđnu blokadu igraču 5 a zatim izlazi na prijem lopte. U nastavku akcije (**dijagram 23b**) igrači 2 i 4 igraju **PnR**. U završnici igrač 2 ima različite opcije: dodavanje igraču 4 i igraču 1 ili šut. ●

Privedio: Igor Kovačević

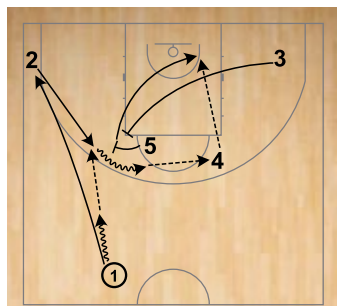
NAPOMENA:
Kompletno predavanje trenera Kokoškova na temu „Opcije u tranzicionom napadu“ biće prikazano na sajtu UKTS

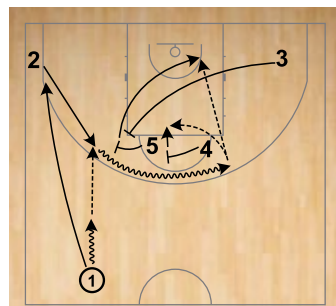
DIJAGRAM 17

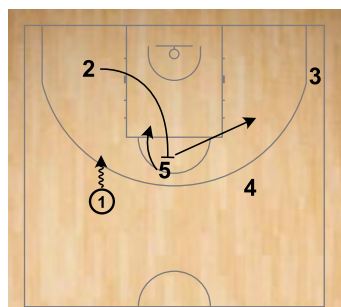
DIJAGRAM 18

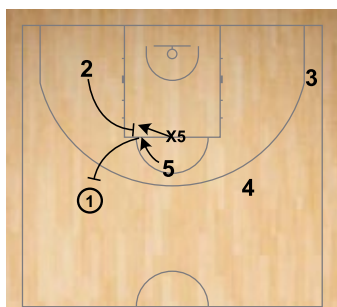
DIJAGRAM 19

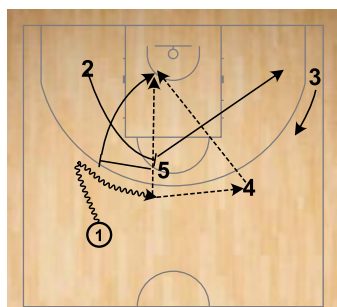
DIJAGRAM 20

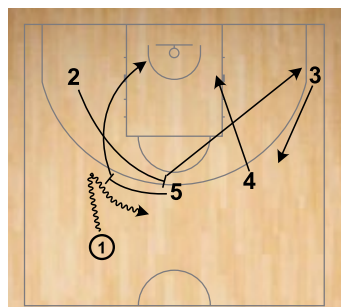
DIJAGRAM 21a

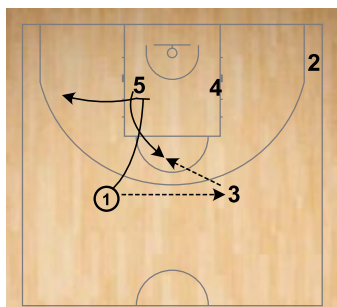
DIJAGRAM 21b

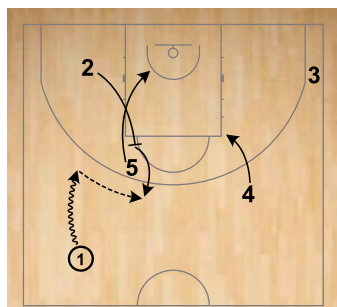
DIJAGRAM 21c

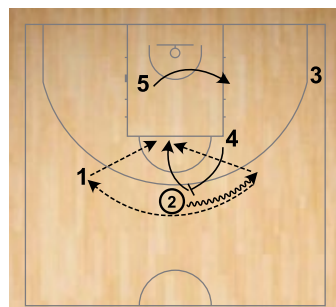
DIJAGRAM 22a

DIJAGRAM 22b

DIJAGRAM 23a

DIJAGRAM 23b

Zonska odbrana 2:1:2

Zagovornik sam toga da i treneri koje ne koriste zonske odbrane (ne veruju u tu vrstu odbrane) određeni broj treninga posvete upravo njima. Razlog je jednostavan. Lakše će se snalaziti kada dođu u tu situaciju da protivnik igra neku od zonskih odbrana

Zahvaljujući Darku Rusu, prvi put sam se susreo sa ovom vrstom odbrane, u to vreme kao igrač. Zagovornik sam toga da i treneri koje ne koriste zonske odbrane (ne veruju u tu vrstu odbrane) određeni broj treninga posvete upravo njima. Razlog je jednostavan. Lakše će se snalaziti kada dođu u tu situaciju da protivnik igra neku od zonskih odbrana. Spadam u onu grupu koja koristi zonu kao alternativnu odbranu. Izbor kada će, da li će i protiv koga igrati neku od zonskih odbrana je na trenerima. Ovog puta tema je zona 2:1:2 sa osnovnim pravilima i zadacima. Da, košarka se menja, mnogo više se šutira za tri, ali i dalje ima situacija kada je ova zona efikasna, mada je fizički dosta zahtevna.

› Dijagram 1

Zašto ovaj raspored? Osnovna ideja mi je da sprečimo pik prodor igru i da zaštitimo reket. Ono što jeste kontrolisani rizik je šut za tri poena s topa i iz ugla. Igrači broj 1, 2 i 5 su zaduženi da onemoguće pik igru. Pozicija igrača br. 1 i 2 je takva da dozvoljava pasivna ili dugačka dodavanja. Ovaj raspored omogućava da, bez obzira na to gde se lopta nalazi, igrač br. 5 napravi „levak“ sa igračima iz prve ili poslednje lini je. Takođe, dobar je raspored za defanzivni skok.

› Dijagram 2

Kada je lopta na topu, igrači 1, 2 i 5 prave trougao (levak). Br. 5 je između linije penala i linije tri poena, ne sme da dozvoli prodor, šut za tri preko ruke. Br. 1 i br. 2 ne smeju da budu previše široko i da ostave igraču 5 da sam brani 1:1 (obično je napdač plej ili jedan od spoljnih igrača). Br. 1 i 2 su u takvom položaju da su uvek u finti pomoći ili realnoj pomoći igraču br. 5.

› Dijagram 3

Kada je lopta na 45 stepeni, zadatak igrača br. 2 (ili 1) jeste da postavljanjem tela onemogući prodor i pik igru. Za pola tela zatvara sredinu i dobija pomoć od igrača br. 5. Br. 2 se pomera otprilike ka lopti, koliko se pomeri br. 1 (između njih bi trebalo da je uvek pomeranje koliko se pomerio prvi) i zadužen je za liniju penala i eventualni kat. Br. 4 i dalje brani LP igru ispred i spreman je da reaguje na pas u ugao. Ne sme da dozvoli da ga napadač na LP uhvati u blok. Br. 3 brani reket, kat sa slabe strane i eventualni lob pas.

› Dijagram 4

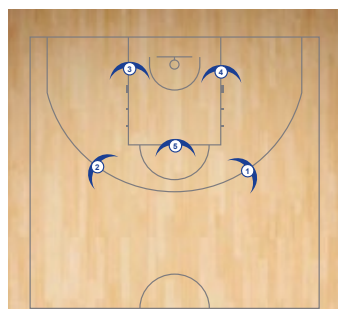
Kada je pas otišao u ugao na stranu gde napad ima LP, na izlazak 4 na loptu i zatvaranje čeonu linije, br. 5 se brzo spušta na igrača LP i pokušava da ga u kontaktu gura kao čeonu liniji. Idealno je ako je 3/4 ispred i zatvorio pas. Na eventualni prodor br. 5 pomaže zajedno sa 1, koji je u otvorenom stavu u odnosu na loptu i igrača. Sada 1, 4 i 5 prave trougao u odbrani. Br. 2 je na liniji penala, a 3 je u reketu.

› Dijagram 5

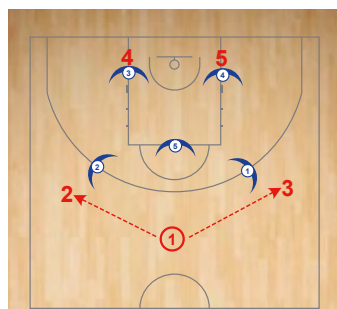
Na pas u ugao, jako je bitno da br. 4 zatvori čeonu liniju, da bude agresivan na loptu, da se br. 5 spusti na napadača na LP, zatvori pas, čuva ga 3/4 ispred i da ga gura ka čeonu liniji. Br. 3 brani leđa i reket. Br. 1 je u otvorenom stavu u odnosu na loptu i igrača na 45 stepeni i pomaže na prodoru. Igrači 3, 5 i 1 prave trougao (levak). Igrač br. 2 je zadužen za liniju penala, pas na HP ili kat.

› Dijagram 6

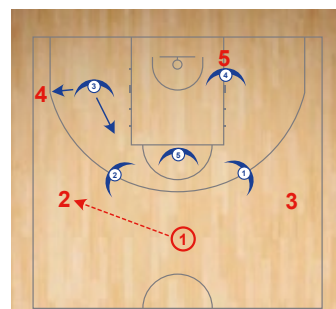
Brojevi 1 i 2 ne dozvoljavaju direktne pasove u zonu šuta. Položaj im je takav da je jedna noga van linije tri poena, ruke aktivne. Teraju napad da koristi pasivna dodavanja u širinu ili spora, lob dodavanja. Moraju da vode računa da nisu previše široko u odnosu na br. 5 zbog eventualne prodor igre. Br. 1 i 2 moraju istovremeno da reaguju na dodavanja.

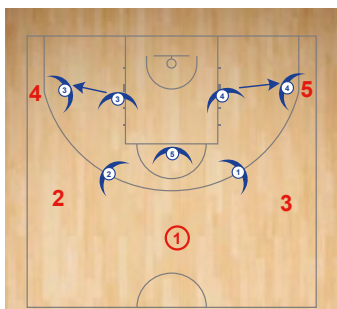
DIJAGRAM 01

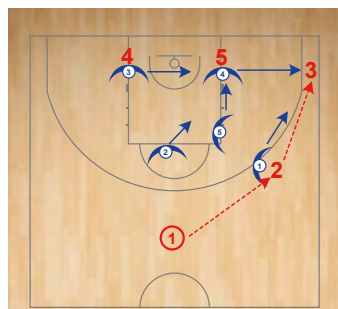
DIJAGRAM 02

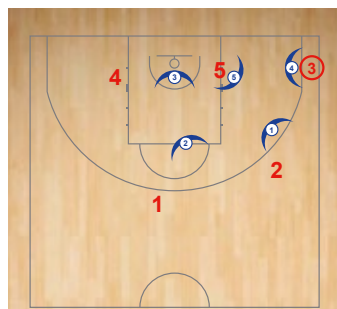
DIJAGRAM 03

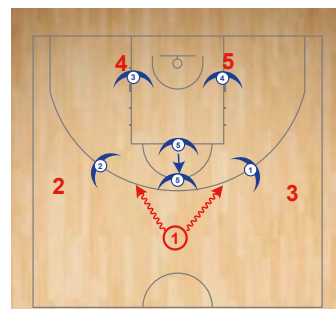
DIJAGRAM 04

DIJAGRAM 05

DIJAGRAM 06

DIJAGRAM 07

› Dijagram 7

Igrači 1 i 2 postavkom tela usmeravaju napad sa loptom na br. 5, ne dozvoljavaju pik igru. Br. 1 i 2 zatvaraju mogućnost korišćenja blokade, teraju igrača s loptom od blokade. Br. 1, 2 i 5 prave trougao (levak). Ne dozvoljavaju pik.

› Dijagram 8

Kao i pokušaj pika na topu, tako i u ovoj situaciji igrač 1 zatvara sredinu za pola tela, tera napadača sa loptom na 5, sprečava pik igru. Potrebno je da je izuzetno agresivan na loptu i spreči direktna, oštra dodavanja. Jedini pas koji je slobodan i na koji reaguje br. 4 je pas u ugao. Br. 2 je na liniji penala, sprečava prijem na HP. Br. 5 ne sme da bude nisko, već bliže igraču koji pravi blokadu. Jedan od razloga je taj da može da reaguje ako dođe do promene ugla postavljanja blokade.

› Dijagram 9

U situaciji kada je br. 5 izgubio i došlo je do prodora ka košu, br. 1 i 2 se spuštaju u nivo lopte, pokušavaju da spreče oštar pas u ugao ili na 45 stepeni, odnosno pas na LP. Na prodor se pomaže sa slabe strane iz donje linije, ne s prvog pasa. Ova situacija je nešto što ne bi smelo da se dešava u ovoj odbrani.

› Dijagram 10

Igrači br. 3 i 4 „sede“ na nogama napadačima na LP, bez obzira na to da li je lopta na topu, 45 stepeni ili liniji penala. Osnovna ideja je da ne dozvole prijem lopte na LP. Moraju da se bore za poziciju, da guraju napadače ka čeonj liniji i da ne dozvole da ih na pas u ugao uhvate u blokadi. Ne reaguju na finte dodavanja, fokus je na lopti i igraču LP. Tek na pas u ugao izlaze, do tada su u kontaktu vodeći računa da su između lopte i na napadača koga čuvaju.

› Dijagram 11

Ukoliko sa strane igrača br. 3 nema napadača na LP, pomera se više ka prvom slobodnom napadaču, ka 45, uglu ili ka liniji penala. Pomera se u odnosu na loptu. Udaljen je onoliko koliko mu je potrebno da na prijem lopte bude na dužinu ruke od napadača, kao u odbrani

čovek na čoveka. Takođe, koriguje eventualne greške na pik i fler blokade.

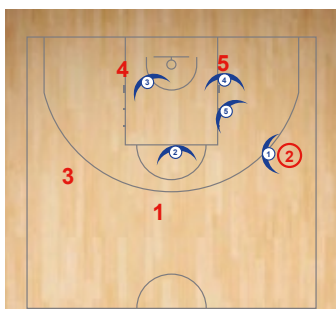
› Dijagram 12

Ako napadač igra široko, bez LP, igrači br. 3 i br 4 idu ka prvim slobodnim igračima i dalje vodeći računa o slaboj i jakoj strani, sa idejom da zaštitimo reket i prodor. Poslednji su u zoni, bolje vide od prve linije, moraju biti spremni da krpe greške.

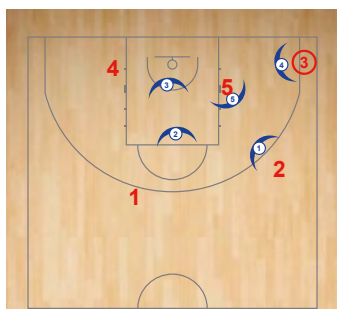
› Dijagrami 13 i 14

Tek na pas u ugao br. 4 reaguje (ne ranije) agresivno, zatvara čeonu (ne sme prodor na čeonu). Istovremeno, br. 5 zatvara LP, br. 3 čuva reket i leđa, br. 2 liniju penala i br. 1 je u otvorenom stavu u odnosu na loptu i igrača na 45. Prodor brane 1, 5 i 3. ●

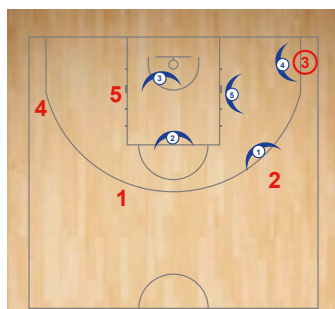
Spadam u onu grupu koja koristi zonu kao alternativnu odbranu. Izbor kada će, da li će i protiv koga igrati neku od zonskih odbrana je na trenerima

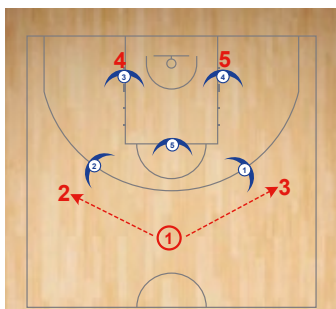
DIJAGRAM 08

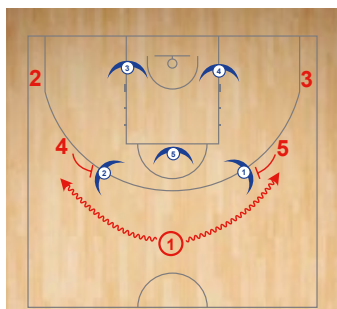
DIJAGRAM 09

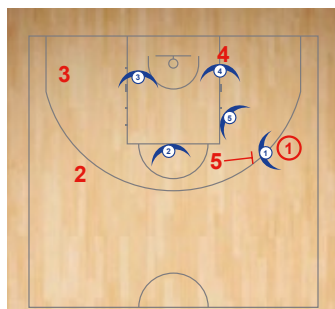
DIJAGRAM 10

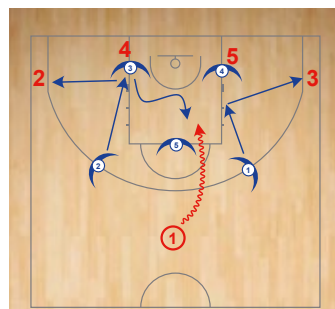
DIJAGRAM 11

DIJAGRAM 12

DIJAGRAM 13

DIJAGRAM 14

Od mini-basketeta do košarke

Međunarodni mini-basket festival „Rajko Žižić” 21. put će se održati u Beogradu od 13. do 15. januara i okupiće najmlađe košarkašice i košarkaše. Svečano otvaranje je zakazano za subotu, 14. januar, u 12 sati, a prisustvoaću mu predsednik Košarkaškog saveza Srbije Predrag Danilović, ministar sporta Zoran Gajić i predsednik Olimpijskog komiteta Srbije Božidar Maljković

Posle dvogodišnje pauze zbog pandemije virusa korona, halom 3 Beogradskog sajma sredinom januara ponovo će odzvanjati košarkaška lopta i dečja graja zbog novog susreta na Mini-basketu.

Međunarodni mini-basket festival „Rajko Žižić” 21. put će se održati u Beogradu od 13. do 15. januara i okupiće najmlađe košarkašice i košarkaše.

Kao i svih prethodnih godina, devojčice i dečaci će biti podeljeni u tri godišta: 2013. i mlađi, 2014. i mlađi, 2015. i mlađi, a svaki klub mogao je da prijavi više ekipa od po 15 igrača ili igračica.

Igraće se na pet terena, na koševima visine 2,60 m i 2,75 m i loptama broj četiri i pet. Biće postavljen i jedan teren na kom će se igrati mini-basket, gde će podloga biti od veštačke trave. Najmlađi poklonici košarke imaće priliku da se oprobaju i na terenu za „košarkicu” s teleskop koševima, a ovom prilikom će biti predstavljeni svi rekviziti, koševi i celokupna oprema koja se koristi za mini-basket.

Svečano otvaranje je zakazano za subotu, 14. januar, u 12 sati, a prisustvoaću mu predsednik Košarkaškog saveza Srbije Predrag Danilović, ministar sporta Zoran Gajić i predsednik Olimpijskog komiteta Srbije Božidar Maljković.

Opet će Beogradski sajam biti sabirni centar najmlađih zaljubljenika u magičnu igru pod obručima, a uzbuđenje zbog festivala, koji će trajati tri dana, prisutno je i kod samih organizatora.

– Jedva smo čekali, svi su pozdravili odluku. Mini-basket je ušao u FIBA kalendar, veliko je interesovanje. Deca su željna da se takmiče, iako su kod nas svi pobednici i svi dobijaju medalje. Sada imamo dozvolu, a prošle godine smo se spremali, ali nismo mogli da uđemo na sajam – počinje priču Rade Georgievski, idejni tvorac ovog festivala.

Godine korone donele su dodatne izazove kada je u pitanju rad s najmlađima, a posledice zatvaranja polako sada izlaze na videlo. Uz to, masovnost minibasketškog pokreta zavisi i od reprezentacije, čiji uspeh povećava i priliv dece na ovu manifestaciju.

Rezultati A timova motivišu devojčice i dečake da se bave košarkom kako bi i oni jednog dana mogli da budu mestu svojih uzora. Međutim, srpska košarka nije imala uspešnu jesen, pošto seniorske selekcije nisu uzele medalje na velikim takmičenjima. Ekipa Marine Maljković zauzela je šesto mesto na Svetskom prvenstvu, dok su izabranici Svetislava Pešića, kao jedan od favorite za evropsko zlato, nastup na Evrobasketu izvršili u osmini finala.

– Veliki je problem što su klubovi tokom korone izgubili dosta dece zbog zatvaranja hala i prostora za treniranje, škole nisu radile i kada su u pitanju brojke, mnogo smo pali. Tu je i neuspeh košarkaške reprezentacije, koja je motiv deci da se upisuju na ovaj sport, ali bez obzira na sve, mislim da je pokret mini-basket u Srbiji na visokom nivou. U odnosu na prethodni, 20. festival, kada je bilo preko 220 ekipa, sada bih bio zadovoljan kada bismo imali prepolovljen broj učesnika. To bi bio veliki uspeh – kaže Georgievski.

Već godinama unazad festival „Rajko Žižić” ima internacionalni karakter, a Georgievski ističe da se s takvom praksom nastavlja i 2023. godine.

Priliku da se nađu pod kupolom Beogradskog sajma imaće i ekipe iz Grčke, Severne Makedonije, Mađarske, Rumunije i Slovenije, kao i iz svih ostalih zemalja bivše Jugoslavije. Jednostavno, posle dve godine pauze Mini-basket će ponovo objediniti skoro ceo Balkan.

U toku takmičenja biće organizovana klinika za trenere „Od mini-basketeta do košarke” i predavanja za rada s najmlađima različitih uzrasnih kategorija: uzrast 3-4 godine – mini-basket igraonica, uzrast 5-6 godina – mini-basket učionica, uzrast 7-8 godina – mini-basket radio-nica, uzrast 9-10 godina – edukativni trening „košarkica”, uzrast 11-12 godina – trening po stanicama. Po jedno od predavanja održaće Gordan Todorović, Miroslav Reljin i sam Rade Georgievski. ●

D. Popović

21. MEĐUNARODNI

MINI BASKET

FESTIVAL

13-15. januar 2023.

BEOGRADSKI SAJAM • HALA III

Seminar za košarkaške trenere
OD MINIBASKETA DO KOŠARKE

www.minibasketsrbija.com

